

له داوینی ئاربه باوه

ژماره ۱۶

ئنجومهنی ئه دهیی بانه

سه رنووسهر: ك.د. ئازاد

كانالی تیلگرامی: @Le_Daweni_Arbebawe

سالی دووهه م - ره زبه ری ۲۷۲۱

بوته ههسرهت له سه ر گیانم
ته نیا روژیک
ره شیوش نه بی کوردستانم!

ك.د. ئازاد

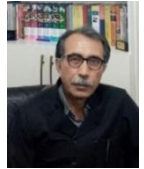
لاپه‌ره	بابه‌ت: شیع‌ر، په‌خشان، ونا ..	ناو: نووسه‌ر، وه‌رگێز، شاعیر، هونه‌رمه‌ند...
٢	ژبان کردن - کورته‌بالا	بوکان. نه‌مین گه‌ردیگلانی
٣	شیع‌ر	مه‌هاباد. گه‌لاویژ بیگ نیا (خاتوونی خۆن) - بانه. ئامینه‌ عه‌زیزی "سروور"
٤	ریشه‌ی وشه‌ی ئاوس - ریشه‌ی وشه‌ی ئاخوتن	ستۆکه‌پۆتم. عه‌لی نانه‌واژاده
٦	شیع‌ر	سه‌قز. ژاکاو - سه‌قز. فه‌ریده‌کاک - سه‌قز. عه‌تا سانه‌ پوو
٧	شیع‌ر	مه‌هاباد. دوکتۆر نه‌حمه‌د نه‌حمه‌دیان - مه‌هاباد. ئیلاسه‌ پیرۆتی "دلۆفان"
٨	هه‌واژ	مه‌هاباد. سووتاو
٩	مه‌شقی بێ وه‌فایی - شیع‌ر	سه‌قز. عه‌فور که‌سه‌نه‌زانی "ژاکاو" مه‌ریوان رانا - سه‌نه. زوه‌ره‌ سه‌ولی
١٠	شیع‌ر	ئیلام. رودوس فه‌یلی "مصطفی بیگی"
١١	شیع‌ر	ناره‌مه‌ده‌رامین فه‌ره‌جی - جوانرۆ. باران - مه‌هاباد. شاهۆ موکریانی
١٢	شیع‌ر	مه‌هاباد. سووتاو - له‌یلاخ. فه‌ردین حوسین په‌ناهی "زۆیر"
١٣	کچی زستان	کامیزان. سو‌ما یووسفی
١٤	شیع‌ر - "بو‌یادی ژینگه‌ پارێزانی گیانه‌به‌خت کردوو"	بانه. پشتیوان - مه‌هاباد. جه‌عه‌فه‌رمه‌عرووفا (ژیار) - دیوان. ح. ره‌نجبه‌ر
١٥	شیع‌ر	مه‌ریوان. خه‌بات فه‌دایی - پیرانشه‌ر. حاسل عومه‌ری (خه‌مۆ) - بانه. حسین به‌گ
١٦	خه‌یانی کاتر له‌ پاییز	سه‌نه. فه‌زیه‌ به‌شاره‌ت
١٨	شیع‌ر	دیوان. زینه‌ب فه‌رزی - برووجرد. سه‌عید فه‌لاحی (زانا کوردستانی - سه‌نه. سایدا
١٩	ئه‌وینیکی پر به‌ ناسمان - عاشقانه - شیع‌ر	سه‌رده‌شت. سایه‌ر بێتووشی - سه‌رده‌شت. خه‌مه‌بار - مه‌ریوان. شوان کوردستانی
٢٠	شروقه‌ی په‌ندی پێشینیان - بو‌ وه‌ک خۆمان نین؟؟	بوکان. سه‌عه‌ده‌دین خوسره‌وی - سه‌نه. وه‌یلان
٢١	ون بوو - میرات - راستیه‌کان	سه‌نه. سایدا
٢٢	ژبان جوانه‌، نه‌گه‌ر چاوه‌کان جوانی بێنین	ره‌حیم خان. ناده‌سته‌فه‌زاده
٢٥	باریکه‌ یئ!	هه‌ولێر. سه‌عه‌دوئلا نووری
٢٦	شیع‌ر	دیهلوران. ویشه‌راز. نه‌سروئلا نازه‌ریه‌را - مه‌ریوان. په‌روش مه‌ریوان
٢٧	شیع‌ریک له‌ کاک نه‌مین گه‌ردیگلانی	سه‌راو. حاته‌م مه‌رزنگ
٣٠	"حوسین کۆکه‌ن، ناسراویه‌ فه‌ره‌ادی دووه‌هه‌م"	سه‌نه. پێمان خه‌بیبی - وه‌رگێز. نه‌سیرین که‌ریمی
٣٣	شیع‌ر	بانه. حمیرا. مه‌هاباد. خوشناو. بانه. کام ژین - مه‌ریوان. ئیسماییل ره‌مه‌زانی
٣٤	کاریکاتۆر	بوکان. سه‌هید مه‌مه‌د نه‌مین قووه‌ریشی
٣٥	شیع‌ر	بوکان. «ساکۆ» - سه‌رده‌شت. زانیار نه‌حمه‌دی - بانه. شه‌یدا نه‌حمه‌دی - بانه. نژۆ. هه‌وزان
٣٦	قه‌یرانی قه‌یره‌یی ئافره‌تان!؟	سه‌رده‌شت. عه‌بدوئلا جه‌مه‌ز
٣٧	شیع‌ر	سه‌قز. شایر ره‌شیدی - شیلان ئاوتی مه‌هاباد. شێرکۆ خزی
٣٨	شیع‌ر	مه‌ریوان. شه‌هین حسینی. سه‌نه. عه‌لی سوهرابی. پاوه. عوسمان ره‌حیمی هه‌جیجی
٣٩	ملوانکه‌یه‌کی پچراو	سلیمانی. عومه‌ر که‌ریم به‌رزنجی
٤٠	شیع‌ر	سه‌رده‌شت. مه‌مه‌د عه‌لیزه‌ده‌ (هێرش) - بانه. که‌وسه‌ر خودا په‌ره‌ست - بانه. موسلیم
٤١	شیع‌ر	له‌یلاخ. مام خه‌یال - پاوه. گوندی دهره‌ویه‌یان. مۆبین نه‌حمه‌دی
٤٢	شیع‌ر	مه‌هاباد. موحیب مه‌هابادی - سه‌قز. مریم یه‌تیمی
٤٣	شیع‌رچوار خشته‌کی - دیت ..	بوکان. عومه‌ر مه‌مه‌دی "مه‌زه‌ه‌ر" - مه‌ریوان. نه‌دا که‌وه‌کی
٤٤-٤٥	خانم موحه‌مه‌دی - گولبالیزم و کورد و نه‌فغان	ده‌گلان. لیلاخ. نه‌دا مه‌مه‌دی - سه‌نه. عه‌لی سوهرابی
٤٦	شیع‌ر	سه‌قز. هاوار - مه‌هاباد. هاوژان شاروێرانی
٤٧	شیع‌ر	بوکان. (خه‌مه‌بار) - مه‌ریوان. جه‌مال مه‌ریوانی هه‌نه‌سه‌ت - بوکان. په‌روین نازی
٤٨	دوو غه‌زه‌ل - چه‌ند کورته‌ شیع‌ر	مه‌هاباد. م. ئ. هه‌وگر - بانه. ک. د. نازاد

نایه‌ت به‌ مناله‌ چاوه‌که‌شکانی کوردستان

شاعیران: له‌یلاخ. واحید که‌ریمی - بانه. باوکی نیشتمان - بوکان. سه‌عه‌ده‌دین خوسره‌وی - مه‌هاباد. ره‌حیم خزی "خوشناو" - سه‌نه. ره‌حیم لوقمانی - روانسه‌ر. موحه‌مه‌دعه‌زیز ره‌حه‌ته‌ی - سه‌قز. له‌تیب عه‌له‌وی - بانه. به‌نداوی کێله. برایم جه‌میانی

گۆفاری ئیلاکێرانی نه‌جه‌ومه‌نی نه‌به‌یبی بانه

ژیان کردن

بوکان. ئەمین گەردیقلانی

خۆشه‌ویستان و خۆینه‌رانی به‌ریژ! تکایه با ئاگامان له زمانه‌که‌مان بێت و ریژمانا‌که‌ی تیک نه‌ده‌ین.

زۆربه‌ی نووسه‌ران و ئەده‌ب‌دۆستان بۆ دۆزینه‌وه‌ی وشه‌ی په‌سه‌ن و په‌تی کوردی سه‌ول ده‌ده‌ن و ده‌یان‌ه‌وه‌ی نووسینه‌که‌یان کوردیه‌کی په‌تی و بیگه‌رد بێ به‌لام له بواری ریژماندا به‌ داخه‌وه زۆر که‌مه‌رخه‌من. ده‌بی بزانی‌ن وشه‌ی هه‌ر زمانیک بێته‌ نیو زمانیکی تره‌وه زۆر گرینگ نییه و ئەو ئالوگۆره له نیوان زمانه‌کانی دنیا‌دا هه‌ر بووه و هه‌ر ده‌شبی، به‌لام گۆرینی ریژمان کاریکی ناحه‌زه و دیاره شیواندنی‌شی زۆر مه‌ترسیداره.

له رسته‌یه‌که‌دا که ده وشه‌ بێ، به تایه‌ت ئەو وشانه‌ی (ناون) (اسم)، ئەگه‌ر هه‌شتیان فارسی و عه‌ره‌بی و ئینگلیزی بێ بۆ زمان خه‌ته‌ر نییه به‌لام به جی‌ی داده‌به‌زم بلی‌ی: پیاده‌ ده‌بم یان به‌جی‌ی ده‌رگا‌که پیوه‌ده بلی‌ی ده‌رگا‌که به‌سته، ئیتر زمانت کوشتوو.

به داخه‌وه ئەو جو‌ره هه‌لانه زیاتر لای خۆینه‌وه‌ره‌که‌نه‌ ده‌نا کابرایه‌کی نه‌خۆینه‌وه‌ار قه‌ت له ریژماندا توشی هه‌له‌ نابێ.

تکایه ژیان کردن له قسه‌ کردن و نووسراوه‌کانتاندا به‌کار مه‌هێنن. ژیان کردن وه‌رگێرانی (زندگی کردن) فارسییه.

ژیان خۆی چاوه‌گه‌ (مصدر)

کورد ده‌لی ده‌ژیم نالی ژیان ده‌که‌م.

وه‌ک خه‌وتن چاوه‌گه‌ ده‌لێن ده‌خه‌وم نالێن خه‌وتن ده‌که‌م.

گریان چاوه‌گه‌ ده‌لێن ده‌گریم نالێن گریان ده‌که‌م.

به داخه‌وه زۆربه‌ی خه‌لک و ته‌نانه‌ت نووسه‌رانیش ده‌لێن ژیان ده‌که‌م به‌لام ده‌بی بزانی‌ن هه‌له‌یه‌کی زۆر زه‌ق و ناحه‌زه. زندگی کردن فارسی وای کردوووه خه‌لک ئەو هه‌له‌یان به‌ لاه زه‌ق نه‌بێ. ده‌نا ژیان کردن به‌قه‌ده خه‌وتن کردن و گریان کردن هه‌له‌ و زه‌قه.

له زمانی فارسی‌دا وشه‌ی (مردن) هه‌یه ئەگه‌ر فارسیک به‌جی‌ی ئەوه‌ی بلی میمیری، بلی (مردن میکنی) هه‌موو پی‌ی پێناکه‌ن! ده‌ی بۆ ئیمه‌ ده‌بی ئاوا به‌لا به‌سه‌ر زمانه‌که‌مان بێنن و گو‌یی پی‌نه‌ده‌ین؟ کاتی ئەوه نه‌هاتوووه ئەگه‌ر که‌سیک ئاوا هه‌له‌یه‌کی کرد به‌ر په‌رچی بده‌ینه‌وه یان پی‌ی بێبکه‌نین؟

ئەگه‌ر بچی له گوندیکی دووره‌ده‌ست به‌ پیریژنیک یان پیره‌پیاویک یان مندالیکی نه‌خۆینه‌وه‌ار بلی‌ی ژیان ده‌که‌م له‌وانه‌یه پی‌ی وابی وه‌ک پی‌وی ژان ده‌که‌ی، یان له‌وانه‌یه لیت حالی نه‌بیت و پی‌ی وابی شتیک ده‌که‌ی وه‌ک گوو کردن وایه.

کورت‌ه‌بالا

بوکان. ئەمین گەردیقلانی

گو‌لۆپی ژووره‌که‌ی کوژانده‌وه و چوو هه‌ر پی‌خه‌فه‌که‌ی پراکشا.

چاوی قووچاند و خۆی مات کرد بۆ ئەوه‌ی خه‌وی لی بکه‌وی، به‌لام خه‌یالیک له ناخه‌وه هه‌ژاندى و چاوی پی‌ هه‌لێنا.

هه‌ستا گو‌لۆپه‌که‌ی هه‌لکرده‌وه و چوو له‌به‌ر ئاوینه‌ بالانوینه‌که‌ راوه‌ستا. چاویکی له به‌ژنوبالای خۆی کرد و

هه‌ناسه‌یه‌کی هه‌لکێشا. ده‌ستی دا شانکه‌هه‌ و قژه‌ نه‌رم و هاوری‌شمینه‌که‌ی داھینا. به‌هه‌ر دوو لاجانگیدا چه‌پکه‌ قژی نه‌رم و خاوی هینا و به‌سه‌ر سینگیدا شو‌ری کرده‌وه. به‌رزایی مه‌مکی له ژیر تاڤگه‌ی قژه‌ خورماییه‌که‌یدا خۆی ده‌نواند و

شه‌پۆلی بسکی به‌سه‌ر سینگیدا بلاو کردبووه. چاوی به‌ سه‌ر قژ و به‌رز و نزمی به‌رۆکیدا داگه‌را و هه‌تا به‌ری‌ی خۆی خوشی. سه‌رنجی له نیوه‌ چرکه‌یه‌که‌دا ئەو مه‌ودایه‌ی نیوان به‌رۆک و لاقی بری و له‌گه‌ل ئەوه‌ی خه‌میک چرنووکى له دلی

گیر کرد، نیگای له به‌ر پینیدا گیرسایه‌وه. چاوی به‌ پرتاوه‌سه‌رکه‌وته‌وه و له سه‌ر پوخساری له‌نگه‌ری گرت. چاوی له چاوی خۆی بری، ته‌میک کشا سه‌ر ئاوینه‌که‌هه‌ و به‌ر چاوی لیل کرد. په‌نجه‌ی به‌ چاوی خۆیدا هینا، فرمی‌سکی قه‌تیس

ماوی نیو هیلوونی سووره‌لگه‌راوی له هه‌ر دوو سووچی چاوییه‌وه سه‌رپیژیان کرد و نووکی قامکه‌ شووش و باریکه‌که‌ی به‌ په‌نجه‌ی نه‌رمی خووسا. به‌ر چاوی پوون بووه. دیسان له سه‌ری بۆ خوارى و له خوارى بۆ سه‌ری له

به‌ژنوبالای خۆی روانی.

گۆفاری ئیلیک‌پ‌رنی ئەنجو به‌نی ئەده‌بی بانه

ژانى خەيالىک

مەھاباد گەلاويز بيگ نيا (خاتونى خۆر)

نىگای تالْت لە پەنجەرەى چاوہ خۆلەمیشیەکانى زستان ، ، ،
سارد ، سپ
.....زیندان باااان.....
تا کۆتایى خۆر ،
دە ماچە بى ماناکانى رۆژ ئاوا
بەژانترين خەيالى ،
.....ھاوړې.....
بەمنیکە و تا اااااااا تۆ بالا بالا سیدارەيیک ،
.....ب ن ووووو س.....

سووور

نالۆز

دلەپراوکەى ئەوینت

دەمگە بىنیتە شىعەریک بۆ مردن

کەسێک بگەریتنەوہ بۆ خەيالاتى مندالیم ،

عا

لى

جەنەبانننن.....

ئای

دەنیو پەنجە مۆرەکان ،

ئازاریک کەس نەزان

بیدرکینە.....

بیرەوریەکان چەن بیدەنگ تیرۆر دەکرین

***

١ - تادونىای بیرەوہریەکانت ، وا دەشکیم.....

شوالیەيیک دوور لە شەر

ماندووې بى دەنگیتم

٢ - لە رۆژھەلاتى جیھان

تا تەنگىک و دەنگ نەيە ئەستیرەيیک لە دایک نابى

***

زۆر دەترسم

لەو رۆژەى شەقامەکانیش وەک کۆلانەکانى مندالیم

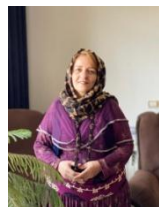
ببنە بۆن بەست

ئەوساتە .....رېگا دەمرى وئاواتەکان تەنيا دەبنە

خەونیک

بە درېژايى تەنياييم

بانە ئامینە عەزىزى "سروور"

ئەو ساتانەى يادت دەکەم!
دلدارىكى...
ئەفسانەيى
بەبى جى و پيم.
لەو کاتەوہ!
زەوى خودا ،
بە دەورى پۆژدا دەگەرې...
منیش لە شوین
تۆ دەگەرېم.

**

ئىتر تەنانەت

مەيلى نووسينيشم نەماوہ

کاتى ، ھەموو شەو بى تۆ ماوہ

و گشت وشەکان بەم جۆرہ

بەيدەستى بیدەنگى خەمە

ئىتر داماوى ..

ئەم خەمانەم

لەم دلە تەنھايەم

ئىحساس دەکەم

دلەم!

وہک گوئيكى لە ناكاو ، ژاكاو

ھاكا ، لەم شەوانەدا

لە ناو دەستندا ھەل وەرې...
وہرہ...

ھەتا درەنگ نەبووہ

دلئى دامام

بۆ ناو دلئ بەرہ

ئىتر....

ھەناسەکانیشم تاقەتى دوورى

تۆيان نەماوہ

ھاتوو...

شەويک لەم شەوانە ،

لە فيراق دووريت...

دلەم لە ليدان دەکەويئ...

گۆفارى ئىليكترونى ئەنجومەنى ئەدەبىي بانە

ریشهى وشهى ئاوس

ستۆكهۆلم. عهلى نانهوازاده

ئاوس ده ئیستای زمانى كوردیى دا وشهیهكى سادهیه كه به بهش و پاری بچووكتر دابهش ناکرئ و پتر به مانای حیوانى گواندارى زگپر دئ. ههروهتر هاوتا و هاومانای ئەم وشهیه ده زازایی و ههورامیى دا به شیوهى ئاور یا ئاوره دهردهكهوی.

چهند پرسیاریک سهر ههلهدهن وهك: ئاخۆ ئاوس وشهیهكى سهرهکییه و مانایهكى زاتیی ههیه یا ئەو مانایهى بۆ ساز کراوه؟ یان ئایا دوو وشهى ئاوس و ئاور یهك سهرچاوهیان ههیه؟ یان ئاخۆ دهنگى /س/ و /ر/ ئالوگۆریی و جیگۆرکهیان دهگهڵ یهكتر ههیه؟ ...

ریشهناسیى و فۆرمناسیى ئەو ئیمكانهمان پێ ددها كه به سانایى كۆدی ئەم قفله بشکینین و ولامی ئەو پرسیارانه بدۆزینهوه و هاوکات كۆمهلیك بابتهى نویشمان دهست بکهوی و كۆمهلیك پرسیارى نویش سهر ههلهدهن. ئەم وشهیه ده پینچ زاراوهى كوردیى دا به سهر دوو فۆرم دا دابهش دهی.

زاراوهى باكووریى: ئاقس $\bar{a}ns$

زاراوهى ناوهندیى: ئاوس $\bar{a}ms$

زاراوهى باشووریى: ئاوس $\bar{a}ms$

ههورامیى: ئاور $\bar{a}mr$

زازایی: ئاور $\bar{a}mr$

به پێى سهرچاوهكانى ریشهناسیى، ههردوو ك فۆرمى ئاوس و ئاور درێژه پێدهرى ریشهى چهند ههزار سال لهمهوبهرى باپیرهى ئیمه یانى وشهى پرۆتۆئیرانى ئاپوثره $\bar{a}pu\theta ra$ یه كه ده ئهویستایى و مادیش دا ههر بهم شیوهیه بووه.

زوو دهردهكهوی كه:

ئاپوثره $\bar{a}-pu\theta ra$ وشهیهكى لیکدراوه كه پیکهاتوو له: پیشگری کارای $\bar{a}$ كه ده كۆمهلیك وشهى دیکهش دا دهبینرئ بهلام ده ئیستای زمانى كوردیى دا ئەم پیشگره برهوى نهماوه و ناکارایه + وشهى پوثره $pu\theta ra$ به مانای پس، كور، مندال، پز، بیچوو؛ كه ئەم وشهیهش به نۆرهى خۆی له رهگی $p\bar{u}$ به مانای گچكه، بچوو، كهم، كهوتوو. كه به گشتی ماناكهى یانى بیچوو یا مندالی نیو پزدانى میننه كه بۆ مرۆف و گیاندار به كار هاتوو. وشهى $\bar{a}pu\theta ra$ له درێژهى سهفهرى بۆ قۆناغى میانهى زمانى كوردیى به دوو ئاراسته دا تیدهپهپئ كه دوو فۆرمى جیاوازیان لیدهكهویتهوه:

۱- ده کرمانجیى سهروو و خواروو دا:

پاری پرۆتۆئیرانى $/\theta r/$ به $/s/$ گۆ دهكرئ و هاوکات دهنگى كۆتایی $/a/$ دهسوئ یا دهقرتئ و فۆرمى ئاپوس

$\bar{a}pus \rightarrow \bar{a}pu\theta ra$ یانى: جیگر دهی.

وشهى ئاپوس - یش له درێژهى سهفهرى بۆ قۆناغى نوئ و ئەمپۆیی ده سئ زاراوهى باكووریى و ناوهندیى و

باشووریى كوردیى دا دهنگى $/p/$ ده زاراوهى باكووریى دا به $/v/$ گۆ دهكرئ و ده زاراوهى ناوهندیى و باشووریى دا

به $/w/$ ، یانى: فۆرمى ئاوس $\bar{a}wus$ كه ئەم وشهیهش به نۆرهى خۆی نزیك سهه سالیكه دهنگى $/u/$ به بزرۆكه

$/i/$ دهنوسرئ و دهردهبدرئ، كه به گشتی یانى:

$\bar{a}pu\theta ra \rightarrow \bar{a}pus \rightarrow \bar{a}wus \rightarrow \bar{a}ms$

ئاپوثره ← ئاپوس ← ئاوس ← ئاوس

۲- ده ههورامیى و زازایی سهردهمی میانه دا:

پاری پرۆتۆئیرانى $/\theta r/$ به $/r/$ گۆ دهكرئ و هاوکات دهنگى $/a/$ كۆتاییش دهپاریزن یانى فۆرمى: $\bar{a}pura$ كه

ئهویش به نۆرهى خۆی ههروهك کرمانجیى دهنگى $/p/$ دهگۆرئ به $/w/$ ، یانى:

$\bar{a}pu\theta ra \rightarrow \bar{a}pura \rightarrow \bar{a}wura \rightarrow \bar{a}wra \rightarrow \bar{a}mr$

ئاپوثره ← ئاپوره ← ئاوره ← ئاوره ← ئاور

گۆقارى ئیلیكترۆنى ئەنجومەنى ئەدەبىی بانه

ده‌رکه‌وت: سه‌رچاوی هه‌ردووک وشه‌ی ئاوس و ئاور یه‌ک بووه و پاشان له سه‌رده‌می میانه به دوو ئاراسته‌ی جیاواز دا رۆیشتوون و دوو ده‌نگی /س/ و /ر/ چ ئالوگۆرپیان ده‌گه‌ل یه‌کتر نییه به‌لکه ئه‌و دوو ده‌نگه جیاوازه، پاشماوه‌ی گۆرانی پاری پرۆتۆمادیی یا پرۆتۆئیرانیی /ثر/ ن و هه‌ندیک بابته‌ی دیکه که ده‌کرئ بیری لی بکه‌نه‌وه.

ریشه‌ی وشه‌ی ئاخاوتن

چاوگی ئاخاوتن له ره‌گی رابوردووی ئاخاوت + ن پیکهاتووه، به مانای قسه‌کردن، وتووێژ کردن، په‌یفین.

ئهم وشه‌یه ده زمانی کوردیی دا ته‌نیا ده دوو زاراوه‌ی باکووریی و دوو بنزاراوه‌ی ناوه‌ندیی دا بره‌وی هه‌یه

زاراوه‌ی باکووریی: ئاخافتن āxāftin، ئاخه‌فتن āxaftin، ئاخفتن āxiftin

زاراوه‌ی ناوه‌ندیی: ئاخاوتن (موکریانیی) āxāwtin، ئاخافتن (سۆرانیی) āxāftin

ریشه و سه‌رچاوه‌ی ئهم وشه‌یه هه‌ندیک پیچ و په‌نای هه‌یه و هۆیه‌که‌شی چه‌په‌وانه بوونی پاری /واخ/ به /خاو/ ه

- که بابته‌تیک ئاسایی و باوی کۆن و نویی زمانانی ئیرانیی و کوردیییه و ده کۆمه‌لیک وشه‌ دا ده‌بیندرئ (وه‌ک:

به‌فر/به‌رف، سه‌رین/سه‌نیر، ...)

ئاخاوت پیکهاتووه له: [ئا + خاو - ت] قه‌لبی [ئا + واخ - ت] له فۆرمی سه‌ره‌تایی یا پرۆتۆئیرانیی ā - vāx - ta

که پیکهاتووه له: پیشگری کارای ئا ā که ده کۆمه‌لیک وشه‌ی کوردیی دا ده‌بیندرئ (ب‌روانه ریشه‌ی وشه‌ی ئاوس) +

ئاوه‌لناوی به‌رکار ta - vāx له ره‌گی - vak به‌مانای قسه‌کردن، وتن، ئاخاوتن.

۱ - به له به‌ر چاو گرته‌ی گۆرانی پاری /kt/ به /xt/ هه‌ر له کۆنه‌وه، یانی: ā - vāk - ta ↔ ā - vāx - ta

۲ - چه‌په‌وانه بوونه‌وه‌ی پاری /vāx/ به /xāv/ ده سه‌رده‌می میانه‌ی زمانی کوردیی دا، یانی: āvāxt ↔ āxāvt

۳ - پاشان ده سه‌رده‌می نوئ دا گۆرانی پاری /vt/ به /ft/ و /wt/، که به‌گشتیی، یانی:

ā - vāk - ta → āxāwt - vāx → āxāft → āxāvt ↔ āvāxt → ta

ئاخاخته ← ئافاخت ↔ ئاخافت ← ئاخافت ← ئاخاوت

هه‌روه‌تر:

ئاخیو āxew ره‌گی داهاوتوی ئاخاوتنیش له ریشه‌ی پرۆتۆئیرانیی ā - vāk - a، به له به‌ر چاو گرته‌ی گۆرانی

ده‌نگی /k/ به /x/ ده سه‌رده‌می میانه‌ دا و گۆرانی ده‌نگی /ā/ به /e/ ده سه‌رده‌می نوئ دا، که تیکرا به‌گشتیی،

یانی:

āvāka → āvāk → āvāx ↔ āxāv → āxew

ئاڤاکه ← ئاڤاک ← ئافاخ ↔ ئاخاف ← ئاخیو

ده‌رده‌که‌وئ: ئاخاوتن ده سه‌رده‌می نویی زمانی کوردیی دا، له ئاخافتن - ی زاراوه‌ی باکووریی را به شیوه‌ی

ئاخافتن چۆته نیو بنزاراوه‌ی سۆرانیی و به‌گۆ کردنی پاری /ft/ به /wt/ چۆته نیو بنزاراوه‌ی موکریانیی و زمانی

ئه‌ده‌ب و نووسینه‌وه.

سه‌قز. ژاکاو

پووچه بیری نیشتمانی و خهونی ئازادی وهره
مهستی باده‌ی چاوی تۆمه چش له بیدادی وهره

ئاسه‌واری خه‌م له پووی من نارهووی تا تۆ نه‌یئی
خوینی سووره ئه‌شکی دیده مانگی خوردا‌ی وهره

هینده بیزارم له په‌وتی نا به په‌وتی ئه‌م گه‌له
مه‌لحه‌می ئیئیشی ده‌روون و زامی ناشادی وهره

تاقی بیستوونه نیشانه‌ی تیشکاو‌ی سوۆزی دل
بۆ ده‌واری رازی سینهم ، زه‌جری فه‌ره‌ادی وهره

نانی نادانی له ئیو کاسه‌ی گه‌لیکا چه‌وره چه‌ور
عیلم و مه‌عریفه‌ت غه‌ریبه کوتکی شه‌ددا‌ی وهره

چیم له دین و مه‌زه‌هب و پیتیازی خاسانی خودا
مۆد و شه‌رلاتان ، کلاس و پۆزی ئوستادی وهره

خه‌ون و خولیای من له دوو توۆی نامه‌ییک دا بوو قه‌تیس
شاتری چابووک سه‌واری که‌ژ هه‌تا وادی وهره

تۆی هه‌بی ژاکاو چ ده‌روه‌س داب و فه‌ره‌نگه و نه‌ریت
بۆ هه‌وینی شیعه‌ره‌کانم ، سه‌روی شمشادی وهره

سه‌قز. عه‌تا سالج پوور

نه ئاوی (که‌وسه‌ر)م ویست و نه ئاوی (زه‌مه‌زم)م نوۆشی
که کابه‌ی چاوی تۆم بینی ، هه‌وینی ئه‌شق و سه‌رخوۆشی

به‌لین بی حه‌وت که‌په‌ت پۆژی (سه‌فا)و (مه‌روه)ی دلت ته‌ی که‌م
وه‌ره ئاوی (حه‌یات)م به و نه‌که‌ی ئه‌م سه‌رپه‌ داپۆشی

سه‌قز. فه‌ریده‌کاکسی

سه‌ر له سه‌ر دست
ده‌ست له ئه‌ژنۆ

حه‌سه‌رتی دل ، تاکوو ئاسۆ
هه‌ستی دامام له ئامیز

چاره‌نووسی ره‌ش و ئالۆز
حه‌یرانی دلته‌نگی وخه‌م

ده‌خوینی چیرۆکی "مه‌م"
نیو کامه کویره‌په‌گادا

شه‌قام ون بوو
له لیواری هه‌لدیردا

ئاسمان هاوکاتی ته‌نیاییم
ئه‌سیرینی پێژاند

نیو خه‌یالی پر له ماته‌م
په‌ژاره‌ی داوه‌شاند

ژیانی نیو قه‌فه‌س
ته‌نگه نه‌فه‌س

بالی فرین دیلی ماشووت
گولی ئاوات قه‌ت نه‌پشکووت

پۆژگاری ره‌ش ته‌واو ناوی
خه‌می عیشقم ئیدی ناوی

***

له‌نیو خه‌زه‌له‌وه‌رتین
قوولایی نیگات ون ده‌م

به سه‌ر بالی خه‌یال
هاننت ده‌سپیرم

به‌شه‌مال ، ، به‌زیان ، ،
ده‌مه‌وی

په‌ره‌سیکه‌ی هه‌ستم
له ئامیزی پاییز بفرینم ،

یا کوو
نیو جیژوان بیره‌خسینم

و دلم
گرێ ده‌م به

ئاسمانی چاوه‌کانت
به وشکارۆم مه‌سپیره

شیعه‌ره‌کانم
له بی توۆی ده‌خنکین

ده‌ستی وشه‌کانم بگه‌ره و
جاریکی دیکه

چیرۆکی دلدا‌ری
به‌سه‌ر لاپه‌ره‌ی دلته‌نگیه‌کانم

تۆمار که‌ره‌وه

بۆچ دلتەنگی ؟

مەهاباد. دوکتۆر ئەحمەد ئەحمەدیان ،
زمانناس و توێژەر

چۆنە بێواز و حەزی و ، خۆت گوتەنی دلتەنگی؟
چۆنە تۆ بێخەمی یارانی و کەچی دلتەنگی؟
چۆنە حەز ناخەزە لاتو ، بۆ ئەوی دلتەنگی؟
بۆچی هاوار و برۆتەو ، بۆ ئەدی دلتەنگی؟
بۆچی وابی منەتی عەشقی ، کەچی دلتەنگی؟
بۆچی داخوازی شەپریو ، دوايه بەچی دلتەنگی؟
تۆ کە بێمەیلی وو بێوادەي ، لەچی دلتەنگی؟
بارتەقای ناشکوری ، گیرۆدەي غەمی ، دلتەنگی؟
لافی سەربەستی لە یارانته ، کەچی دلتەنگی؟
کە تەمات گرت بەتەمای خۆت داکەوی ، دلتەنگی؟
بەتەمای عەشق بە ، کە لايا کەسەری دلتەنگی!
بەتەمابە کە نەهیلێ ئەسەری دلتەنگی!
قیان بە یار بگرە ، نەیارێ تەمی دلتەنگی ،
نەکا تاوی ژبان بکوژی ، خەمی دلتەنگی!
دەلێنی تاوان چیبە کەوتوو مە چەمی دلتەنگی ؟
دوورەئامیزیو ، بە ماچ ناشۆی لەشی دلتەنگی!
لێزەمەگازندەیه ، ساپیژی تەبی دلتەنگی؟
بەسکە ئامیزی حەزە ، لايا گەپێ دلتەنگی!
کوژەي ئاورگی گەرای پیکهینەری دلتەنگی ،
کانی - ئامیزی حەزە؛ کووژینەری دلتەنگی
دل و لەش غوسلی دەوێ ، وا لەبری دلتەنگی ،
بپێ دوو کانپە - ئامیزی دەمی دلتەنگی

❖ تێبینی:

1. ریکەوهندی "کانی - ئامیز/کانپە - ئامیز" ، داھینان و پۆنانی شاعیرە ، بە واتای "ئامیزی تەر و پاراوا و تینوویی شکین ، لە چەشنی کانی/کانپە".
2. ریکەوهندی "دوورەئامیز" ، داھینان و پۆنانی شاعیرە ، بە قیاس دەگەل "دوورەپەرێز/پارێز" و هاوکێشی ئەو؛ بە واتای مرقفیک کە لە "ئامیز" دوورە و بە ئانقەست پارێزی لێ دەکات.

کۆلکە زێرینەي ئەشق

مەهاباد. ئیلاھە پیروتی "دلۆقان"

دەلێن ...
کە زۆر بیرم دەکەي!
لەناو سەرچاوەي ،
کانیدا ؛
بەتەنیا سەیری من دەکەي
بە بیستنی ناوم
دوونیاپەک پڕ ئەوین دەکەي
کانی روونی هەستی پاکم
خیرا دەکەي بە ئاوینە
مەکە ...
ناخم مەهەژینە ؛
گۆپەکانی ژوورەکەت
داگیرسینە
لە چوار دیواری ژوورەکەت
بەردەوام ئەمن ببینە .

هەستی سپی

هاوارە هاوار ،
بۆ گەلی بییەشم
ژینی تەژی چەرەسەری
کومەلگاکەم
داناپۆشم
قەلەم بۆ
لەمپەری زید
وەزمان دینم و
منەتی هەستی کلۆلم
چیتەر ناکیشم

هه وراز

ههژده سال له ئاسمانی بوونی شاخهوانی قارهمانی کورد موحه مهدی ئه وراز تپه پری منی سووتای کاره ساته کانی کوردستان کورته یهک له شینگیری موحه مهدی ئه وراز که ۶۸ بهیته ومن به شیکی بی پیشه کی به بۆنه ی سالیادی گلانی ئه و قاره مانه ئاراسته ده که م

مه هاباد. سووتاو

نیشانته دا که کورد به رزه نایر مینی بوومه لهرزه

بو و می بلایی به هه لویان به کهس نه دهن لانی خویان

ئه ستیره ی گه شی کوردانی تاجی سه ری نیشتمانی

له بانترین جیگی زه وین به ئه و په ری هه ست و ئه وین

باسی کورد و چاره نووسی له سه ر لووتکه ی زه وی نووسی

که ماوه قهومی کورد زمان نایشکینی توپی زه مان

که کورد ماوه و هه ر ده مینی لووتکه ی ئاوات وه دهس دینی

ئه ورازه که م تو نامری له هیمالیاش به رز تری

شین ناکه م بو کوچی هه لو شیوه ن ره وانیه بو تو

دایکی نیشتمان و زیدم کوردستانی پر ئومیدم

سه ر به رزن و سه ر فه رازن به نیوی "ئه وراز" ده نازن

له پاش تو تا قانه ی ولات به رز ترین لووتکه ی حه یات

به دهس لاوانی پاکی تو کوپ و کیژانی خاکی تو

ئالای له سه ر ده چه قینن ئاواتی تو به دی دینن

ده که م باسی چر و هه وراز باسی هه لوی به رزم ئه وراز

ده لین شوپه لاویکی کورد به ره و ئاسمان بیوو به پرد

هه ور له ژیر هه نگاوی وی له لای جهسته ی به تاوی وی

زور جبار سه ر شوپ ده گه پاره که ده ی بینی ئه و هه تاوه

گولم موحه مه دی به ریز هه وراز پیوی ده ریایی هیز

گه لی هه لو به چه شنی تو بالیان لییدا به ره و ئاسو

گه رچی به ناکامی مردن به لام بو گه لی تو پر دن

"ئه وراز" ئه ی تا قانه ی ولات زیبوا ری کیوی کش ومات

چه ویه سه ربانی گو ی زه وی؟ ده تو یست له ویش وه سه ر که وی؟

جه رگی هیمالیات که در ی؟ دیسانیش هه ر به رزه فر ی؟

زه وی له لات چه کوله یه هه لو که ی ئه و هیزه ی هه یه؟

له ئامیز گری ئاسمان بو نیشان دانسی نیشتمان

له سه ر هیمالیای سه ر به رز به رز ترین لووتکه ی عه رز

گوفاری نیلیکرتنی نهجو بهی نه ده بیی بانه

مهريوان رانا

سنة. زوهره سهولى

شهوى به يادو تو پۆم كهردوه
هام درديش كهردا، مهنهوه شهوه
تا بهيان چهنى ترووكه وههسارا
ناگادارم بى، تا بهيان شهوه

ئهگهر پهرسا چهنه ئازيز، كه دل وهشهسيامهنى
ماچوونه نوورو چهمام گول، تۆنى دينم، دنيامهنى
تهنيا قيبليوهم ههنه بهى، پريساي زاتوو يهزدانى
دماي نادى تو شكه بهروو، پووكه وههسنگامهنى

من به پۆح و گيان ئاشقه وهه ماو تۆنا
دلّم ئهسپاران به تو و شهيداو تۆنا
ويرم ئاسوودهن وههست خيالوى
وهختيو كه مزانونه وههسيماو تۆنا

خه مهكانم دهشارمهوه
پيكهنين دينمه سهه ليووم
تا نهزانن دلّهى شيتم
سهوداسهري ئهشقى تۆيه

مهشقى بى وهفايى

سهقز. غهفور كهسنه زانى ژاكو

گول وشهى نهرم و نيانى شيعرم له نيرگزه جارى ئهوين سههردهردينن و به كو له خوشى تو دهپشكوين،
كاتى خالى سهوزى سهه پرؤفايله كهت به نيشانهى بوونت له سهه هيل خوى ديارى ديدات،
چاوهكانم تامه زرويانه به مولهق دههستن و چاوهري بريسهكى (ئهرى) كى تو دهكهن، ههواى خهيالم به دم ويه ويه و وراوه
باس و خواسى تۆوه ريچكه دهپيكن، بو چوونه ژوورى قهلاى دهروونى بى خه بهريت،
زور له ميژه ويژهى زار و زمانم، به هونه وهه لهبهست خهريكى باوه خولئى دهورى خهرمى پووته و پووت لى وهه رگپراوه و گپ و
گهوال و گيژه، گهواله ههورى ناموراديم به تاسه تهوه گرپيئى شيعرى ناسور دهكات و كات و ساتى ساته وهختى نهحه واوته وه
ئازارهكانى دهور و بهر و دنياى بهرين، كه ههريهكه به شيوازي شالو دينن و كاريگهري له سهه ميشك و دهمارهكان دادهنين، وهك
گيژه لووكه پاش گهلاويژه ههموو چل و چيوئى تهري دوينى دهبن به ههوا و ناوچ له بههاري جاران و خوژيا و ناواتهكان
ناميئن و قهيرانى سارد و سرى و نهبوونى نامرازي يهكگرتنه وه دهيانكوورينته وه، ههستهه ترين كاته كانى تهمهنى بوئيژه ئه
دهمهيه گوييهكانى دهورو بهر كهپن و هاوار و بانگى نابيستن و دهروازهى تيقوپاوى ميتشكيان له گرپژهنه چوه،
ئازيزه كهه:

منيش له كاروانه رپى زاخپى ژيان زور جاران ههلهنگوتووم و چهوو زيخى دپى پى نهك لاق و لهتهه دلئيشى خويناوول كر دووم.
كه هومره دينم بو بالاخانهى دلدارى پيت وانهبى ههريه و بهرهلام و تاو توئى ژيان ههسته ناكهه
ههموو قوناخيكى ديكه بو دهربرينى هاوارى كهلهكبووى دهروون ليم ياساغه و گزير و داروغه له بو سهدان،
تهنيا ناوى تۆيه به نههينى و ناماژه دهبيتته پرده بازى پهرينه وهه له چوماوى به خوڤى خهه و ژانهكانم، توش له ههموو خراپ
خراپتر پووشكت خستووم و نهبيستنى ناوو نهديتنى رهنگم دهكهپته سهههشق و مهشقى بى وهفايى دهلييتته وه

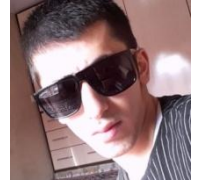
گوفارى ئيليكترنى نهجو بهنى نهههههه بهه

ئیلام. مسته‌فا بهیگی "رودوس فهیلی"

شاردرئ هه‌ر چئ له یه‌ک، زانم و زانی، گوله‌گه‌م
 ک. ئه‌پات و ک. ئه‌پام گیانم و گیانی، گوله‌گه‌م
 [نشود فاش کسی آنچه میان من و توست* گلکم
 که من برای تو جانم و تو برای من جان هستی، گلکم]
 تووریایت و وهم وتی: "شیعری ئه‌پام ئه‌لنیه‌وه‌سی"
 ده‌نگ. تو ره‌نگ غه‌زه‌ل دیرئ، نیه‌زانی، گوله‌گه‌م
 [رنجیدی از من و گلایه کردی که دیرگاه‌یست شعری رای من نسروده‌ای
 و من نمی‌دانی که صدای تو رنگ غزل دارد برای من، گلکم]
 وه چه‌م ئیشی وهم «بچوو» ئوو چه‌م دهم ئیشی وهم «نه‌چوو»
 وه چه‌م و دهم، جه‌رگ و دل گشت داپ‌زانی، گوله‌گه‌م
 [با زبان و دهان می‌گویی برو و پس می‌زنی و با چشم و نگاهت مرا به خلوت خود می‌خوانی و می‌گویی برگرد
 با آن چشم و دهانت چه بر سر من می‌خواهی بیاوری، گلکم]
 چه‌م نییه‌ نه، چه‌م نییه‌ یه، یه ئاسمانئ بی‌بئه
 بیل بواری تا بمینم ئاسمانی، گوله‌گه‌م
 [چشم نیست نه، چشم نیست این که آسمانی بی‌انتهاست
 بگذار که نم‌نم بارانش عاشقانه بر سر من بیارد تا آسمانی شوم، گلکم]
 دهم نییه‌ نه، دهم نییه‌ یه، کیه‌نیئائئ بی‌بئه
 ههم شه‌راوه‌و ههم شه‌راو، ههم زنده‌گانی، گوله‌گه‌م
 [دهان نیست نه، دهان نیست این، چشمه‌ساری بی‌کرانست
 و هم شرابی ناب و هم سرچشمه و هم سرابی فریبنده است و هم همه‌ی زندگانی من است، گلکم]
 چه‌م و دهم ئاخ چه‌م و دهم، داخ چه‌م و دهم
 وه‌و چه‌مه‌ ههم وه‌و دهمه‌ ریشه‌م سزانی، گوله‌گه‌م
 [چشم و دهان آه از آن چشم و آن دهان
 که با آن لعل لب و آن نگاه خمار، ریشه‌ام را سوزانده‌ای، گلکم]
 چه‌م نه‌پرتن، دهم نه‌قورتن، وه‌ چه‌م؟ خودم ئه‌وشارمه‌ئ؟
 وه‌ختئ خوه‌ت وه‌و نیم‌نگا، گرد ئه‌وپره‌سانی، گوله‌گه‌م
 [چشم بر هم ننه‌ لختی، لب نگز اندکی، من شاردرئ هه‌ر چئ له یه‌ک، زانم و زانی، گوله‌گه‌م
 ک. ئه‌پات و ک. ئه‌پام گیانم و گیانی، گوله‌گه‌م
 تووریایت و وهم وتی: "شیعری ئه‌پام ئه‌لنیه‌وه‌سی"
 ده‌نگ. تو ره‌نگ غه‌زه‌ل دیرئ، نیه‌زانی، گوله‌گه‌م
 وه چه‌م ئیشی وهم «بچوو» ئوو چه‌م دهم ئیشی وهم «نه‌چوو»
 وه چه‌م و دهم، جه‌رگ و دل گشت داپ‌زانی، گوله‌گه‌م
 چه‌م نییه‌ نه، چه‌م نییه‌ یه، یه ئاسمانئ بی‌بئه
 بیل بواری تا بمینم ئاسمانی، گوله‌گه‌م
 دهم نییه‌ نه، دهم نییه‌ یه، کیه‌نیئائئ بی‌بئه
 ههم شه‌راوه‌و ههم شه‌راو، ههم زنده‌گانی، گوله‌گه‌م
 چه‌م و دهم ئاخ چه‌م و دهم، داخ چه‌م و دهم
 وه‌و چه‌مه‌ ههم وه‌و دهمه‌ ریشه‌م سزانی، گوله‌گه‌م
 چه‌م نه‌پرتن، دهم نه‌قورتن، وه‌ چه‌م؟ خودم ئه‌وشارمه‌ئ؟
 وه‌ختئ خوه‌ت وه‌و نیم‌نگا، گرد ئه‌وپره‌سانی، گوله‌گه‌م
 خوه‌ئ کلگ‌نیشانمان که‌ئ، خه‌یگه‌مانه‌ نام‌ده‌مان
 عشقه‌و ئه‌ونیه‌شاریگه‌و زانم و زانی، گوله‌گه‌م
 [آری، خودش انگشت‌نمایمان می‌کند و ما را بر سر زبانها خواهد انداخت
 که عشقت و پنهان نخواهد ماند، و می‌دانم و می‌دانی، ای گل زیبا و کوچک من

* مصرعی از استاد هوشنگ ابته‌اج "۱.۵.سایه"

ئارمردە. رامین فەرەجی

جوانرۆ. پووناک سەمەدی (باران)

پیتووسی من پەنجەکانمە
 ھەر قامکێکم ژنیکى سێسەد سالەپە
 یەکیان شوانە
 سەر لە ئیوارانى پاییز
 قژی داوھتە سەرپەنجەى باى سەرشیپتی چیاکانى کوردستانی
 تا عەترى میخەکی ملی
 ببا بۆ ولاتیکى دوور
 بۆ کورە دارتاشیک عاشق
 لە دووکانى لە شەقامیکى شارەزور

قامکێ ترم کچە گرلایەک جوانە
 لە قەندیلی خەيالی بەرپەیانانى
 بە جیتی ئەوہى لە نامیزی یاری لە خەو ھەستیتەوہ
 بۆ خەمی قورسى ھەفالانى شەھیدی گۆرەقانە*
 ئەو پتریان مامۆستایە
 بەو ھیوایە
 مندالەکان فیری ئاشتی خوازی ببن
 مافی ژینگە بپاریزن
 شیعری خۆشەویستی بلین
 شەر ببیتە خەونی تالی شەویکی پر بەفری زستان
 کە لە خەو دین
 دونیا جوان بئ
 بدرەوشیتەوہ وەک ئاوەنگ
 لە سەر پەرەى گولی باخیکى نیشتمان

قامکێ ترم نۆینەریکی پارلەمانە
 رۆژ بە شوینی یاسای کناوسیۆنەکانە
 بۆ ھەشفاندنی* جیاوازی دژ بە ژنان
 شەویش دایکە
 بەشیکی دەستەکانیەتی
 ھەر وا لە نیو چیشخانە
 ئەو بەشی تری چاویەتی
 ئاوینەپەکە لە ھەتاو
 رۆژ ئەبەخشی
 بە ژيانى ھاوسەرپەتی
 بە نان بە ئاو

قامکى ئاخرم شاعیرە
 خەونەکانى خۆی چنیوہ
 کردوویە بە تابلوی پاییز
 ئەیفروشی بەو کەسانەى
 لە بۆنى وشە مەست ئەبن
 لە شیعەر و چەکامە و باران
 پر لە ئەوین و ھەست ئەبن

* نگهبان گورستان
 *زدودن

چوار بەھار و لەتیکە
 گولەکان سەر ئەبیرن
 قەلەم گالە بە شیعەر ئەکا
 دەستەکان لە کوشتن ناترسن
 قاچەکان لە ژیر خستن نالەرزن
 ئافرەت خۆی دا بە دیواری ھەسارا
 لە ئیوارەوہ خۆین میوانی رۆوبارە

عاشقانە

مەھاباد. شاھۆ موکریانى

مەرگە ساتی عاشقە بم شیۆہیە
 ئارەزوو مەرگی خەيالی پیۆہیە

دەستی شەو ئەوکی ئەوین دەگرئ بەتاو
 ھەلگری تابووتی عەشقە کاکەچاو

خەم دەریسی بۆ پەتی داری شەوئ
 بەژنی عاشق قەت لەبەر شەو نانەوئ

لەشکری رۆژ وا بەرپیۆہ تا ئەوین
 تیشک پزین کا قەلبەزەى گرکانى ژین

رۆو رەشى بۆ شەو دەمینى تا بەیان
 ئاھوو نالەى عاشقە تا ئاسمان

با بسووتئ جەرگی عاشق بۆ گولی
 با خەلاتی زیر وەشانى بئ دلی

گەر لەپیناو عەشق نەسووتی مردنە
 عاشقی بئ خەم وەبالى گەردنە

گۆفاری ئیلیکترۆنى ئەنجومەنى ئەدەبىيى بانە

تاسهى شهونم

مههاباد. سووتاو

له بلاخ. فهددين حوسين پهناهى "زوير"

من درامای مهینه تیکم
وا له پهرده ی سینهما

پهرده پهرده ی تویه ئه مپو
داکشا سهه سینهما

زوومی کامیرای چهو یلت
واده گوپئ نه خشه کهم

ئه کته ریکم روو به ئاشتی ,
مهیل به جهنگم دی نهما

دهمههوی جاریک وچانیک
بم له سیبهه داره کهت

وا تهمن لیمو پنین چوو
شهوق و شوری سی نهما

وا شروقهی حاله تم یه کسهه
تراژدی مهحنه تن

دهس به گوچانم له دواى تو
چاوه کانم دی نهما

هاته سهه شانۆ جهلام
پهنگه کاتی مردنه

تاقه تاقهت ئه ی به ساقهت
حهوسه له ی ژین دی نهما

دل "زويرم" جانى جانان
بهس له ژین ممدوینه تو

چهفته بالام , شوره بيم ,
بازاری جوانیم نى نهما...

زور له میژه چاوه روانی دهنگی وه کوو موسیقاتم
زور له میژه چاوه روانی کهم له میهر و وهفاتم

زور له میژه له شی خهسته م به ته زوی یادت دهله رزی
زور له میژه له تو زیاتر کهس شک نابهم له سهه رهرزی

زور له میژه له بزهی تو , جوانتر شتیکم نه دیوه
زور له میژه تیری عه شفت له ناو دلی من چه قیوه

زور له میژه نا درهوشی خواری خودا چه شنی هه نیت
زور له میژه تامه زروم , به دل ماچی کهم بهری پیت

زور له میژه , من میراوی نه مامی شلکی بالاتم
زور له میژه ئاتاجی تو م گه لی ساله به ته ماتم

زور له میژه دلی که یلم , له م سروشته ههه تو ی دهوی
زور له میژه به ئه وینت دل م له لیدان ناکه وی

زور له میژه بیروترین وشه ی ژینم نیوی تویه
زور له میژه ئاواتی من چیژی دم ولئوی تویه

زور له میژه به رهو دونیای پرله ئه وین هانم دهده ی
زور له میژه نه م بیستوه له لیوی کهس وشه ی ئوخه ی

زور له میژه تاسه ی لیوت تامی ژینم پیده به خشی
زور له میژه شهونمیکى که نازنازت پیده نه خشی

زور له میژه خوداوه ندم نیوی بیروزی شهونمه
زور له میژه ته نیا رووگه ی بیداری وکاتی خهونمه

وهه ئوخزنی ته مه نی پر مهینه ت وچه ره سهه ریم
توی ههستی پرگری سووتاو توی بهدی هینی هونه ریم

کچی زستان

کامیران. سوّما یووسفی

رسته‌یه‌ک به سږ و شیوه‌یه‌ک پږ له نه‌هینی له قوولایی لاپه‌ره‌ی تینووسیک کۆن و خۆلایی به‌جی ما بوو له نامه‌یه‌ک ده‌چوو. به ئارامی ده‌ستم بۆی برد و به ئەنگووستم خۆلی سهر شانیم ته‌کاند و کردم‌ه‌وه پوژیک گهر ئەم نامه‌ته‌ بینی و وشه‌کانت خوینده‌وه به ته‌نهایی له ئامیزی بگره‌ تا‌کوو ناسه‌ی باوه‌شم بشکیت له بی باوه‌شی دا که سه‌یری وشه‌کانم ده‌کرد هه‌موو گیانم ده‌که‌وته له‌رزه و ماتى نه‌هینییه‌کانی رسته‌کان ده‌بووم به ده‌ستیک له‌رزۆک نامه‌که‌م له نیوان تینووسه‌که شارده‌وه و له ژووره‌که هاتمه‌ ده‌ری ئاسمانیش ده‌رگای داخستبوو و ورده‌ ورده‌ په‌له‌ هه‌وره‌کان ده‌ستیان درێژ ده‌کرد بۆ یه‌کگرتن و بلاو کردنی سیبه‌ریک ره‌ش و ته‌م گرتوو.

شه‌قه‌ی پیلاره‌کانم بیده‌نگی کۆلانی زستانی ده‌شکاند و قرچه‌قرچه‌ سه‌هۆلی ژیر پینم له سمفۆنیایی به‌هه‌شتی مردووکان ده‌چوو و هه‌ناسه‌ی گهرم و گر گرتووی من له‌گه‌ل سۆزی به‌فر و سه‌رما تیکه‌ل ده‌بوو و هه‌ناسه‌یه‌ک نوویی له ژیر به‌فره‌کان دروست ده‌کرد لووتم سوور و کولم له ئالی ئیواره‌نی ده‌ریا ده‌چوو کاتیک شه‌پۆله‌کان به هیمنی بۆ باوه‌شی قه‌راخه‌کان ده‌هاتن تا‌کوو سه‌یری خامۆشی هه‌تاو بکه‌ن.

چوومه ژووره‌که‌م و له ته‌نیشته‌ سوّبه‌ دانیشتم تا‌کوو جه‌سته‌ی ساردم هه‌ناسه‌ی گهرم هه‌لمژیت و میتشکم ورده‌ ورده‌ له ژیر هه‌رس سهر هه‌لبدات و بپر له نامه‌ دۆزراوه‌که‌ی مالی دایه‌پیره‌م بکات. رسته‌یه‌ک پږ نه‌هینی که هه‌زار قسه‌ی تیدا بوو. نامه‌یه‌ک که ده‌یگوت به‌ گهرمی له ئامیزم بگره‌ دیسان نامه‌که‌م کرده‌وه و سه‌یری هیله‌کانم ده‌کرد و له ژیر لیومه‌ وشه‌کانم دووپات ده‌کرد و هیچم لی نه‌ده‌زانی. به ته‌قه‌ی ده‌رگا له فکر هاتمه‌ ده‌ری. کئ بیته‌ به‌م نیوه‌شه‌وه ده‌رگا ده‌ژهنیت؟ خۆ من که‌س نییه‌ بیته‌ بۆ سه‌ردانم له‌م شاره‌ غه‌ریبه‌ که ده‌رگام باز کرد ماقی به‌رانبه‌رم بووم و زمانم لکا به‌ تا‌قی ده‌مم و نه‌متوانی هیچ وشه‌یه‌ک بلیم. سلاو: ده‌توانم بیته‌ ژووره‌وه؟

سه‌رم له‌قاندوه و له به‌ر ده‌رگا لاجووم تا‌کوو غه‌ریبه‌که‌ بیته‌ نیوان مالی چۆلم مالیک کۆن و چکۆله له قوولایی کووچه‌یه‌ک باریک و تاریک که ته‌نیا دراوسیم باغیک گه‌وره و ترسناک بوو که سال تا سال که‌س سه‌ردانی نه‌ده‌کرد و شه‌وانه‌ی پږ له ترس و دل‌ه‌راوکی بوو. ده‌توانم دانیشم؟

به ده‌نگی غه‌ریبه‌که‌ داچه‌له‌کام و گوتم: مالی خۆتانه‌ فهرموو. راحه‌ت بن. زه‌ره‌دخه‌نه‌یه‌ک تالی کرد و گوتم: ههر مالی خۆمه‌ کوپی چاوشین. مالی خۆتانه؟ تی ناگه‌م له مه‌به‌ستان؟ من پینج ساله‌ ئەم خانومه‌ کرپوه و لیزه‌ ده‌ژیم. پیکه‌نی و گوتم: په‌له‌ مه‌که‌ گیانه‌ دوایی تی ده‌گه‌ی. ئیستا ماندووم و ده‌مه‌وئ تۆزیک بخه‌وم. من له کوئی بخه‌وم؟ ده‌ته‌وویی لیزه‌ بخه‌وی؟ تۆ کیت که ئاوا بی هیچ ناو و نیشانیک هاتیت و ده‌ته‌وئ ئەمشه‌وه له مالی من بمینی من نه‌هینی نامه‌یه‌ک کۆنم که له نیوان تینووسیک کۆن به‌جی ماوه‌ و ئیستا له لای تۆیه‌ مات و چه‌یران سه‌یری کردم و ئیدی هیچم بی نه‌بوو تا‌کوو بلیم. نه‌هینی!!!!!!

نامه‌یه‌ک؟ کچیک به‌ روخساریک غه‌ریب و نامۆ له نیوه‌شه‌ویک زستان. سه‌رم سوږ ما‌بوو. نه‌مه‌دزانی خه‌یا‌له‌ یا‌کوو راستیک خه‌یا‌لویه‌ه. نووست له ژووری ته‌نیا‌یه‌کانم و من له به‌ر په‌نجه‌ره‌ی لیئ و پرووت سه‌یری مانگم ده‌کرد و چرکه و دیقه‌م کۆ ده‌کرد تا بزانه‌ نه‌هینی نامه‌که‌ ده‌ده‌ژمه‌وه یا‌کوو نه‌.

کازیوه و چاوانی ماندووی من له بی خه‌وی شه‌ویک درێژ و بی کۆتایی به ئارامی ده‌رگای ژووری ته‌نیا‌یه‌کانم کرده‌وه و کچیکم بینی که وه‌ک چۆله‌که‌یه‌ک له سووچی پێخه‌فه‌که‌ کزی کردوو و پرچی درێژی وه‌ک تالی قژی هه‌تاو په‌خش و په‌رشیان ژووره‌که‌می پازاند بوو.

نه‌هینی بوو ئەم دیمه‌نه‌ به‌پاست. تابلۆیک له سپیده‌یه‌ک سارد و به‌فراوی زستانی‌ک نامۆ.

ده‌رگای ژووره‌که‌م داخست و دیسان گه‌رامه‌وه بۆ ته‌نیشته‌ په‌نجه‌ره‌ و لیوم میوانی جگه‌ره‌یه‌ک تال کرد به‌ دلی خالی تامیک تایبه‌تی بوو. تالییک ژه‌حراری که تا قوولایی دل‌م له به‌ر ده‌گرئ.

نوقمی خه‌ونه‌کانم بووم. پینج سال پینش له زستانی‌ک سارد و پچاو. کچیک له نا‌کاو ده‌رگای ته‌نیا‌یی‌می هه‌ژاند و من بی ده‌سه‌لات له‌م ئەوینه‌ کو‌توویره‌

گۆفاری ئیلیک‌رینی نه‌نجو‌مه‌نی نه‌ده‌بیی بانه

مه هاباد . جه عفرمه عرووف (ژیار)

گهر له دارم دهی به زولفت وا به ئاه و ئالهوه
خوشتن لهو ژینه تالهی من هه مه بهم حالهوه
تا به کهی وا من بنالم بۆ دل وژین وژیان
تا به کهی من هه لپروسکیم وا به دم ئه و یالهوه
چاوی جوانت لیم ونه و خۆم وا په ریوهی شاخ و کیو
وا له جیژوانی دلّم را چووم به ره و ئه م خالهوه
زۆر له میژ سا له ئه و شیتی دووچاوی کالی تۆم
لیم گه ری با هه ر بله نگیم وا به دست خر خالهوه
چاوه چاوی کاتی ئیواره ی ده می کانی مراد
چاوه کهم وه ستا به مؤله ق وا به دست چاو کالهوه
تاقه دهنگی دلرفین بۆم ، پریره ی خر خاله وا
دل گرو گالان دهکا هه ر وا به دم لیو ئالهوه
من به داوی زولفی ئال و مه وته نی زامداری خۆم
حاله کهم بی حالیه و که وتوومه پوژی تالهوه
وا له ناو چوار گه وه هه ران گیروده دهستی سه د نه یار
غه م ده بارئ وا به سه رما ، که وتمه قه هری چالهوه
جا "ژیار" م وا له گه ل هیزی به یانی پر له گر
من به شیعره و ئه و به تین دوژمن ده خه یه نه ئالهوه

بانه . پشتیوان

(به قوربان و به مه ولوو ،
به نه ورۆز و به یه لدا ،
هیجیان نابن به جه ژنی
دهر که وتنت ، به قوربان)
(سهیره بیزار بین له گیان کیش ،
تا خۆمان بینه گیان کیشی
قومی و قه ناری و سهیره)
(ئهوین داری سایه و سه مه ر ،
ئیمه میوه ی داری ئه وین)
(بانه شکوی له دهس دا
له کتبه رکئی عه قل و هه ستا .
هه میسان شار ، بی بانه)
(قه دری روخسارت من باش ئه زانم
چونکه تۆ هیمای شه وانی قه دری)
(تال تالی زولفی ژیانم
گه ر به هه ستت نه که ی شانە ،
ژینم هه ردمی ، تالی تال)
(له سی ، نه ما ، سپیایی .
پاش تۆ ،
دلّی نه ما له سی نه ما)

گۆفاری ئیلیکتریکی تهنجو به می ته ده بیی بانه

"بۆ یادی ژینگه پارێزانی گیانهخت کردوو"

دیولان . ح . رهنجبه ر

شه و بوو ، ژیان له گه رمه ی خه و بوو ، ته نیا هه ساره کان به بیدهنگی چاوه دیر بوون ، تاقه داری سه ریال له
ناخیدا ههستی به مه ترسیهک کرد ، چاوی هه لکۆفی ، باش روانی ، بینی که تارماییهک لی ئی نزیک
ئه بیته وه ، دلّه خۆریه به رۆکی گرت ، سزرگه یهک له تهوق سه ری به ره و په نجه ی پای داچۆری ، دلّه
خۆریه ی خیراتر بوو ، تارماییه کهش هه تا دهات نزیکتر ده بووه وه ، له پیتشدا دلنه وایی دلّی خۆی دایه وه ،
بگره ژینگه پاریز بن و له م هاوینه قاقره و له م وه رزه بیبارانه و له م سا له بیئاوییه دا به ده بیهک ئاوه وه هاتبیتنه هانامه وه
... به لام نا نا به م شه وه !...
که باشتر روانی دیتی چوار زه لام و هه ریبهک به که رهسته یهکی دار برینه وه گه یشتنه ته نشتی ، ئیتر به ته وای دلّیا بوو که
کارساتیک له سه ریته تی و ئه مشه و کۆتایی شه وی ژیانیه تی و رۆژ نابینته وه ...
به یه کهم لی دانی ته وهر ، مه له کانی نیو هیلانه ی سه ر تاقه دار ، لانه واز و په ریوه بوون ، زه لامه کان له چه ند چاوتروکانیکدا
ئه و داره هه ژاره یان له ت و په ت کرد ...
بۆ به یانی ئه و شه وه ره شه ، له و داره به شکۆیه ، ته نیا کۆمه لیک که لای هه لوه ریو و چه ند لق و پۆی ناسک و کۆته
داریکی ریشه دار مابووه وه!

مهريوان. خهبات فه دايى

مهستى

پيرانشار. حاسل عومهرى (خه مۆ)

خاتوونه كه م
خۆزگه ئەزانی هۆی چیه
به یانیان تاسهت ئەكه م...!!!
ههتاو هه لای...!!!
چه شنی چاوت خۆئهنوینى،
له سه هۆل به ندانی دووری
گهرم ئەکا...!
چه شنی کۆریه ئەملاوینى،
ئاسمانی چاوه کانت
له ئەوپه پری ته نیاییدا
په یامی عه شقم بۆ دینی...
ئهری گۆلم به تاسه تم
رۆحی تیکه ل هه ناسه تم...

ده بیره وه،
له ئەم کزه ی به یانه دا
هه ناسه م كه وته ژیره وه...
كه رۆژ ئەدا له ئاسمان
ژیان ئەده م به ژانه وه
بالات تیکه ل هه تاو ئەكه م
به نالای نیشتمانه وه..

بانه. حسین به گ

من ده زانم...
له وه تی هه یین
هه رخه م و مه ینه ت به شمانه
خۆشی و شادی له لای ئیمه
برینی، سه ر جهسته مانه!
تایه ک نه گرین...
هه ر دیکتا تۆر گه وره مانه!
زۆر ئاسایی...
خۆ ده ده یینه ده س بیگانه

رۆو له رۆوگه ی حالی مهستی راده وه ستم سه د ربه کت
سه ر له سه ر داوینى مهستی و حالی خۆش و بی شه کت
فه رزه سه رخۆشی دلای زار، داده به ستم په یک به په یک
هه ر که وه ک من دلبرین بوو باده نوۆشی کرد له به یک
سه ر له تاتی ئاره قی شیخ و مه لا و شیت خۆش ده که م
با مه لایان هه ر بلین زندق به دینی باده که م
دلنیام مه س بن ئەوان حاشاده که ن فتوا و به لاین
گه ر مه لایان باده نوۆش بن غه ییری مه س جووی پی ده لاین
ماوه یادم قه رپه لاشه ی کردی خوینى کورد هه لال
له وه ده مه ی دابوو منال و لاو له خویناودا شه لال
یه ک به فتوا سه ربیری کرد ناوی نا ریگای خودا
یه ک به فتوا سیخه کاره و ئیزنی کردنی پی ده دا
هه رکه هینای ناوی فتوا باش بزانی بۆ ده وا
سه ر برین و لیو مژین و پوول خورانی کرد ره وا
هه رکه مه س بیت به رزه باده و په یک و جامی ده سته که ی
نه ک به چاو شیخ بی له بن عالم له دنیا خه سته که ی

عه جبه به زمیکه بی تویی دیده م باران دللم ناره
هه موو کۆلانی شار رپووناک له پیش چاوم شه قام تاره
له سه ر باری ئەوین ده دویم له ناو میشک و دلای خۆمدا
په راویز بوون ئەوانه ی بازه که ی به ختیان سه ره وه خواره
غهریب ماوم له شاری هه ز ئەویندار و ئەوی من بووی
به چاوی چاو له دهستی من ژیان قه شقه و گه لیک هاره

ئه تۆ گۆل بووی له گۆلدانی دلای شیتم، چرۆت کوانی؟
ولامی گۆل به خێو کردن له کوئ مه رژیرو ئاواره؟

له جوابی خۆشه ویستی من پری زه ریا خه مت دامی
رما به ژنم ته ریده ی دل که چی نه تکرد خه مم چاره

ئه گه ر سووتا گلاره ی شه م، په پووله ش بۆ وی سووتاوه
ئهن شه م بووم و بۆت سووتام ئەتۆ سووتان له لات عاره

گۆفاری ئیلیکترۆنی ئەنجووه نی ئەده بیی بانه

خه یالی کاتر له پاییز

سنة. فهوزیه به شارهت

گه یه وهره. له وهردهم شاکوچه یگ وسیا.

نانواییه گه ی سهر کوه چه گوریاق، بوه دفته ره پیشخوان. له شلووگی و پرستن نه وچاغه ی

زاروه گان خه وهری نه، له جوقه جوقه ی دانیشن ژنه گان له دهر مال هگان، له ئیست بازرسیه گه ی خانم

نازیش. که فته بیره؛ نه و مه و قه گانه، سال گهل وهر له یه؛ نه و مه و قه گانه که زاروو بی و له دوکان باوکی دیاته و،

ته و استا حه تمهن جواو پرسیاره گان پیره ژنه که بگاگه وه. زهرده یگ گرتی. زهرده یی کال. خانم ناز چه و ه گانی هورده و

دکردو دپرسیا

له کووره دیایده و؟

چه سنید؟

رایچه؟.....

ئاپارتمانینگ که له و سهر کوه چه گه سهر دهر ئاوردو، زهرده خه نه گه ی له سهر لیوی سپی.

گه یه دهر مال، دهر وازه گه له پای کوه چه گه پوه و خوارتره و، تووز و خوهل و گه لای وشک فریه یگ ریشیاوه پای،

داره مه یوه گه ی ناو حسار، چله گانی پر له گه لای وشک و زهرده خستوه بان شان دیواره سیمانیه گه. قلا سییه یگ له

بان تیر به رقه گه ی دهر مالیان قران.

وت: دادا نه گهر دهمه و به یانی قلا بقرنی یانی ها یانی مهمان دیای؟!

دالکی، پوو ته و نه گه ی داو و وت: دوه ته گهم دواره کی نه ی قسیه گانه راد وتیه؟

هیروو دسه گانی له بان به چکی نه لوه رانا و چه و ه گانی بری له گو له بازو به نه گان ناو گلیمچه گه ی وهر

پای: هیچکه، وه خودا. فه ریبیا و زیباش نه وتگن خوو...

گه لای وشکه گان ناو حسار رهنک که وشه گانی له هووشیه و بردن، خوار کرواسه گه ی پر بوه له گه لای وشک و

ریشیاگه گان داره مه یوه گه، تمشای نه و سهر حساره گه کرد. به ستوه گان که ههر چی ساله نای مه و قه گان دالکی پریان

دکرد له ناو نه نگور تا بونه سرکه، تهرهک بردون و شکیاون. دهمی تیهل بی وهک که کره، وهک نه و رووژه گانه له

غوربهت...

گوه چه گه ی نیا قهد تهره که دیواره سیمانیه گه وه: دهنکه شلووگی و کهنینه براو خوه شه گانی له دل تهره که گان جیه

ماون، سلام و مالاوایی کردن و هاتو چون مهمانه گانیش که وهر دهنکه لاییه گان دالکی له پای گه هواره گه ی هومهن

برا بوه چه گه ی ئامیته بون. دهنک که لکیت کوتاننه ته و نه گه ی دالکی دیات.

هه نگاوه گانه باوکیش، وهختاری که له پله گان پشخانه درویا بان. وت:

- هیروو؟ رووله؟

- ها

- بوشه به لی! بهس که ی دچاشید؟ دورووژ تر درویده مال مهردم. هیروو وت: به لی براگه د کوا؟

هیروو هاور کرد: هومهن؟ هومهن؟

جا زق وت:

- ئادا؟ شه وسوو بیامه دوکان؟

باوکی ده لقه پر له سیفه گه ی دهمی دانی و وت: دیایده دوکان چه که یید؟ دوه ته گهم؟ وه چه وه کاله گانیه و وسیا

تمشای. هیروو پاگانی جفت کرد و تمشاگان باوکی خسته شون تمشاگان خوه ی، خوازم که وشه گانم واکس بهم.

وه دیدم؟ نه وسیا رای جواو، شون قسیه گه ی گرت. بیام؟ باوکی دهمی کیشیا بان گیسسه له خته گه ی دوه ته گه یا، دهمی

له بان گیسسه گان هیروو خزیا.

- نه وت و همهد یا نه. وه لی وت: رووله براگه د... له پله کانه گان پوهیه بان.

دهمی تیهل بی. وهک نه و رووژه گانه له غوربهت.

له پله‌کانه‌گان پشخانه پوهیه بان، ئوتاقه‌گان بی ئه‌سباو وه‌سایل گه‌وره‌تر ددانه چه‌وا .دهنگه هوومه‌ن له ناو حسار هاته گۆه‌چکه‌یا! هه‌ول ئه‌لچهرخیاگه‌وه، له پله‌گان پوهیه خواره‌و، له پای باغچه‌گه وسیا. هوومه‌ن هاته وهره‌و، ئاوده‌می قوت دا:نۆشم

هیروو شانگانی گرت وه زه‌رده‌خه‌نیه‌که‌و وت:چه‌س؟ چه‌بیه؟

ماشینه چه‌رمگ په‌نگه پلاستیکیه‌گه‌ی لئاو ده‌سی ئه‌لچهرخانه‌و لاستیک سوهره‌گانی خول دا، وت:

- نۆشم: ئه‌سبه‌و سه‌ره‌گان ناو ئاوه‌گه‌ی سه‌راو دوونه‌ ماهی؟جا ئازا ئه‌لگه‌ردیاگه‌و تمشای پشت سه‌ری کرد. په‌فیه‌گه‌ی له‌ناو ده‌روازه‌گه‌وه سه‌ردکیشیا.

چه‌وه‌گانی بری له چه‌وه‌گان خوه‌شکی!

- دوو ئت؟ دوونه‌ ماهی مه‌گه‌ر نا؟؟

هیروو که‌نی: وسیا تمشای چه‌وه‌گان هوومه‌ن. له په‌نگ چه‌وه‌گان باوکیان بی. وت: نا نیونه‌ ماسی، دوونه‌ قورواقه.

په‌فیه‌گه‌ی هوومه‌ن که‌ دايمه‌ بی ده‌نگ وسیاق و فه‌قه‌ت تمشا دکرد، هاته ئه‌ی دۆم ده‌روازه‌گه، سه‌ری

خسته‌خواره‌وه‌و وت: نه‌وتم؟!وه‌خودا دالکم خوه‌ی رام وتیه.

هیروو؟به‌لی دادا؟براگه‌د بیاره ناو سارده‌ پاییزه‌ ریز که‌فی.

تیکه‌ی گه‌چ له سه‌قفه‌گه‌ که‌فته وهر پای بان سیمانه ئه‌لته‌کیاگه‌گه‌ی که‌ف ناو ئوتاقه‌گه، هه‌واسی هاته

خوه‌یا. تمشای بن میچه‌گه‌ کرد. کاکله‌ مؤشانه‌گان له‌ناو کوناو کونجره‌گانی مالّ دروس کردۆن. مالگه‌لی پر له تووز

و خوه‌ل. له‌و سه‌ر مالگه‌گه‌ تابله‌ویگ ده‌مه‌و خوار دانریاگه‌. پوهیه وهره‌و ئه‌لگه‌دانه‌وی، تووزده‌گه‌ی بانی ته‌کان.

خاس تمشا کرد. له‌ناو تابله‌وه‌و ژنیگ له پای گافاره‌ لالایی دخونه‌یا رای کوری چه‌و کال...

وايگ که‌فته ژیر گه‌لا وشکه‌گان ناو حسارو له زه‌مین به‌رزیانه‌وه‌کرد و بردیان و خسته‌یانه‌ پای به‌ستوه

شکیاگه‌گان. وه خشه‌ خش گلاکان له ناو تابله‌وه‌گه، هه‌واسی هاته‌و. عه‌ینه‌که‌گه‌ی لاوردا، نووک کله‌که‌گانی ته‌ر

بین.

تمشای ئاسمان کرد، دی بوغز کردیه، و هه‌وره‌ی سیه‌ ناچه‌وی له‌ی دایه‌ یه‌کا و داوړیه‌گه‌یا. هیروو زق بوغزه‌گه‌ی

قوت دا.

له سوچی تر له تابله‌وه‌گه‌ باوک و دالکی قسیه‌ دکردن. خاس گۆه‌چکه‌ دا،

- پیاگه‌گه‌ برویمان‌وه‌ مالّ خوه‌مان، ئه‌یره‌گه‌ مالّ خومان نیه. پیاگه‌گه‌ وت:

- ئه‌یره‌گه‌ مالّ خوه‌مانه‌!وه‌الله.

دالک هیروو وت: - نا، برویمان‌وه‌. هوومه‌ن وه قه‌ول هیروو نیکه‌ی. پۆله‌که‌ی جاکته‌گه‌ی نیوه‌سی، سه‌رما خوه‌ی ها!

دواره‌ بوقچه‌گه‌ی وهرده‌سی ئه‌وکرده‌و، وت: ئه‌یه‌ چادره‌گه‌م، ئه‌یه‌ش که‌وشه‌گه‌م، ماشینی پلاستیک چه‌رمگ په‌نگ، وه

لاستیک گه‌لی سوهر له‌ناو بوقچه‌گه‌ ئه‌لگرتا، گرته‌یه‌ وهرده‌م شو‌ده‌گه‌یه‌وه، وت: ئاهه‌ریته‌گه‌ی برپایه‌گه‌وه. ئه‌لسه‌را

با برویمان‌وه‌، ته‌وای هریت بو‌ه‌سمه‌ ماشینه‌گه‌ی کوپه‌گه‌وه. باوک هیروو چه‌وه‌گانی وشکه‌و کرد وت:

ئاری، ته‌وای برویمان‌وه‌. وه‌لی ژنه‌گه‌ په‌له‌ مه‌که، ئرا ئه‌وقه‌ره‌ هه‌ولید؟ ژنگه‌ی هه‌ول بی،

بوقچه‌گه‌ گریه‌ دا. گرته‌یه‌ ده‌سیه‌و پوه‌ی له وهرده‌م په‌نجه‌ره‌گه‌ وسیا وت: تمشا پیاگه‌ چه‌نی تاریکه‌! تمشای پیاگه‌

پیره‌گه‌ کرد و ده‌س کوتا بان ده‌سا، واوه‌یلا نه‌رۆده‌ ده‌یشت ها، چه‌وه‌گانی ده‌رپه‌ران گروگ هه‌س. ده‌نگ لۆره‌ی

گروگ دراورد.....ئه‌ژنه‌فتید. پیاگه‌ پیره‌گه‌ پاگانی جه‌مه‌و کرد.

نا. نیروم...

هیروو تابله‌وه‌گه‌ کرده‌ دارا. وسیا تمشا...ده‌نگ دالکی دیات:هیروو براگه‌د بیاره‌و، سه‌رده‌ پاییزه‌ ریز که‌فی....

ديلووان. زينهب فهري

دالکه نه تي بفينى رۆزگارم
تۆريايه زه خمى دلّم هي بي قرارم

دالکه دهرد وو خه مت قهرم گرۆنه
بردينه هووش ئەژ سهرم هيگا دووارم

بوويه ئەتره ميخهك و چهفيره گيست
مه رهه مه دهرد وو خه م وو ئى حاله زارم

دالکه نه زره سر وو سهرداريت بووم
ئەژ قهديم ئى گولقه نيته يادگارم

يايه ئەو رۆزه ف خير وو سائەتئى ك
قه م قتي: ته نيا گولەكئ نوو بهارم

مه بيم ئەقداله شه وگردي هه مه شهو
تا بفينم دالکه و خه م دچارم

خال كوتنى ژير زنجت چي سهليبي
تو قيني مهريه م وو مه دايم زوارم

سنه. سايدا

به بالاي گه رده لووله كان
بالا ده كه م!

گه ر له كازيوه ي ليوم
دهرگاي هاوارم
بو بكه نه وه...

برووجرد. سهعيد فلاحى (زانا كوردستانى)

(١)

دهبي ئەويندار ببين و
ئەوينداريش بميتين
بي چه تر و باران
كۆيسانه كانئ كۆردستان
گۆفاهى منن!

(٢)

دلتهنگى
مردنى يه كجارى داپيره
ئەوهنده تال بوو بو ئيمه
ئەوهنده يش كۆژنه بوو
- بو باپير...

***

(١)

كاش،،،
كسى بپرسد:
چرا لبخندهاى تو!
اينقدر بى رنگ است!
و من،،،
همه چيز را
بياندازم گردن تنهاى!
□
خۆزگا كه سيك لي م ده پرسى:
بو ئەوهنده بي پرهنگه
پيکه نينه كانت؟
منيش ده مگوت:
هه مووى خه تاى ته نيا ييه!

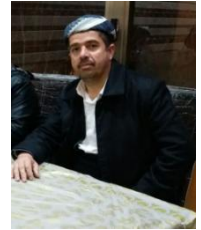
(٢)

درختى كه ميوه نمى داد!
باغبان،،،
با ره بوسيد،
گويش را...
□
باخه وان
ماچ كرد،
قوروكى ئەو داره،
كه سه مرى نهو،
- به ته ور.

شعر: ليلا طيبي (رها)

برگردان: سعيد فلاحى (زانا كوردستانى)

ئهوينيگي پر به ئاسمان

سه ردهشت. بيئوش. سابير بيئوشى

گهر ليم پرسن كامه ديمه ن جوانتره لاي تو له ناو جوانى
له چاوى من جوانتر روخساركور دوستانه و خاك و مانى

ليم ئه پرسن دلگيرتر بو دلى ماندووى غه مبار و زيز
ته مه وينه ساي دار به رو و كه پيرى ههوار ياره شمالي

ليم ئه پرسن ئاوى حهيات سه رچاوه كه لى له كوئن ئه رى
من بيت ئه ليم گيان بىي ئه گا له داوینى چيا و نسارى

ليم ئه پرسن كام ئه ستيره له ناو هه موان چاوكه شتره
ئه ليم تروسكه لى كاروانكوژهى نيشتمانم بهر به يانى

ليم ئه پرسن كامه بالآ و قه لافهتت لا به ته رزه
ئه ليم چنار و داره نارى كه نار كانى و چومه لانى

ليم ئه پرسن كامه هه وا هه ست و گيانت ئه نه شينى
ئه ليم نه وا و لاوك و نارهى سويسكه و كه وى دارستانى

ليم ئه پرسن كام بو ن و گول دماغى تو ئه شادينى
بيژان و خاو شهنگه بيزا و پنگ و ريحان لاي زوزانى

ليم ئه پرسن نه وای كامه مؤسقىايه ئه ته هژينى
ئه ليم شمخال هاژهى تافگه گفهى شه مالى ره زانى

ليم ئه پرسن دهره وشاوتر له فيروزه چ رهنگيكه
شين و توخى هه نيه لى ئاسمان له پاييزى به سامالى

لؤمه م مه كه ن له سه ر ئه وین مه لى ن شينته هه رزه بيژه
تا نيشتيمان يارى من بهر چاوم نين هه ر چى جوانى

كه ئه ته وى له يلا بىنى هه رو نيو دو چاوى مه جنوون
ئه و كاته له دل كه م ده گه لى بو شه يدايه بو نيشتمانى

سه ردهشت. خه مبار

زهمانه بىمى چيش تالى له بىكه م روژ كه تو م بىنى
ترازا دل له شوينى خو لى دوو ديه هيجى نابىنى

سه راپاي شه و خه يالى تو و هه موو مه وداى به فرميسكه
چراى شه و گارى من بى تو ده گورى حاله تى شينى

دلئىكى پاك و بىگه ردم له بو پىبازى تو پرده
منم فه رهادى گيارهنگ و ئه تو م دلدارى شيرينى

سه رم سه وداى ئه وینى تو لى له كو ل و شاننه ئه لى نازيز
سه رى هه لى بینه تو بو چى ئه وه ن نازدار و شه رمينى

به نه زمى نازى بى وینته دل و لاشه م دهنوو زینن
ئه وینت پاك ده سووتینى به دى كه لى هه ستى ئاورينى

ده مى شادى نه دى **خه مبار** هه ر ئازاره ن ژيانى ئه و
به زه ت به م شينته دا نايه له كام و پرواى كام دینى

مه ريوان. شوان كوردستانى

گهر و لاتم

بستىك خاك بى

هه ر چوار ده ورم

پر له لاک بى

پىگام نه بى دابنیشم

پال بکهوم ، خو م پراکیشم

هاوار ناکه م قهت بو زامم

دهنگم نايهت له بهر ئیشم

هه تا ماوم راده وستم

له سه ر نووکی په نجه كانم

ته رکی ناکه م ، جى ناهيلم

ئاو و خاك و نيشتمانم

شۆقهی پهندی پیشینیان

بۆکان. سه عده دین خوسره وی

روانین له خهرمانی ئەزموون و نامۆژگاری وتهی پیشینیان. زمان و داب و نهریتی هه رگه لی ناسنامه و میژووی ته مه نی ئەو گه له یه. ته مه ن هه رچی درێژتر بئ هه لسوکه وت و به رزی و نزمی و ئەزموونی به که لکی له جانتادا زۆرتره یه. هه ربۆیه ته مه ن درێژی گه لی کورد بۆته هۆی به رینی و پوونی داب و یاسا و زانست و زمانی پاراو و خاراو؛ که سه ره پای چه وسانه وه و چرووسانه وه به رده وام ماوه و ده مینئ. نامۆژگاری و وته هلبژیردراوه به نرخه کان، به ره می هه ولئ بئوچان و تاقیکاری و ئەزموون و لیکولینه وهی زانایانه یه که پیشینیانی ئیمه ژنان و پیاوانی ژیر و پیبین و تیبین له که بیان داوه، زینگان دوویانه ته وه، وه ک خهرمانی بئ غل و غش پاراندوویانه ته وه، وه ک وانهی ژین، پیتشکه شیان کردووه به به ره ی داها توو، بۆ ئەوه ی خوار و ژووری بواری ژیان باشتەر بناسن و ریگای گه یشتن به مه به ست زووتر بدۆزنه وه. بابته تی وته کانی پیشینیان هه رکام به هۆی رووداوی گرینگ یا تاقیکردنه وهی تایبه ت هه لسنگیندراوه، بوخت کراوه، پالیئوراوه و به کورتی وتراوه. زور جارن ئیمه بیسه ران و خوینهران له مانا و واتای قوولی هیندئ له و وته به نرخه کان تیناگه یین یا به هه له ده یگپرینه وه، ئەوه جیتی داخه! زۆر جار ناوه روک و په نگی جوانی قسه کانیان کال ده که ینه وه، هه ربۆیه پیویسته بزانیین که ئەم وتانه بۆ فیروبونیان، پیویستیان به لیکولینه وه و زانیین و گێرانه وهی تایبه ت هه یه. هه رچه ند لیکدانه وه و زانستی هۆکاری ئەم وتانه له توانای تاک و چه ندکس دانیه و پیویستی به یارمه تی هه مووان و هه ولئ که سانی به ئەزموون، میژوو نووسان و نووسهران و... هه یه، به لام من له سه ر ئەم بروایه م که ده بی بۆراگه یانندن و لیکدانه وه یان هه نگاو بنیین هه رچه ند ه بچووکیش بیت... به و هیوایه رۆژی وه ک وانه و درس بۆ منالان و لاوه کان بوترئ تا بتوانن له ریبازی ژیاندا که لکی لیۆه رگن هه له دوویات نه که نه وه، بوار زۆرتەر بناسن و زووتر به ئامانج بگه ن. ئینشاله. له بیرمان نه چی وتهی نه سه قی پیشینیانی ئیمه، له وتهی زانایانی ولاتانی دهره وه که ئەمڕۆ سه ر دێری هه مووکتیب و نووسراوه کانیان پئ نخشان دووه، نزم تر نین؛ بگره به رز ترن. وتهی پیشینیان بکه یین به وانه/ بژیون بۆژین، پیویستیمانه.

گۆفاری ئیلیکترونی ئەنجو مه نی ئەده بیی بانه

بۆ وه ک خۆمان نین؟؟

سنه. وه یلان

باوکم ژنه پیتشمه رگه ی خۆش ده وی به لام منی له ماله وه یه خسیر کردووه دایکم عه کسی ژنه گر یلاکی له دیواری ماله که مانه وه هه ل واسیوه به لام پویشتنی من و هاوڕیکانم تا ئایه ر به کۆسپ ده زانی دهرهاوسیکه مان رووتی قووتی کچان به دیمۆکراسی ده زانی به لام هه ره شه له خوشکی ده کات که پۆشته بپواته دهره وه مه لای مزگه وته که مان مو عیزه ی عه داله ت و راستی ده کات به لام ئەلی چوار ژن حوکمی پیاویکیان هه یه براکه م ئابوونه ی پۆژنامه ی مرۆقه به لام من به نیوه مرۆقی ده زانی مامۆیه کم هه یه له ژیانیدا پوو به قیبله نه وه ستاوه نازانی قیبله له کام لایه؟ به لام کچه که ی بۆ نوێژ خویندن نازار ده دات ئەوینداریکم هه یه ئەلئیت تا قاقای پیکه نین له ده مه ته وه نه بیسم به جیت ناهیلیم نازانی من دیلی داب و نهریتی کۆنی بنه ماله مم به لام من ته نیا له ته نیایه کانی خۆما نازادم پیتم خۆشه ئەونده بگریم تا پیکه نینه کانم رووره شی درگای خوا بیت

ون بوو

سنه. سايدا

له خه وهستا. ههتاو تا نيو جيگاكهى هاتبوو و بیدهنگى ژوورهكهى داپوشابوو. بيى كه داىكى له تهنىشتى نيهه. چهند جار بانگ كرد: دايه! دايه...! كهس ولامى نه دايه وه.

رۆيشته ههوشه له ویش نه بوو: دهزانم هه مديسان دايم رۆيشتوووه بۆ مالى دايه گه ورم بۆبانگى نه كردم له گهلى برۆم! ئيستته خۆم به دوايا ده رۆم.

چهند جار تا بهر ده رگاي ههوشه رۆيشته به لام دوودلى په شيمانى ده كردهوم

له ئاكام تاقهتى نه گرت، به جل و بهرگى ماله وه رۆيشته ده ره وه و سه ر شه قام؛ رهنگه له وى زووتر ريگاي مالى دايه گه و ره ي بدۆزيتته وه. ههستى كرد هه مووان ته ماشايان ده كرد. به لام ئه و ته نانه ت يه ك كه سيشى نه ده ناسى.

- ئيستته پيش خويان ده لىن: كچه كهى سابير چاي فرۆش بۆ وا هاتوو ده ره وه! ده باشه، با وا بيه ر بكه نه وه من ئه شى برۆم بۆ لاي دايم. دواي ده ميگ ههستى كرد ناتوانيت نه مالى دايه ي پهيدا بكات و نه مالى خويان قسه كهى داىكى هاته وه بيه ر: "كچم هه ر كات ريگاي مالت لى ون بوو؛ له كهس مه پرسه و به ره و مه ناره ي مزگه وت برۆ"

چهند شه قام و كۆلانى ديكه ش رۆيشته به لكوو مه ناره ي بۆ ده ركه وى به لام ئه وهى كه ده ييبى تانانه ت خانوو بوو. زۆر برس ي وماندوو له بهر ده رگايه ك دانىشت. ده مپايه كانى ده ره ئينا و نايه ژير سه ريوخه وى لى كه وت.

- دايه! دايه گيان! منم رپووناك، رپووناكى كچت. ليره چى ده كهى به قوربانته بم؟ له گه ل پولىس ته واوى شار گه رايى، شه و گۆتم پيت: ده رۆم تا قوتابخانه ي زانا وزوو ديمه وه.

ميرات

سى شه نه به ٢ به فرانبار:

بۆنى عاره ق و سيگارى نيوهۆلى چاوه روانى، هه ناسه ي لى ئه سته م كرديوو له پليكانه كان رۆيشته ته به قه ي سه ره وه ئه مرۆ ئه وه لىن دادگايى، له گه ل چله ي باوكى هاوكات بوو.

دايك و خوشكه كانى نه هينا بوو. به ئه وانى وتبوو: سه به ينى دادگايه.

قازى: په ره و نه دى ئيوه و مو شكلتان پتيوستى به شكايه ت نه بوو چۆن ياسا و شه رع ده لىت: «ئه گه ر پياويك خودا ره حمه تى بكات و كو رى نه بى، به شىك له ميراتى، ئه دريت به برا و خوشك ...»

مامه: ئيمه ش هه ر ئه مانه مان گۆت به لام ئه م كچه ي، برۆي به قسه مان نه كرد و هه موومانى له مال كرده ده ره وه قازى گيان! له برا كه م چوار زايغه به جيمه وه. ده زانىن ئه م ماله بچووكه هه ر ده فرۆشن وبه فيرۆى ئه دن. ئه گه ر كو رى بو اتاى ئاوا دل ئيشان پيش نه ده ات.

قازى: تا دوو مانگ، ده رفه تان هه يه به رانبه رى شه رع و ياسابه شى مامه كاننتان بدن

سه ر هه والى رۆژنامه كان: سى شه نه به ٢ ره شه مه

«كچىك له سه ر نه شه ته گه رى "گۆرانكارى ره گه زى" گيانى له ده ست دا»

راستيه كان

حالى باش نه بوو! چهند جار گووشى ته له فۆنه كهى هه ل گرت تا زهنگ بدات بۆ يه كىك له مندا لاكانى به لام په شيمان ده بو وه وه: ئيستته سى نيوه شه وه و، نيگه ران ده بن. خۆم ده رۆم.

جلوبه رگى گو رى و رۆيشته هه وشه، ده رگا كهى كرده وه، كهس له كۆلان نه بوو ته نانه ت يه ك چراى دراوسيه كان رۆشن نه بوون. به حالى خراپه وه ئۆتۆمبيلى رۆشن كرد. بيى سي به رىك ها ته هه وشه و نزىكى بو وه وه.

- تۆ ليره چى ده كهى سو ران!

- ئه مشه و شيفتمه له ترمينال، مۆسافر م بوو بۆ گه ركه ي ئيوه، كه ئۆتۆمبيله كه م په نچه ر بوو. ده زانم ده رنك ده خوى، ها تم زاپاست لى بستى م. ئه تۆ چيه ت؟ بۆ ده رگا كه ته ن بازه؟

- حالم باش نيه! ده رۆيشتم بۆ ئۆرژانس...

- به ته نيائى! به م حاله و؟ ده ي رپا وه سته من ده ته بم. سو ران له هه وشه ي بيمارستان و به ر ئۆرژانس رپا وه ستا و تا به ر ده رگا كهى بردى و گۆتى: تۆ برۆ با ئۆتۆمبيله كه له سو وچىك پار كى كه م به دواتا دى م.

كانتۆمير هه شتى به يانى په ره ستار ها ته سه ر ته خته كى: باش خه وت لى كه وت شو كر زۆر باشترى و ته رخي سى، وه ره زهنگ بده كه سيك به دواتا بيت. ولامى دا وه: به لى باشترم، خۆم ده توانم برۆم. سپاس! بيه رى كرده وه، شه و سو ران هينا بووى، ده يرۆيشتوووه بۆ كوى؟

له ئۆرژانس ها ته ده ره و ته ماشاى كرد سو ران سو يچى له سه ر ماشين به جى هيشتبوو و زاپاسه كهى نه برديوو. نيگه ران بو وبه په له وه بۆ مال رۆيشته وه.

- ئه لۆ؟ سلا وه تا و گيان! هه مووتان باشن شو كر؟ سو ران له ماله؟

- سلا و كا كه گيان؟ باشين، خۆت باشى؟ سو ران دوو رۆژه له تارانه، داىكى بر دو وه بۆ دو كتۆر.

گۆفارى ئىليكترونى ئەنجو مەنى ئەدەبىيە بانه

ژيان جوانه، ئەگەر چاوه‌كان جوانی بیهین

رهحیم خان. نادرسته‌فازاده

به‌شی یه‌که‌م

ماوه‌یه‌ک بوو، دایکم نه‌خۆش بوو و هەر به‌دهم دهراندوه‌دههات و ده‌چوو سه‌رپای ئەوه کێشه و هه‌رای بابیشم زیادى به‌لام ئەو به‌یانیه، به‌پێچه‌وانه‌ی هه‌موو به‌یانیک که به‌دهنگی کێشه و هه‌رایان وه‌خه‌به‌ر ده‌هاتم، کاتی چاوم کردوه و سه‌رم هه‌له‌پنا، به‌و په‌ری سه‌ر سوورمانه‌وه!

باوکم دیت که ده‌ستی له سه‌ر سه‌ری دایکم داناوه و له‌لای دانیشتۆ و به‌نه‌رمی ده‌یدوینی، له‌ماوه‌ی ژیانم دا ئەوه یه‌کمین، جار بوو باوکم ده‌دیت وا به‌نه‌رمی له‌گه‌ڵ دایکم قسان ده‌کات.

دایکم بێ ده‌نگ، چاوی له‌میچی ناو وه‌تاغه‌که بریپوو

باوکم به‌نه‌رمی ده‌یکوت: نه‌سیرین گیان، ئەگەر زۆر ناراحه‌تی خۆت سازکه ده‌چم ماشین دینم و ده‌تبه‌مه دوکتور؟

بێ ئەوه‌ی وه‌لامی داته‌وه رووی له‌لای من کرد، و به‌دهنگی گیراو کوتی هیوا، هیوا گیان...

بێ ئەوه‌ی بزانم ده‌لی، چی سه‌ری به‌لاوه ناو چاوه‌کانی به‌مۆله‌ق ویستان و دلێ پر ئاوات و تاسه‌ی له‌لیدان کهوت

باوکم به‌په‌شۆکاوی دوو سێ جار، سه‌ری راوه‌شاند و کوتی: نه‌سیرین، نه‌سیرین... نه‌سیرین گیان... ئەه‌ی بابه‌ رۆ پشتم شکا... دای له‌قلپه‌ی گریان و فرمیسه‌که‌کانی به‌ریز هاتنه‌ خوار!!

نه‌مه‌دزانی چ بکه‌م! باوه‌رم نه‌ده‌کرد، دایکم مرده‌ب.

ده‌ر و جیران و هاوسیه‌کان به‌دهنگی هاوار و گریان من و بابم، روویان کرده‌ مالى ئیمه

و بوون به‌هاوده‌نگی خه‌م و گریانمان.

ئەوان له‌ئیمه‌ زیاتر بۆی په‌رۆش بوون، ئاخ‌ر دایکم ژنیکی هیدی و له‌سه‌ره‌خۆ و به‌هاوار و ده‌نگی هه‌موو، که‌سه‌وه‌بوو بۆیه‌وا هه‌موو بۆی به‌داخه‌وه‌بوون.

ئەو کاته‌ی دایکیمان، له‌حه‌وشه‌برده‌ده‌ری راسته‌قینه‌ی تالم بۆ ده‌رکه‌وت

به‌لێ ئیستا به‌و په‌ری گومانه‌وه، باوه‌رم کرد که به‌لێ به‌راستی دایکم ئەو کانگی راستی و پاکى و خۆشه‌ویستی، دیسان بێ ده‌سه‌لات فرمیسه‌که‌کانم پزانه‌ خوارى و به‌مردنی دایکم، فریشته‌ی خۆشه‌ویستی بارگه‌ و بنه‌ی پیچاوه‌ و لیمان تۆرا ته‌نانه‌ت گوله‌کانی هه‌وشه‌ش، وه‌ک خۆم رۆژ به‌رۆژ ده‌ژاکان و سیس ده‌بوون، و به‌ره‌و نه‌مان هه‌نگاویان هه‌لدیناوه.

ئاخ‌ر ئەوانیش وه‌ک من هه‌موو به‌یانیان هه‌ر دایکم ده‌ستی به‌سه‌ر داده‌کێشان و ده‌یلاوانده‌وه، و ئاوی ده‌دان.

ئیستا من و گوله‌کان چاره‌نووسی نزیك به‌یه‌کترمان بوو!!

من به‌رۆاله‌ت باوکم له‌گه‌ڵ بوو، به‌لام چ له‌گه‌ڵ بوونیک!

هه‌ر وه‌ک له‌گه‌ڵ دایکم دایم به‌توورپه‌ی و روو گرژ و مۆن ده‌هاته‌وه، له‌گه‌ڵ منیش به‌یانى ده‌چۆ مه‌زرا کارى ده‌کرد و ئیوارى که ده‌گه‌راوه‌به‌و جۆره‌ ده‌جوو‌لاوه‌ و په‌فتارى ده‌کرد

پاییزان که کارى وه‌رزیری ته‌واو ده‌بوو، دوکانیکی چکۆله‌مان له‌ناو دێج دا هه‌بوو ده‌چۆ سه‌ری ورده‌ حاجه‌ت و شتى ناو مالى ده‌فرۆشت.

سێ چوار سالى خۆیند بوو، بریکیشی سه‌وا‌دی قورئانی هه‌بوو، له‌ناو دێج دا پێیان ده‌کوت مه‌لا که‌ریم نامه‌ی سه‌ر باز و شکایه‌ت و شتیان بۆ دینا و بۆی ده‌خۆینده‌وه.

خودا، هه‌لناگرێ ته‌نیا کارى که بۆی ده‌کردم، کپینی جل و به‌رگ بوو.

له‌هه‌موو جۆره‌جل و به‌رگیکم دوو دوو و سێ سێ بوو، هه‌موو جارێ که چوو بایه‌شار شتیکی بۆ دینام ئەو خۆشى و جوانی ژیانى هه‌ر له‌جل و به‌رگ و که‌ره‌سه‌ی پیویست دا دۆزیبۆوه

واى ده‌زانی ئەگه‌ر جل و به‌رگم ته‌واو بێ هه‌موو شتیکم ته‌واوه

و هیچ که‌م و کورپه‌کم نامینى هیچ کات، بیری له‌وه نه‌ده‌کردوه که خۆشه‌ویستی و میهر و محه‌به‌ت، هه‌وین و خۆراکی دل و گیانه. و جل و به‌رگ و میهر و محه‌به‌ت، خۆراکی دل و گیانه و جل و به‌رگ و که‌ره‌سه‌ی پیویست، بێ محه‌به‌ت و خۆشه‌ویستی ناتوانی جوانی به‌ژیان بدا. قسه‌ی خۆشى له‌گه‌لم توورپه‌ی و ده‌رد و سندان بوو.

به‌شی دووهههه

به‌تایبه‌ت کاتیکی زه‌ره‌ری چکۆله‌ی وه‌ک شکانی که‌ره‌سه و پیاله و ئیستیکانم له‌ده‌ست قه‌وما‌بایه، وه‌ک رێژنه‌بارانى به‌هارى قسه‌ی تال و ناخۆش ده‌بوو ببیستم.

گۆفاری ئیلیکترۆنی ئەنجووه‌نی ئەده‌بیه‌ی بانه

به لى، ژيانم بهو چهشنه به سهغه تى و ناخوش دهچۆ پيش، له ريگا چارهيهك دهگه رام جاريك به ئهحهدهى هاوړيم كوت كه گوزهرام زور دژواره و به سهختى تى په ردهبى و نازانم چ بكمه؟

ئەویش له وهلام كوتى: چى له گه ل ناكړئ و باوكته دهبى بسووتى و بسازى!!

دهست به داوینى مامم بووم، ئەویش كوتى: ئەگەر بۆت ناگونجى وهره مالى مامى خۆت، له وهش زياتر هيچم له دست ناي. ئەوه ريگاي چارهى بوو، ئيترب بئ ههوال له وهى كه چ ئاوريك له ناو دهروونى مندا بليسهى سهندۆ، ئەو جار چوومه مالى بوورم كه دوايين هيو و ئوميدم بوو. ئەویش بريكي دوعا و نزا لى كرد و كوتى: ئەوه تازه خودا غهزه بى لى گرتۆ و چارهى ناي، ئەو دايكه بهستزمانه تى به پرته و بۆله و جنبو، دهردهداركرد و به دم دهردهوه كوشتى وهرهوه مالى بوورى خۆتا! وای دهزانی بهو قسهيه كار تهواو دهبى، بهو چهشنه رووم كرده ههر لايهك و ههر كهس به نائوميدى گه رانهوه تا هيچ چارهيهكم نهما و لى برام بۆ خۆم نامهيهك بۆ باوكم بنووسم، و دهردى دلى خۆمى بۆ بهيان كم و به دهرگاي پيشخانهكهوه چهسپى كم و به جىي بيلم.

تا كاتى هاتهوه چاوى پنى كهويه و بيخوينيتهوه، ههر ئەو شهوه قهلهم و كاغهزم دست دايه و بهو چهشنه دستم به نووسين كرد:

///// به ناوى خودا /////

سلادو بابيه گيان،

ئىستا كه پينوسم گرتۆته دست دهمهويچ نامهيهكت ناراسته بكم، بهلام نازانم له كويوه دست پى بكم

به داخهوه، زورم ههول دا تا بزانم هوى روو گرژى دايم و قهلس و توورهبيت چيه؟

بۆ پۆژى نهمدى به شادى بگه پتیهوه مالى؟

ههرچى كردم، ئەو گرى پووچكم بۆ نهكراوه و سهرى بهنم بۆ نه دوزراوم

له ئاكامدا بهوه گهيشتم كه بوونى من له مالى دا ئازارت ددا، بابيه گيان من تۆم خۆش دهوي و نامهوي بۆت بيمه هوى كيشه و دهردهسهرى!

له بهر دلخۆشى توى خۆشهويست بپيارم گرتۆ برۆم، و بۆ ههميشه به جيت بيلم

راستى بابيه گيان منيش پيم خۆش بوو، وهك قوتابيهكانى هاوپۆلم له مهكتهب باس وتارىفى چاكى و خۆشهويستى، تۆ سهبارهت

به خۆم بكمه كه چى به داخهوه له توند و تيزى و قسهى تال و ناحهز بيستن پتر چم لى نهديوى، تا به شانازى باسى لى بكم

كامه قسهى خۆش و كردهوى باشت له گهلم بۆ تا بيگيرمهوه؟

له گشت جولانهوه و ههلس و كهوتيهكم، ههر ئيراد دهگرى و لۆمهه دهكهى تهنانهت گه ر باسى زيرهكى خۆم و نمرهى باشى

مهكتهببشت بۆ دهكم ههر به سارد و سرى وهلام ددهيتهوم

جاريك نهبوو به خۆشى له گهلم بدوي!

بابيه گيان، ئايا لهو كاتهى كه دايكم نهماوه چاوت له گولهكانى باغچه كردۆ؟

دهزانی، تا دايكم مابوو و به دهورىان دا دههات و ئاوى دهان ههموو بهيانيان به پيگه نينهوه غونچهكانيان دهميان دهكردهوه و

بزهيان به رووى خهه و كهسهه و دهردى ژيان دا دههات؟

چاو ليكه ئىستا به هوى كه متر خهه و پى رانهگهيشتن، پۆژ به پۆژ به سيسى و وشك بوون دهرۆن و جوانى و بۆن و بهرامهيان

له تهواو بوونه.

و هاكا ديت له لاسكى ويشك و بى گهلا و بۆن پتر ئاسهواريان نهما، و بۆ ههميشه بزه و جوانيان لى تورا!

بابيه گيان ئىستى بابيه گيان، ئىستا چاره نووسى وهك ئەو گولانه چاوه رۆانمه ئاخىر منيش پيوستيم به خزمهت و ئاودانه و

پيوستيم، به خۆشهويستى و دست به سهه داهيئانه،

بهشى سيههم

بابيه گيان، هيچ دهزانی به قسهيهكى خۆش يا بزهيهكى سهه ليو، وهكو ئەوه وايه كه ژيان به رهو رووم پى بكهنى؟

ههر ئەو دهمه وا غونچهى ژيانم دهيشكوچ و خهه دلم دهكريتهوم

ئىستى گاهيهه بلى: مهگهه له چ شتيكت كهمه؟

له بابيه شت و مهك و جل و بهرگهوه له ههموان بۆشتهترى، كهه و پهلى مهكتهببشت كه له گشتيان پتر ههيه!

به داخهوه بابيه گيان ليتره دهبى زور به روو ههلمالدرائى، بليم پيچهوانهى بۆ چووى و خراپى بير لى دهكهيهوه

چونكى، پيم وايه كهه و پهلى جوان و زير و بوول و پارهى دنيا ناتوانى تهنيا بزهيهكى چكۆله بخانه سهه ليو و بنجينهى ژيان

خۆش كات،

و جوانى پى ببهخشييه.

بۆچى ئەگهه وا بابيه دهبوو، ئەو كهسانهه بۆ نانى شهو داماون و به زستان و هاوين بى جل و بهرگ و بيلاون، و سههما و گههما

دهچيژن ساتى نهمابايهن.

نا بابيه گيان نا، بزانه ئەوانه جوانى ژيان نين و ناتوانن هيچكات شادى هيتهرى ژيان بن

راستهقينهى ژيان ناتوانى له سهه كهه و پهه و جل و بهرگى جوان و پاراوه و پول و پاره ساغ بيتهوه

به لكو، ژيان بۆ خۆي جوانه ئەگەر چاوهكان جوانى ببينن. ومروقهكان بايه خى ژيان بزائن به داخهوه، ئيمه به جوانى ناروانينه ژيان و بهو چهشنه پيو يسته نايبينين و له راسته قينهى ژيان بى ههوالين له كۆتايى دا تكا دهكهم بى بوورى، و وا بىر نهكه يهوه كه سيله و ئەمهگ نه ناسم نابابه گيان بروام پى بكه من ئيستاش و هه موو كاتى تۆم، خۆش دهوئ و پيم خۆش بوو به شادى و خۆشى له گهلت بايه م، ئەوهش بزانه كه پتر له گولهكانى باخچه به ئاو و خزمهت پيو يستم به بوونى تۆيه بهلام چبكه م بۆم نهگونجا بۆيه ناچارم به جيت بيلم و بۆ هه مو كات خودا حافيزيت لى بكه م ئيتىر خوات له گهلت كورپت: هيو

به شى چوار

به لى بهو چهشنه نامه م نووسى، و به يانى بهر له وهى بچم بۆمه كته ب به دهركى پيشخانه وه چه سپم كردوو به جيم هيشت له مه كته بيش هه ر بىرم له وه دهكرده وه، و نه مه ده زانى مامۆستا ده لى چى؟ هه ر ده مكو ت: بلى چى بى؟

كاتى بايم نيوه رپۆ بيته وه و بيخوئيتته وه، كه برۆمه وه چم لى ده كا، و ده لى چى؟

بۆ به بيانويه كه نه رۆمه وه، لى كه مه وه. نا ئەوه ناكه م چ ده بى با بى، خۆ له وه خراپتر نابى؟ ئەوانه و سه دان پرسيارى تر له كاتى وانه له ميتشكم داده اتن و ده چوون.

نيوه رپۆ له ترسان چوومه وه مالى بوورم، ئيوارى پاش گه ران و پرسيارى زۆر له هاواله كانم، بايم هاته بهر دهركى ئەوان و هه راي لى كردم، و به ترس و دلّه راو كه چوومه لاي، لى نزيك بوومه وه، ده ستى گرتم و به شوين خۆي دا به تووندى به ره و مالى برده وه و هه رچى بوورم هه راي كرد، هه ر وه لاميشى نه داوه، ته واو له شم كه وتبو له رزه، دلّه كووته گرتبوومى.

ده مكو ت: هه ر ئيستا ده مباته وه ته كانيكى باشم لى ده دا. وگه لى قسه ي ناخۆشم پى ده لى، تا له مالى نزيك ده بووينه وه پتر ترسم ده كه وته ناو ده وه.

جارى وابوو، ده مكو ت: برىا كارى وام نه كرديه، و هه ر له و كاته ش دا ده مكو ت چ ده بى بابى، خۆ هىچ نه بى راسته قينه م به گوئ گه ياندۆ!!

هه ر وا له ناو ده رىاى بىر و خه يال دا په له قاژه م ده كرد،

كه دهركى حه وشه ي كرده وه و چووينه ژوورئ، كاغه زه كه هه ر به ده ركه وه ما بوو. به ديته مچرووكيكى سارده بيه گيانم دا هات.

ماويه كى زۆر هه ر دوو كمان بى دهنگ بووين، پاشان له كاتى دا كه پىچى راډۆكه ي ده كرده وه هه لى كا، رووى كرده من و كوئى هيو گيان ئەورپۆ له قووتابخانه وانه كانت چۆن بوو؟ نمره ي باشت گرت؟

ئەوه يه كمين جار بوو، وشه ي گيانم له باوكم ده بىست، و يه كمين جارىش بوو، باسى قووتابخانه ي لى ده پرسيم نازانم له خۆشيان بوو يا له ترسان هىچ وه لامم بۆ نه دراوم. ئەوه يش له دريژه ي قسه كه ي دا، كوئى: هيو بى هه وال نه بى، نامه ي جوانيش ده نووسى!

تا ئيستا نه مزانبوو ئەوه نده پيشكه وتووى، كه بتوانى نامه ي وا رىك و پىك بنووسى؟

ئيتىر فرمىسك به چاوى دا هاته خوارئ، ده ستى كرد، به گريان.

پاشان چاوى هه له يئا و برىكى ته ماشا كردم و ده ستى كرده، ملم و ئەو لاو ئەولاى ماچ كردم بۆ ماويه ك هه ر دوو كمان گريان.

گريان له بهر شادى و خۆشه ويستى، و له ناو يه كتردا تۆانه وم

ئەو ده مه خۆشترين كاتى ژيانم بوو.

له و رۆژه وه فريشته ي خۆشى و شادى پاش مردنى داىكم، بۆ جارىكى تر ده رگاي به روودا كردينه وه، و ديوى په شى په ق و قين

سفره ي پر رق و قينى كۆ كرده وه و خه م و خه فه ت، جىگايان دا به شادى و پىكه نين

به و ناواته له خۆشى و شادى دا بژين و له خۆشه ويستى له ناو يه كا دا بتۆينه وم..

ته واو

گۆفارى ئىلكېرڤى ئەنجو بهنى ئەده بىيى بانه

باریکه پى!

ھەولير . سەعدوللا نوورى

بەدەم رەشكردنەھەى پەرھەگەزەكانى بەردەستى ناوھ بەدېقەتتېكى قولەوھ لەوېنەى سەرمېزەكە ورد دەبووھ دەستى لەسەر نووسىنەكەى رەق دەبوو.

- (بەختيار ئەگەزەنكۆمان تەواوكر دو گەراينەوھ كوردستان....)
  - (سوورم لەسەرئەھەى كەپيم گوتووى!)
  - (كئ دەلئ لەم سەفەرە ھات و نەھاتەدا ھېچت بەسەر ناھەت و...)
  - (ئەگەرئەم چەند سالە لەنزىكەوھ نەمناسىبايت دەمگوت زۆرگە مژەبەيت!)
- ئەو بەخۆزگەو بېوا بەخۆبوونىكەوھ دوابرىارى پۆيشتنى لە دلئ خۆيدا دابوو، ھەرلەبېرى ئەورۆژەش دابوو كە بەبەرجاوييەوھ بەدەستېرېژئ ھەناسەيان لەبەركوپى دووكاندارى گەرەكەكەيان برى ، داخى ئەھەى دەخوارد كەھىچى لەدەست نەدەھات بۆ رېگەگرتن لەو رووداوە ترسناك و دلەئژئەنە. زستانى ئەو سالە ئەوئەندە سارد نەبوو، كەچى پۆيشتن بەپى بۆ ئەو زۆرسەخت و نالەباربوو بەتايبەتى بەو ھەلدىرو بارىكەپىيانەى ئەودەقەرە ، ئاخړئەگەر بېوا ناچارنەبووايە نەدەتوانرا بېيدا گوزەر بكات ئەوئەش لەتارىكە شەوئېكى ئەنگوستەچاودا.
- (ئىدى بىرلەچاوەرەشەكانى ئەوناكەمەوھ ، خەفەت بۆئەوبەلئەن و رۆژگارە بئ مانايانە ناخۆم كە تىپەپرەن ، تاتەمەن تەواودەبى لەمەودوا ھاوپرېيەتى تەنباييم بەسە ، تازە خالى دەستپىكردىن من لەژيان لەم ساتەوھەيە ، پڕۆژە نووسىنە تەواونەكراوھ كامن دريژە بېدەدەم و چىتر نابمە نىچىرى ئەو ورېنە بىتەمانەى زۆرلەميژە وەك مۆرانە ناخيان خواردووم و ....) ئەمە ئەوكۆمەلە وشەو رستانەبووكە بەدەم پۆيشتنەوھ لەبەرخواى دووبارەى دەكردەنەوھ ، تاوانتاوئ لەتەسبىخە پەشەكەى دەستى رادەماو لەسەرەخۆ بەپلىكانەكاندا دەھاتە خوارى ، دەستەكانى خستەنىوگىرفانى پالتۆكەيەوھ ، لەبەرئەھەى ئىوارەيەكى ساردى پاش بارانەبوو جگە لەچەند خىزانىكى گەشتيارى ەرەب كە بۆ خۆشى و وىنەگرتن سەركەوتبوون سەربانەكەى ئەشكەوتى شانەدەر خەلكىكى وەھائى لئ نەبوو، ئەوسەردەمەى لەزانكۆ دەخويند ھەمىشە لە پۆژە پشووكاندا گەركاتى ھەبووايە بەبەردەم پەيكەرەكەى مەرووف رەسافىدا تىدەپەرى و تا دەگەيشتە گۆرەپانى تەحريرەر بەشەقامەكەى رەشىدا دەپۆيشت لەوئىشەوھ بۆ ئەبوو نەوواس شۆردەبووھ بەدەم كىشانى جگەرەيەكى سۆمەرى ھەوت رەقەم لەرۆخى ديجلەدا بۆحەسانەھەى كەمىك دادەنىشت ، لەگەل ئەھەى فىكرەى چەپى ھەبوو ناوھناوھ زيارەتى مەرقەدەكانى شىخ ەبەدولقادى گەيلانى و ئىمام موسا كامىشى دەكرد. مروئىكى كەم دووبوو كەچى خاوەنى كۆمەلىك ھاوپر بوو كە جياوازبوون لەپرووى فىكرونەتەوھ مەزھەبەوھ ، فەلسەفەو بىرى چەپى بەباشتر دەزانى ھەربۆيە ئەوكاتىش توانىبووى لەگەل ھاوپرېكانىدا لەكاتى دەمەتەقى و قسەوباسدا خالى ھاوبەش بدۆزىتەوھ كە مروئ بوون و مروئ دۆستىيەكەبوو.
- باوكە رادەستە ... رادەستە باوئەنەبەكت بگرم.
  - بئگوئەدانە قسەى كچەكەى لەھاتنەخوارەھەى بەردەوام بوو.
  - ئەھا باوكە تەماشاكە بزائە چ وئەنەيەكى جوانم بۆ گرتووى!
  - كچ و كوپى كچەكەى بەچەند ھەنگاويك لەپئيشيانەوھ ھەلپەى چوونە سەر ھەوزە ئاوكەى شانەدەربوون.
  - باوكە خۆ وەھازوو ناگەرېتەوھ بەجىمان ناھىلئ ؟
  - نا كچەكەم ھەتا كاروبارەكانم تەواو نەكەم ناگەرېمەوھ ، خەمت نەبئ ناھىلئ نەوكانم بئ باوكىيان پئوھ
- دياربەيت ، تۆ نەخەمى خوئىندنیان و نەخەمى گوزەرانى ژيانت نەبئ ، من دەزانم شەھىد بوونى (ئاكام) بۆتۆو منالەكان و بۆ منىش چ كۆستىكى گەرەبوو برىنكە ساپىژبوونەھەى نىيە بەلام ئەمە ژيانەو مروئ دەبئ بەرگەى ئازارەكانى بگريئ و بەردەوامى بەژيان بەدت....

گۆفارى پئىلكىرەنى ئەنجومەنى ئەدەبىيەى پانە

دووزخ داخ

دیهلوران، ویشه راز، نه سرو لالا ئازهر پیرا

خوازم ئەژ ئى شههر خینینه بجم

ئەژ دەس ئى خەلک بئ دینه بجم

خوازم ئەژ ئى شههره تا توونم بوام

زیتەر ئەژ ئى دووزخ داخه دەرام

داخم ئەژ ئى مەردمه، داخ دلّه

جا خام تەژگاو ره فێقم نژگله

ئەژ خەم و دەرد تووقیايه مالم

درك و ژۆنم رووژهل هەر سال م

دهئ قلاته ئەژ كهسى خهیرئ نه دیم

گەرد ئى خەلکه گری دلخووش نهویم

دهیره فهراهادیش ک کهش په هلی کهرئ

گەرد شیرینیش دەم ته هلی کهرئ

ئى قلاته جاکهئ ژینم دهئ نییه

خهیر ئەژهئ پر گرتییه نیرئ چیه

لیوخه نهئ کردم دنوونم ئشکه نن

عاشقی کردم سخونم ئشکه نن

خوازم ئەژ ئى شههر خینینه بجم

ئەژ دەس ئى خەلک بئ دینه بجم

ئى شیعره وه کوردی فهیلی، بنزار کوردی په هله یی ئیل
کورد په هله، کوردهلی لاخوار ئوستان ئیلام، وتریاگه

کاتی هاتی

مهريوان. پهروش مهريوان

هەر له یه کهم نیگاته وه

"شيعر" باری

خۆزگه له داوی خۆزگه دهرهات

خه ياله كان

كهوتنه سه ر شهوق

خۆشه ويستیت گولی کرد و

به له نجهی بیگه یشتن

خوی نیشان دا،

ئێواره کان رازانه وه....

شهويك نه ما

بمسووتینى

به خه مه وه .... که تو هاتی

به چاوی شاعر

لیم مه روانه،

به زمانی

تیتل و

بیبیل و

عه یاره

خۆشم ئه ویت

چ دلپرانه

چهک له سه ر چۆکه

بو هاتنی

پیشمه رگه ی چاوه کانم

شعیریک له کاک ئەمین گه‌ردیگلانی

شه‌رحیک له حاتهم مه‌رزه‌نگ

سه‌راو. حاتهم مه‌رزه‌نگ

به‌شی هه‌وه‌ن

گه‌رچی تۆفان رێبواریکێ سه‌به‌زێوه و

شوینی پیکه‌ی وێرانه‌یه

کاجی ئەمن خۆشم ده‌وئ!

بۆیه تۆفانم خۆش ده‌وئ پشته‌ی داره‌ لووت به‌رزه‌کان ده‌چه‌مینی و

کړنۆشیاڻ پێ ده‌با بۆ خاک

خه‌وی لیخن له‌ چاوی گۆمو ده‌ریاکان ده‌ره‌وینی و

سینگیاڻ ده‌کاته رێبازی هه‌زاران شه‌پۆلی بی باک.

ئەمین گه‌ردیگلانی.

جارج بابزانین که کاک ئەمین گه‌ردیگلانی له کام تیپ له‌شاعیرانی کورده و قورسای و جیگه و پینگه‌ی چه‌ندو چۆنه و کوئیه و کوئ یوه؟

مندالی گونده‌ ناوازو و موسیقای شاخ و داوین و بنار و ده‌شت و پیده‌شته‌کان تیکه‌ل رۆحی بوون سه‌ر فه‌رازی و پته‌وی چیاکانی

ناوچه‌کانی بالاگردنی شه‌رافه‌تمه‌ندیان کردوه به سه‌ربه‌رزانه ژیاڻ. جوانی ئەو ده‌وه‌ره‌ی تیدا ژیاوه و بال و په‌ری تیاکردۆته‌وه

جوان ویست و جوان بین و جوان خۆشه‌ویستیان کردوه.

پاشی ئەم فرچک گرتن و خره‌که بوونه هه‌واری گویژتۆته‌وه شار و په‌نگه‌کانی ناسیوه. ئاهه‌نگه‌کانی بیستۆ، چۆن و چه‌نده

په‌نگ گۆرینه‌کانی دیوه، درۆ و ده‌له‌سه‌و پوول په‌ره‌ستی و مه‌قام ویستی و شه‌ره‌ف فرۆشی و دوو رووی زۆری دیتۆ و ته‌جره‌به کردوه له په‌فتاری به‌رژه‌وه‌ند خوازانێ خویری.

هه‌موو ئەم چه‌مکه‌نێ باس کردن بوون به وانه‌ی ئەو مه‌کته‌به‌ی که کاک ئەمینمان وه‌ک خۆیو بی مامۆستا ده‌رسی چۆن

شه‌رافه‌تمه‌ندانه ژیاڻی تیدا خویند، ئەمین راست ویه‌که سوار تاک قوتابی خۆی پینگه‌یاندو تیگه‌یاند.

و جودی مه‌باره‌کی که‌سانی وه‌ک مامۆستا یاڻ حه‌قیقی، نووری، راوچی، وه‌فا، ئەحمه‌دقازی و ده‌یان که‌سایه‌تی تری کورد

هێزوو گۆری زیاتریان به ئەمین به‌خشی تا بوو به‌و کاک ئەمینێ که هه‌موومان فه‌خری پێوه ده‌که‌ین.

کاک ئەمین، ئەو شاعیره‌سه‌مبولیست و هه‌مابه‌کار هه‌ن و خولقینه‌ره‌یه که له شیعری ویدا هه‌مکان، وشه‌کان، تابلۆکانی ژیاڻ

و به‌گشتی ته‌واوی ئامرازو که‌ره‌سته‌کانی شیعری به‌هاوته‌ریبی وریک و پیکه‌ی و ته‌بابی که‌لکیان لی وه‌رگیراوه و فورمو ساختارو

مه‌حته‌واي تایبه‌تیاڻ پیک هه‌تاوه. ئەم شاعیره‌ ملکیکی له نیشتمانی شیعردا به‌نیوی خۆی تاپۆ کردوه له ناوه‌ندی سه‌بتی شیعردا.

ئەندامه‌کانی شیعری کاک ئەمین هه‌نده به‌ریک وله‌باری ده‌سته‌ ملانی یه‌کدی بوو و ن که به‌واقعیه‌ت بۆ وه‌سف و باسی ئەم

گرینگه‌ قه‌له‌می خۆم به‌شیاو نازانم.

په‌نگه ئەم قسه‌یه‌م خه‌رجی هه‌بی به‌لام کردی په‌شیمانی له نه‌کرده چاکتره، کرده ده‌بیته ته‌جره‌به به‌هه‌ردوو باری چاک

وخرایدا.

به‌لی، ده‌لیم: کاک ئەمین فورموو ساختاری شکندوو و تازهی کردۆته‌وه، فورمه‌ئمانه‌ته‌که‌شی پاراستۆ.

به‌رێبازی شاعیرانی گه‌وره‌ی کلاسیک و نویدا ده‌ست به‌عه‌سا هه‌نگاوی ناوه‌ خواي نه‌خواسته هه‌چ بی رێزیکي نه‌کردوه و

شانی به‌ره‌مه‌کانیانی خستۆته ژیر ترووسکه‌ی پرشه‌نگی خۆری شیعره‌کانیوه.

بۆ ئیسباتی و ته‌که‌م ده‌لیم که‌خوینه‌ری نازیز به‌ره‌مه‌کانی ئەم شاعیرو ئەدیبه‌ گه‌وره‌مان بخویننه‌وه.

ده‌زانین که مه‌کته‌بی فورمالیست یا فورمالیسم له ده‌یه‌ی بیسته‌می زاینی له ولاتی روسیا سه‌ری هه‌لداوه و پاشان له ئورپا

په‌واجی پیدراوه له ئەده‌بیاتدا نومایان بۆ.

ئەدیبان و شاعیرانی ولاتی ئێرانیس چونه ئەم گۆره‌پانه‌وه، زۆریان ساختارو فورمیاڻ شکاند و بیستیان تازه‌گه‌ری بکه‌ن که‌چی

وایان شیواند قه‌ت نه‌یانتوانی رێگای خۆشیاڻ بدۆزنه‌وه. هه‌لبه‌ت شاعیرانی زۆر گه‌وره‌ی فارس له‌م به‌ستینه‌دا زۆر

سه‌رکه‌وتن، که لی‌دا ناگونجی به ته‌واوی ئەم باسه‌ درێژه‌ بده‌م.

خه‌یال، یه‌کیک له‌ئه‌رکانی ئەسلی شیعره‌ که‌شاعیری به‌راستی له‌گه‌ل رهمزو نوماد و نیشانه‌ و سه‌مبوله‌کان زه‌واجیاڻ پیده‌کا

و خشل و کرمه‌کی شعور و جیهان بینی خۆشی ده‌کاته ماره‌ برانه‌یاڻ، ئەم ماره‌ برانه‌ ته‌لاق دانی به‌دواوه نابێ.

کاک ئەمین میعمارو ئەندازیاری به‌توانای ئەم تیک هه‌لکێشه‌یه.

گۆفاری ئیلیکتریکی ئەنجومەنی ئەدەبیی بانە

سه مبوله کان به گشتی بریتین له:

به لگه یه کان

ئیستعاره کان

بیره وه ریه کان

قودسییه کان

له راستیدا شیعرى واقعی پرن له رهمزوو رازوو په یام وکنایات و سه مبولو ئیهامات که هر کام به دهیان و سه دان جوړ بهرداشتیان لیده کری.

لیره دایه که ئیهام نه خشی دیاروو بهرچاوی هه یه.

توفان

توفان که له تیکه ل بوونی باو باران پیک دی نومادی رق وکینه وئا کامه که شی مهرگ و مال ویرانی. به لام ، رق وکین هه همیشه مهرگاوی و نه حس نین.

رق وکین زورجار دهینه هوی ئال وگوروو ته غیر. بو سپینه وهی ئاسه واری ناحه ز و ناشیرین توفان به پروای من له شیعرى کاک ئه مین دا هیزه، هیزی خولقاوی دوو بهر هیه، دوو دهسته، دوو بوچوونه.

وجودی هه موو گیانداران له چهپ وراست و خوارو سهرو پیک هاتو. له هاوگر تووی له بهیه که وه بوونی خاک

ئاو

با

باران

گورواوه.

هیزی یهک گرتن شورشه گوره کانى فیکری پیک دینی و نایدولوژی بوچونه چهق بهستوو هکان دهگوری.

به شی دووهه م

له سه مبول گه رایى هیندوو دا (با) یان (وايو) قودره تیکی له غاو پساوی ئاسمانی که سه رچاوه که ی نه ناسراوه. ئه وان بروایان وایه بایه کان بارانه کان دهخولقینن و بارانه کانیش مانای ژیان و بووژانه وهن.

له زور دهقیشدا توفانه کان وهک نومادی مهرگ و ویرانی باسیان لیکراوه.

با ئه وهش بلیم بایه کان جیاوازیان هه یه بای سه با وبادی سه حهر وبادی موافق دهگه ل باهوزو ره شه با ته فاوه تیان فره یه.

حافزی گه و ره ده فهرموی:

تو گر خواهی که جاویدان جهان یکسر بیارایی

صبا را گو که بردارد زمانی برقع از رویت

مه ولانا وا ده لئ:

مرغ از باد است کی ماند به باد

نامناسب را خدا نسبت بداد

له شیعرى شاعیرانی عارف دا (با) سه رچاوه ی هیمنی و نیزیکی و تیکه لاوی.

له شیعرى هاوچه رخیشدا به تازه گه ریوه له لیباس و فورمدا سوهراب سپیهری ده لئ:

عبور باید کرد

صدای باد می آید

عبور باید کرد

ومن مسافر م ای باد همراه

ئهگه زور به په له به دواى ئهه چهه پوانگه يه دا جهه مع به نديک بهه يان پوخته ي بيروپاي شاعيران وبيرمه ندان و عارفانى چاخه كانى رابردوو دهگه ل ئه نديشه كانى موعاسير كو كه ينه وه به وه دهگه ين كه هه موان كوكن له سه ر ئه وه كه:

توفانه كان هو ي ته غييرو حه ره كه تن.

با بزائين كاك ئه مين توفان چو ن ده بينى وچى لى ده وى و به كى شو به اندوو.

كاك ئه مين توفان به كابريره كى زالمى خو ين خو رى له پريك به سه رداكه وتوو ده زانى و ده ناسى كه خيرو بى رى بو هيج شو ينيك پى نى.

به شى كوتايى

پيش تريس كوتم به باوه رى من له جيهان بينى وپه نجه ره رى روانينى كاك ئه مينه وه به پى خو ينده وه كانى من له ولا تى شيعرى ئه ميندا، ده كرى بليين:

مرو ف ده توانى به به كار هيتانى عه قل و به پرفتارى نه رم ونيانر امكه رو هيمنكه ره وه ي هه موو خراپ ولا ساريك بى.

ديپلوماسى و عيلم وزانيارى فره چه شن ئه گه ر عه قلانى كه لكبان لى وه رگيرى هه موو يا غيك ده سته مو ده كهن.

جا هيشتا پرسيار ئه وه يه كه شاعير بو چى به دى هينى ويرانى خو ش ده وى؟

چو ن ده كرى ئه هريمه ن و ئه هوورا وه ك يه ك ببينى؟

ئه مين لاي وايه ئه م زالمه به كرده وه كانى له لايه ك ده بيته هو ي راپه رين ورا چه نينى خه وتووكان و بى خه به ره كان، له لايه كى تريس خراپ ده نير يته شه رى خرابتر.

له فيلمى شو عله دا له ديا لوكي ك دا ئه مه كو تراوه كه: ئاسن به ئاسن ده بر دريتته وه.

له روانگه يه كى تره وه ده بى بليم شاعير كاك ئه مين به شى قودسى و هه رو هه لايه نى هه ماسيشى له نه زه ر گرتوو.

لايه نه هه ماسي كه ئه وه يه كه: توفان ده بى به سه ر كرده ي باكان، شو رشيك به پا ده كا قوبه دارى هيزى حه ق خوازوو وتيك شكينى زالمه.

به شه قودسيه كه ي:

ئه م توفانه موقه ده سه چونكه راپه ريوه دژ به خو ينمژان، دژ به كو شك نشينانى دووره عه داله ت.

بو يه توفانم خو ش ده وى پشتى داره لووت به رزه كان ده چه مينى و كر نو شيان بو ده با بو خاك.

پيره كانى سه راو زور جار بو يان گير او مه ته وه كه ئا غاو ته ي سه راو له كو ن دا ئه گه ر ته سبي حى ده ستيان ده كه وته سه رزه وى

دانه ده هاتنه وه هه ليگر نه وه ده بوو كو خاموپيا و ما قو لى كو ند ته سبي حه كه يان دابانه وه ده ست.

به لى توفانى موقه ده س، رقى پير و ز.

لي ره دا يه توفان موقه ده سه، سه رچا وه ي خيرو بيره، ويرانكه رى كو شكى ميره.

خه وى ليخن له چا وى گو مو ده ريا كان ده رده وينى و

سينگيان ده كاته ريبازى هه زاران شه پولى بى باك.

گو م و ده ريا كان مرو فه بى خه به رو كو مه له خه لكانى بى ته فاو ده ت و گر فتار و له كاره وان جى ماون، ئه و تا قمه ن كه به هه موو

زولمو زه لاله تيك رازين.

توفانه كان ژيره كانن، ئه وانه ن كه هيج ره ته ئه نديشه و ره وانيان كر نو وه.

توفانه كان سه رچا وه ي شه فان، مه زه رى وه فان، گيانفيدان.

توفانى كاك ئه مين، زور موقه ده سه.

نه فه سى عيسايه

يه دى به يزايه و

هيزى ئه هو رايه.

سه راو. حاته م مه رزه نگ

۱۵ ى گه لاو يژى ۱۴۰۰ ى هه تاوى

گو فارى ئيليك پرتى نه جو به نى نه ده بى بانه

"حوسین كۆكەن، ناسراوبە فەرهادى دووهه م"

سنه. پژمان حەبیبى
وەرگێر: نەسرین كەرىمى

"حوسین كۆكەن، كتیبیکە كە پێویستە لاوان بەردەوام ببخویننەوه."
ماندیلا بە لەخۆبردوویی و خەبات دژ بە ئاپارتاید و بەرگەرتن ۲۷ سال له
زیندان، لەمیژوودا بۆ هەمیشە مایهوه.

ئەمڕۆ هەر مەرفۆتیک وادى له گرهوى ئازادى و خۆپارگى بەرانبەر

دیكتاتۆرەکاندا، له بیروپاى خۆیدا ناو پەوشتی ماندىلا، پوژانە
پیداچوونەوه دەکات. له ولاتى من ماندىلاگەلیک بوون و هەن كە زۆر كەس
بەئەنقەست، یان بە هەلە هێزى بینى تەبى بەرزو ئیرادى پۆلایى
ئەوانیان نیه. پێویستە چاوەروانى دەیهکانى دیکە بین تا بەرەیهک تویژەرو
هینکار بێتە گۆرەپانى لیکۆلینەوه و شى کردنەوه و حوسین كۆكەنەکان كە بە
عەشقى نیشتمان، كەژو کۆ شەق ئەدەن و بە ئیمه كە هاوچەرخى یهکین،
بیناسیتیت.

ئاسەوارە هونەرییهکان و دابونەریته بەرزەکان له هەر ولاتیک پیشاندهرى

رەسەنایەتى رەچەلەك و پێشینهى میژوویی و نرخی زۆرى ئەندیشهکانى دانیشتوانى ئەو ولاتیه. بوونى شوینی میژوویی له
هەر سەرزەوى، لاپەرەیهكى زێرین له دەفتەرى بیرەوهرى گەل پێبار و بەنرخى هەر نەتەوهیهك دیتە ئەژمار.
خاکی کوردستان نەخشاو بە نیگارگەلیک جۆراچۆر و پەنگینەكە بۆ دیدەى هەر پێتواریک لاوینەرە، له درێژەى میژوودا
سەرنجى زۆر گەشتیارانى ئێرانى و دەرەوى بۆلای خۆى راکیشاوه. یهکێك لهو ئاسەوارانە كە زۆر جیگای سەرنجە، دەسکردى
مامۆستا حوسین كۆكەنە.

ئوستاد حوسین له سێزدهى رەزبەرى سالى ۱۳۰۹ ى هەتاوى، له گوندی دڕۆلەى خواروو كە له گوندەکانى شارۆچكەى باينگان
سەر بە شارى پاوهیه، چاوى بە ژيان هەلینا. له ۱۵ ى گەلاوێژى سالى ۱۳۹۵ ى هەتاوى كوچى دواى كرد و ژيانى پێرپایەخى
دواى هات.

مامۆستا حوسین دەلیت: کاتیک مژگینیى له دایکبوونى من بۆ باوکم دەبەن، دەلیت: ئیمه گەرەپیاویک وهک یوسف خانمان
له دەست داوه، له دایکبوونى مندالیک چۆن دەتوانیت سارپێژکەرى ئەو زامه گەرە بێت؟!
هەر وههادهلیت: یوسف خان نوینەرى دەسەلاتى هاوچەرخ له ناوچەكەدا بووه نووسینهکانى له کوردستانى باشوور چاپ
کراوه. کاتیک گەرەتر بووم، باشتر له قسەکانى باوکم تیگەیشتم و بەلینم بە خۆم دا كە تەواوى هیزو تواناییم بەکاربەرم و
نەوهیهكى لیهاوو و چاک بۆ یوسف خان بم.

* مامۆستا حوسین کاتیک بارى ژيانى روو له ئاسایى بوون دەکات، رادیۆزەبتيك دەکړیت. بە رادیۆكە كە گوئیستی هەوالى
ولاتانى جیهان و ناوچەكە دەبیت بەتایبەت هەواله سیاسیهکان، بەبوونەوه زانیاریى زۆرى بەدەست هیتاوه و هەر وهه
کاتیک له رادیۆ دەنگى شمشال بلاو دەبیتەوه، مامۆستا ئەبیتە هۆگرى دەنگى شمشال و لیدانى شمشال. بەزحمەت و
مەشق کردنى فراوان فیر دەبیت و شمشال ئەبیتە هاوړیى هەتایى ئەو له ژياندا؛ تاكوو بتوانیت سۆزو مەینهتى دەروونى خۆى
به لیدانى كەم بکاتهوه.

* له دەیهى چلى هەتاوى، هەوالى دەرچوونى تەیموور بەختیار، سەرۆكى ئەو کاتەى ساواكى دەسەلاتى پەهلەوى، له رادیۆ
بەغدا ئەبیسیت. ئوستاد حوسین بە بیستنى بانگەشەى تەیموور بەختیار دژ بە شای ئێران له رادیۆ، ئەبیتە یهکێك له
هەولین کەسانیک كە بۆ له ناوچوونى دەسەلاتى پاشایەتى، پەيوەستى لایەنگرانى چەكدارى بەختیار له ئێراق دەبیت.
* ئوستاد حوسین بژیوى ژيانى له رێگەى ئازەلدارى داين دەکرد. مەخابن لەشەرى ئێران و ئێراق هەموو مەرۆمالاتى خۆى له
دەست ئەدات و دواى بەناچارى له گوندى مەیگۆرى كە له پانزەدهونو کیلۆمەترى باشوورى شارى پاوهیه، نیشتهجێدەبیت
و، هاتنى ئوستاد بۆ مەیگۆرى سەرەتاو دەستپێ کردنى هەلکۆلینى ئەشکەوتە.

* ئوستاد حوسین له یهكەم رۆژى پاییزى سالى ۱۳۶۱ ى هەتاویدا بە شەوو بەرۆژ خەریكى دروست کردنى کاره هونەرییهكەى
دەبیت. هەوالى دروست کردنى ئەشکەوتەكە له گوندى مەیگۆرى بلاو دەبیتەوه. دۆستان و خزم و ئاشنایان، یهك له دواى یهك
سەردانى دەکن و له نزیکهوه بینەرى تیکوشانى ئەو کەلەپیاوه دەبن، هەموو توانایان بەکاردهینن تا لهو کاره پەژیوانى
بکەنەوه. بەلام ئوستاد هیتا زایەلەى قسەکانى باوکى له کاتى له دایکبوونى خۆیدا زیندوو هیتتوو و هەر رۆژ بەردەوام و
سوورتر له رۆژانى پێشوو بە دواى خویندنى نوێزى بەیانى تا درەنگانى شەو خەریكى هەلکۆلینى ئەشکەوت دەبیت.

گۆفارى ئێلیكێرێنى ئەنجومەنى ئەدەبىی بانە

*هەموو کات بە کچکەى، خاتوو نوقره که هاوړپى هەتايى ئەو له هەلکۆلینى ئەشکەوت بوو، دەبگوت کچکەم! نیکه رانی قسه کانی خزم و نانشانیا مەبه. گەر خودای گهوره به هۆیه که وه ده رگایه ک ببه ستنى، به دلۆقانییه وه چه ندین ده رگا ناوه لا ده کاته وه. خودای گهوره لاقىکى له من ئەستاندوه، دلنایام له هەلکۆلینى ئەم ئەشکەوته یارمه تيم ئەدات و وه کوو فه رهادى کۆکن له جیهان ناودارم ده کات.

*ئوستاد، هەلکۆلینى ئەشکەوت و دژایه تى دۆستانى له چوارچێوهى شیعريکدا هۆنیوه ته وه:

قهوم و ئەقره باى حوسین به جارێ
حوسین شیت بووه، به ردی لینه وارێ
خۆ من شیت نیم، بۆ ریسوام ده که ن؟
له ناو مه ردمدا دیوانه م ده که ن
ته ماشای کارى فه رهاد بۆ ناکه ن؟
سه ده هزار ساله په حمه تى لى ناکه ن
قهوم و نزیکان به جارێ بینه و
تۆزێ له به نده لایه ک بکه نه و

به ره مى چوار سال تیکۆشانی بى وچانى ئوستاد حوسین و خاتوو نوقره، ده بینه ژووریک به درێژایى ۸ مېتر و پانایى ۲ مېتر و به رزایى ۱/۶ مېتر. له و زمانه دا خه لک بۆ چیشته لینان و چای و نان دروست کردن له داروچێویک وا له کوپستاندا بوو به هره یان ده برده ئوستاد حوسین بۆ ئەوهى هه موو پۆژیک به دواى دارو چێودا نه گه ڤن و له هه په شهى

بوردمانى ئیراق رزگار بن، له پشتمى ژوورى گه وره، هه ماریک خر به ئەستورایى ۲ مېتر و به رزایى ۱/۵ مېتر بۆمه کۆى دار و پارگرتنى چێو له وه رزى پاییزو زستان دروست ده کات. ئوستاد کاتى ئەببینه ت هه ماری نه وت و دار بچوکه، هه ماری گه وره تر به درێژایى ۴ مېتر و پانایى ۱/۶ مېتر دروست ده کات و هه روه ها رۆچنه یه ک بۆ نور له هه مار بى نا ده کات.

کارى گه وره وه ونه رى ئوستاد حوسین سه رنجى گه شتیارانى زۆر له پارێزگاكانى دیکه ی ئیزان و ولاتانى ده ره وه بۆ لای خۆى راده کیشته. هه ندیک له و میوانانه به هۆى دوورى رېگاوه شه وانه لای ئوستاد حوسین ده مینه وه. ئوستاد بۆ ئاسایشى میوانه کانى، گه لاله ی دروست کردنى ژووریک داده رێژێ، تا کوو بتوانن له ده رگایه کى تر له پشتمى کێوه که وه ها توچوو بکه ن. پاره ویک به درێژایى 4 مېتر و پانایى ۲ مېتر و به رزایى ۱/۶ مېتر به ده رگایه کى جیاوازه وه که له پشت کێوه که وه ده رده چیت، دروست ده کات. له رۆژه لاتی پاره وه که دا ژووریک به درێژایى ۳ مېتر و پانایى ۱/۹ مېتر و به رزایى ۱/۶ مېتر که چوار تاقچه ی تى دایه، بۆ میوانانى دروست ده کات.

له دواى دروست کردنى مالى یه که م، خه ریکى سازدانى گه رماوو ده ستاو له رۆژه لاتی کێوى قاوگیره ده بیت و بیکهاته ی ده ره کى گه رماو و ده ستاو یک زوونه نه قه یه. ژووریک به درێژایى ۵/۲ مېتر و به پانایى ۳/۱ مېتر و به رزایى ۱/۷ مېتر، بۆ گۆرانى جل و به رگ دروست ده کات و، هه روه ها گه رماویک به درێژایى و پانایى ۱ مېتر و به رزایى ۱/۷ مېتر، تاقچه یه کى گه وره و دوو تاقچه ی چکۆله بۆ جیگای ساون وه تده سازده کات.

ئاوه رۆى گه رماو و ده ستاو که بۆ ده ره وه ی کێوه که ره وانه ده کات. دواى ئوستاد تى ده گات که له ژووره که وه دیمه نى جوانى باخه ترینه خونچیلانه که ی به دى ناکریت. ده سه بجه ده سپیکه رى ژووریک بۆ ئەم مه به سه ته ده بیت. درێژایى ژووره که 8 مېتر و پانایى ۲ مېتر و به رزایى ۱/۶ مېتره. له نیوژووره که دا دوو تاقچه به پانایى و درێژایى ۱/۲ مېتر به رانه رى یه ک دروست ده کات. رۆچنه یه ک بۆ وه رگرتنى تیشکى هه تاو و برده نه ره وه ی دوو که لى زۆیا له وه رزى زستان و پاییزه ساز ده کات. سه یه مین به ش له ده سترکه دکانی ئوستاد ژووریکه به درێژایى 8 مېتر و پانایى ۲ مېتر و به رزایى ۱/۷ مېتر. له لای رۆژه لاتی ژووره که وه دوو تاقچه به درێژایى و پانایى ۱/۲ مېتر هه لده کۆلێت.

ئوستاد دواى ته وای بوونى ئەم ژووره، ئارامگای هه تا هه تايى خۆى له رۆژاواى ژووره که وه به درێژایى ۱/۷ مېتر و پانایى ۰/۷ مېتر و به رزایى ۱/۷ مېتر هه لده کۆلێت. کاتى هۆکارى ئەم کاره م له ئوستاد حوسین پرسى، له ولامدا گوتى: "له ولاتى ئیمه زۆر شوینه وارى جوان و به نرخ هه یه که خه لکى ئاسایى و ته نانته میژوونووسانیش ئاگان له به دیه پنه ره که ی، یان شیوه ی به دى هینانى نییه. بۆ ئەوه ی میژوو دوویات نه بیته وه، گلکۆى خۆم له نیو شوینه واره که دا ته یار کردوه تا داها توو له هه له پارێزم."

گۆفارى ئیلىك پێرڤنى ئەنجو مەنى ئەدەبىيى بانه

داوینى ژووریک وا ئوستاد سازى دهکات، ژووریکه له پۆژاواى کێوه کهدا به درێژایى ۸مىتر و پانایى ۳مىتر و بهرزایى ۸/۸مىتر. له نێو ژوورکهدا سێ تاقچهى گهورهى دروست کردوه. له ژوورهدا، گه لالهى نهۆمى دووهه دادهریژێ. پینگای چوونه سه ره وهى نهۆمى دووهه هه لده کۆلت. له ده سپیکى ئەم نهۆمه دا زۆر به داخه وه قولینگه کهى بى سه وشوین ده بى. چه ندىن قولینگى جوړا جوړده کړیت. هېچ قولینگیک توانای برینى کێوه کهى نابیت. دواى سێزده سال کارکردن و قاوبه رزکردنه وه، له سالى ۱۳۷۳ ى ههتاوى کێوى قاوگيره بۆ هه تا هه تا به له قاو ده که ویت و بۆ هه مېشه ئارام ده گړیت.

"پارمه تیبیهکانى ئوستاد حوسین بۆ مرگه وتهکان و خه لکی هه ژار"

خولکى ئەمه گناسى کورده وارى هه مېشه هۆگرى هونه رن و، پزیزگرتن له ئوستاد حوسین بۆيان زۆر تايبه تمه نده. له هه موو پيدا وېستیه کانی ژيان وه کوو خۆراک، جل و به رگ و ... بۆ ئوستاد حوسین ده بن.

ئوستاد حوسین هه ر شتومه کیک که له پيدا وېستى ژيانى پۆژانه ی زۆر بېت، خه لاتى خه لکی هه ژارى ده کات. هه ندىک له وه خه لاتى يانه ده خه ينه به رچاو:

۱- دووملێۆن تمه ن به خوالخۆشبوو مه لا ره زا له شاروچکه ی بانه وړې بۆ دابه شکردن له نێوان هه ژارانى ئەو شاروچکه پيشکەش ده کات.

۲- سێ ملێۆن تمه ن به مامۆستا مه لا مه حموود که ريمى ئەدات بۆ دابه شکردن له نێوان مرگه وته کانی ناوچه که دا، هه روه ها برې پاره پيشکەشى مرگه وتى مه لا مه مه د ره بېعې له کرماشان ده کات.

۳- پانزده ملێۆن تمه ن به مامۆستا مه لا مه مه د تاهيرقادرى، مامۆستای ئايينى ئەوکاته ی شاروچکه ی بانه وړې و حاجى سادق، حاجى عه بدولرهميم، فه تاح ئەحمه د، و برازايه کى خوى به ناوى ئەنوه ئەدات، بۆ رېخستنى خویندنگايه ک بۆ فېرکردن و باره ينانى فه قتيه کان. خویندنگايه کى دوو نهۆمى که نهۆمى يه که م جوړا دووکانه و نهۆمى دووهه م فېرگه ی فه قتيه کانه و له ویشدا ژووریکيان بۆ ئوستاد دروست کردوه تا له وه رزى پاييزوزستاندا که که ش و هه وا به ره و ساردبوون ده روات، بېتته شوینى هه سانه وه.

۴- بېست و جوړا ملێۆن تمه ن بۆ کرپنى خانوبه ره، بۆ نيشتنگه ی مامۆستای ئايينى شاروچکه ی بانه وړې و هتد. له ئاکامدا به پێوېستى ده زانم وه سیه تى ئوستاد حوسین کۆکه ن بخه ينه به ر ديدى خوینه رانى هێژا:

"وه سیه تنامه ی ئوستاد حوسین کۆکه ن"

"ژيانى من پوخته يه ک له ژيانى نه ته وه ی ئيمه يه. له گه ل هه موو نه هه م تيبه کان، ژيانمان به سه ر بردوه، به لام هه رگيز مرؤفايه تيمان له بېر نه چوو. پزیز گرتن له هونه روه نهرمه نده به ئه رکی سه ر شانى خۆمان ده زانين. سپاسى هه ستى به سوژى خه لکی ولا ته که م ده که م. له خه لکی ئەمه گناسى ولا ته که م ده پارېتمه وه ئەم کاره هونه ريه وه ک دياربیه ک، له بچووکى خۆيان په سه نده کن. له هه موو خه لکی ناوچه که وگه شتیاران ده پارېتمه وه خاوه ندارى و پاريزگارى ئەم هونه ره جوانه بکه ن. داوا له هه موو به رپرسانى ده ولت و ده سه لاتداران ده که م چه ندىن يه که ی نيشته جيپوون بۆ ميوانان و گه شتیاران دروست بکه ن و بۆ جوانکارى و رازانده وه ی ئەشکه وته که تى بکوشن.

ئه گه ر ده ولت، رېکخراوه کان، يان که رتى تايبه ت، له دروست کردنى يه که ی نيشته جيپوون و خاوين کردنه وه ی گۆره پانى ئەشکه وته که به شدارى کرد، بۆ هه يه له سه دا، په نجای داها تى ئەشکه وته که، که لک وه رېگړیت و له سه دا په نجای دیکه ی بۆ يارمه تى خویندکارانى زانستگا کان و خه لکی هه ژار ته رخان بکړیت."

گۆفارى ئېلېکترۆنى ئەنجو به منى ئەده بېبى بانه

"سپاس و ده ستخۆشى تايبه ت له مامۆستای گه وره م "پژمان هه بېبى" بۆ نووسين و کۆکردنه وه ی ژيانى ئوستاد حوسین کۆکه ن"
"نه سرين که ريمى"

ئەوينداری

مەھاباد . رەھىم خەزى "خوشناو"

مەكەن باسى ئەوينداری، كە چۆنى داوھ ئازارم قەتیس ماوم بە داوى ئەو، نە پۆژ دەرپا، نە شەوگارم

ۋەم پىگەى ئەشق بىگرم، دەبى خۆشتر ژىانى من كەچى نەمزانى ئەو ئەشقى، دەكا زیاتر گۇفتارم

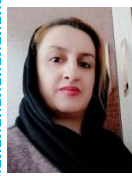
ۋەبالى منى بە ئەستۇ بى، ئەگەر مردم لە پىنى ئەۋدا دەترسم پۆژى تەنگانە، نەگاتە ھىچ كە ھاوارم

"سكالای دل بە كى بیژم؟" ھەموو كەس ھەر دلخوینە كەسى چارەى نەكا بۇ خۆى، كە ۋابوو چۆن دەكا چارم؟

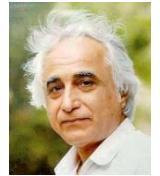
چ ئومئىدى بەدى ناكەم، لە ئاست ئەو شوخە نازدارە دەزانم گەر بلالیمۆ، دەدا پىم دەرەكەى پارم

دەسا یاران بكەن فكري، لە بۇ حالاتى شیواوم دەمى ناشقىكى كىوان گەر، دەمىكى شۆھرەىی شارم

بەجىماوم لە كۆى یاران كەچى ئەو شوخە نازانى لە پىنى داوھ زنجیر و بە حوكمى ئەو خەتا بارم

شەير: شەمس لەنگروودى
ۋەرگىچ: حمیرا

لئوپۆژە دلەم لە بۇنى تۆ!
بەيانان زوو

ۋاژەكان سەرلىشىۋاو ھەلدەستن و خەۋالۋانە لە زارمدا دەگەرپىن تا باسى تۆ بكەن.

لە كۆپى ئەم دنيايەيت؛
ناونىشانی ھەنگاۋەكانت ۋەكو دان بۇ بالندەكان لە ھەموو شويىنىك پڙاۋە دەزانم كە ناگەرپىتتەۋە و شەيرىش؛

چۆلەكەپەكى ھەلم لىنىشتوۋە لەسەر گۆپىسوانەى زستان سەھۆل دەبەستى

گۇفارى ئىليگرفى ئەنجومەنى ئەدەبىي بانە

من بى تاوانم

بانە . كام ژين

قازق دەسمالىك ئەگرىا لە كۆلان

لەش فرۇشىك بۇنان

لە خۆى بىزكاندبوو نان خۆى دەپنى

خوینى دەكولاً

قورى دەپئوا

ئەيوئەۋە

من بى تاوانم

من بى تاوانم

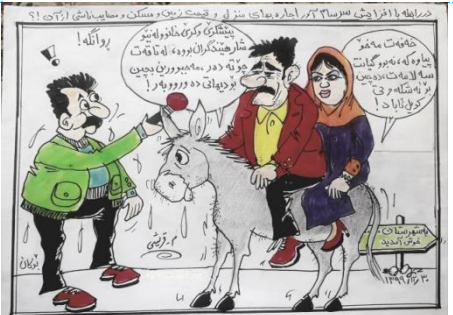
مەريوان . ئىسمائىل رەمەزانى

چى لە ئاژاۋەى خەيال كەم دى لە بىدەنگى شەۋا كەى رەۋايە پىر بكا پىرچم لە بىرەنگى شەۋا تا بە چاۋت خۆ دەشوبەئىنى فەلەك دەگرى يەخەم سەدكەرەت چۆراۋە پۆحم لەم ھەرا ۋ جەنگى شەۋا چۆن لەيادى رانەبردووم بەم لە پروپەكى سىپى چاۋەكانت چەن پلەى بەرز بوو بەسەر رەنگى شەۋا ھەرچى نازى شەۋ ئەدا شەيرم خەمى كەم كاتەۋە ھىندە دژوارتر دەزىكى خەم بەسەر زەنگى شەۋا خۇزگە مەۋدامان بە رادەى ئارەزوومان دوور ئەبوو دل خەمى دوورى نىزىك ئەيدا بەسەر سەنگى شەۋا شار كە ئىۋارەى لەبەر كەرد ۋ بەچاۋم تەنگ ئەبىت دەبىبە رۋودانى سىھەم تۆ دىنى بە ئاھەنگى شەۋا شەۋ لە شەيرىكا ھەناسەم نا بە سىنەى تەنگەۋە تۆكە نىت ھەرشەۋ لەشەيرىك دەچمە دلئەنگى شەۋا پۆژ لە بەزى سەرشەقامدا ھەۋل ئەدەم ون بى بەلام چى لە ئاژاۋەى خەيال كەم دى لە بىدەنگى شەۋا

کاریکاتور

بۆکان. سه‌هید محهممه‌ه ئه‌مین قوهره‌یشی

گو‌فاری نیلیکت‌رفنی نه‌جوه‌می نه‌ده‌بسی بانه

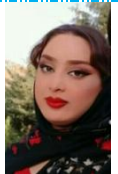

بوكان. سامان بابه كرى «ساكو»

هونهر يانى ژيانى پر له دهرده و تاسهبارى
هونهر يانى له گههه خووشى و بزهدى ليو دا نهيارى
هونهر يانى له بو خاك و ولاتت تيبكووشى و
سهدان داهاتى جوړاو جوړ و رهنگين بيته ديارى
هونهر يانى دلتيكى پاك و بى گهردى خودايى
له داوینى ئهوين و خووشه ويستى تاقه دارى
هونهر يانى قسهى زارى گهليكى پر له ماتهم
كه چه قلى چاوى دووژمن بوو وشه و چيروكى زارى
هونهر يانى كورپه كوردى زانا و چاو نهترسى
دهنا كيتي گهلى كوردى و له شاخانيش تهوارى
هونهر يانى به تالتيك سيمي سازى پر له رهنجت
له كووساران وهنهوشه و سويسنه دهمس كهن بهيارى
هونهر يانى له بى دهنگى په ژارهى هولى شانۆ
به گيان و دل بكهى هاوار و شيوهن بو هه ژارى
هونهر يانى به ئاواز و به دهنگى پر له سوژت
بقاسپينى به وينهى كهو له لاپال و ههوارى
هونهر يانى قهلهم بينى و بنووسى بو ولاتت
وهكوو «ساكو» بدركيئى په ژارهى كوردهوارى

ئهوين

بانه. شهيدا ئهحمهدى

دللكهم

وشهى ناسكى عهشقم
دانه دانه خسته ناو دلى رستهوه
چه شنى ته سبيحتيك له ئهستيرهى هيوا
به لام مخابن بى وهفايه كهت
له ناو ئهوينى دسته كانم دا
چراندى بو ههميشه

مانگ

له خهوم دا
مانگم له ئاميز گرتبوو
كاتيك تريفهى رايچله كاندم
ته نيا وينه كهتم بينى
له سهر سينهم
سهيرى چاوانى ده كردم

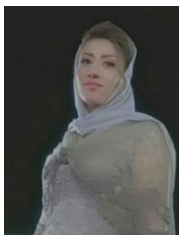
كزهى ديدة

سه ردهشت. زانيار ئهحمهدى

ژيانم پرپيههتى له توو
نيگاهى چاوه كانى رووت
په پيوولهى ههز و ئاواتم
بى ويستى خووم كهوتوونه دووت
باخى تينووى ئهوينداريم
نيونيگات پاراوى دهكهن
كزهى ديدته ههموو جارى
دل فيرى زاراوى دهكهن
پرچى شهو رهنكى سهرشانت
ئهگه ر با دهپهينى و دهبا
خهمى ههزار ساله شم بيت
به چركه يهك فهنا دهكا
بالندهى دل ههموو روژى
له ئاسمانى عهشق و وهفا
به روويهكى گهشاوهوه
هيلا نهى عهشق ساز دهكا
پيناسهى خهم و دلتهنگى و
گهسهى گريانى شهوانت
به دهست شه مالى ده پروا
با بيشكووى ئه رخنهوانت
تو دلتهنگيت قهت لى نايه
ههر پيكنه نينت لى جوانه
هه ناسهى گهرم و به سوژت
دل دوور دهكا له ويرانه

بانه. نژو. ههليمه ئهحمهدى ((هوزان))

كه ژاوهى دللمه
هه لخراره به قهدى چنارى پاشاوه
چاو تامه زروى ديداره ئهونده سووراره
په پيووله نواوه

لاولاوى ههستم په رژينى باغى پى كراوه
گولى رووت كر نووشى به گولزارى باغ هيئاوه
بولبول بيستى لاوانه وهى عاشق ومه عشووق
وازى له خويندن هيئاوه
تينى ئهوينم تووشى كرد باله شوپه بى
بو چترى حهياى ئهوين شوپه بى

گوفارى ئيليكترنى نهجو بهنى ئهدهبى بانه

قەيرانى قەيرەيى ئاىرفەتەن؟!

سەر دەشت . عەبدوللا ھەمزە

ھەر تەنگەژە و ئالۋىزى و شىواويەك، كە بېيتە ھۆى كېشەبەكى گەورە و بى چارەسەر، يا ناچارەسەر و بەو ھۆيەوھەموو كۆمەلگە، بەشىك يا چەند چىن و تويۇزىك بەكونە نىگەرەنى و كوۋرەوهرى و بى داھاتى و دوور بەكونەوھە لە ئەو شتانەى كە مافى خۆيانە بۆ بۆيو و ھەسانەوھ و ھەوانەوھ و ئازادى و پىكھېتەنى ئىيانى ھاوبەش و ... پىي دەلىن: قەيران...!

قەيرانى ئابوورى و پامىارى و فەرھەنگى و نەبوونى و كەمبوونى پىداوويستىەكانى ئىيان، وەكوو، وشكەسالى و نەبوون يا كەمبوونى ئا و لە ھەمووان گرىنگتر، قەيرانى نەبوونى سەرەبەستى و چەوسانەوھ، دەبنە ھۆكارى سەرھەلەدانى قەيرانگەلىك، كە قەرەبوو ناكىرنەوھ و دەستەويەخەى ھەموو تويۇزەكانى گەل، بە تايبەت، بەرەى لاو و نەوھى نوۋ دەبىتەوھ، قەيرانى مرويى يا قەيرانى كەمبوونەوھى بەرەى لاوھەكانە، كە ئاوارەيى و دەربەدەرى و كۆچى ناچارى بۆ ھەندەران و بۆ ئەو ولەتەنەى كە لەوۋ دەبنە كرېكار و خزمەتكار و ئىيانى ھاوبەش پىك ناھىن، يا ئەگەر ئىيانى ھاوبەشيان پىكھېتە، سىستەمى پەرودەى ئەويىندەرى، لە نىشتەمانى داكىيان دادەبەرئ...! نىك بە نەوھت و نۆ لە سەتى كۆچەرەن بۆ ھەندەران، رەگەزى نىر و كورە مېرمندال و لاوھەكان، رېژەى كۆچەرەنى ژن زور كەمن! چونكە لە كوردستان، دەستەلاتى دارايى و ھىزى كار، پىاوھەكان؛ ئنەكانىش، لە بەر ئەوھى مافى كاركرەدىيان كەمە و مىراتى باوانيان كەمتر دەدرىتتى، واتا... دەستەلاتى ئابوورى و داراييان كەمە و ئەگەر ھەيانبى، مافى خەرچكرەن يا مافى برىاردانىيان نى، كەمتر دەتوانن وەك پىاوان، تەمەى دەرچوون لە ولەت و دوور كەوتنەوھ لە خانەوادەيان بگرن!

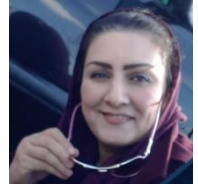
پىاوانىش، يا كار و پىشەى شايانىيان بۆ پەيداكرەنى بۆيو دەست ناكەوۋ، يا ئەو كار و پىشەى پىشوو، وەك بازرگەنى سەرسنوور و كۆلبەرەيان، لە دەست داوھ، يا بە ھۆكارى پامىارى و لە ھەمووان گرىنگتر، چاولىكەرى و لاسايى، مال و خزم و كەس و نىشتەمان، بەرەو چارەنووسىكى ناديار، جى دىلن...!

بەو پىودانە، ھەموو چركە و خولەك و كات و پۇژىك، لە ھەشىمەتى رەگەزى نىر، كە زۇرتريان، ئەو لاوانەن ھەرەتى ئنھىتەن و پىكھېتەنى ئىيانى ھاوبەشيانە، كەم دەبىتەوھ و رەگەزى مى، لە نىرەكان، لە كۆمەلگە، لە نىوھى كۆمەل تىدەپەرى و پىاوان، ئەوھندە كەم دەبن كە قەيرانى بى پىاوى دىتە ئاراوھ و ئىدى، پۇژ بە پۇژ، كىشەى كۆمەلەيتە لە نىو چىنى ئنان سەر ھەلدەدا و لە ھەموو مالىك، بىجگە لەو ئنە بەمىردانەى كە پىاوھەكانىيان لى دوور كەوتوونەوھ، كچانى قەيرە و بوخچەنەكراوھ، زور دەبن و خەمۆكى و خۆكوژى و كىشەى نامووسى ئەوھندە زور دەبن كە كۆچى پىاوان دەكەويتە ژىر پىرسىار و دەبى پىيان بلەين:ئەرى...؟ لە بىكارى و لە برسان، لە ولەتى خۆت بمرى و نىازى رەگەزى و پىداوويستىە نەمە ئەئىەكانى ھاوژىن و خانەوادەكەت پىك بىنى، باشترە، يا... لە دوورەوھ، بە كار و تىكۆشان و خۆماندوو كردنىكى زور، نىياز مادىەكانى كەس و كارت، كەم تا كورتىك، چارەسەر بەكى و لىرەش، ھەزاران كىشەى بى چارەسەر و دلەزىن و بى قەرەبوو، بۆ كەسەكانت روو بەت...! قەيرانەكانى ھەژارى و بىكارى و پامىارى و ئابوورى و كەمناوى و وشكەسالى... بە تىپەرېنى كات و ھزر و مشوور و چالاكى و تىكۆشان، چارەسەر دەبن، بەلام قەيرانى بى پىاوى و قەيرانى قەيرەيى ئاىرفەتەن، بە پارە و دارايى چارەسەر نابى!

كۆچ مەكەن! بىر لەو ژن ودايك و خوشكانە بەنەوھ كە، تووشى چ باروؤخىك دەبن...!

سرنج:

رەنگە بە ھۆى ئەو نووسراوھ، تخوونى رەخنەى زور بىمەوھ! بەلام، چاوپرى تىبىنى و رەخنە و پىشنىارەكانى ھەموو خويئەرانم.

ژنیک ده‌ناسم

سه‌قز. شلیتر ره‌شیدی

کانیاوی هه‌ز

شیلان ناوینی مه‌هاباد. شیرکۆ خزری

ژنیک ده‌ناسم سه‌رقال
له مه‌لێه‌ندیک
پچه شکینی ریگی نازادی
راوئراوی ده‌ستی تاریکی
ده‌سته ویه‌خه‌ی شه‌وپه‌ره‌ستان
به‌لام هه‌رده‌م کلپه‌ی ده‌سه‌ند
ژنیک هه‌یه قه‌فه‌س شکین
له ژیر ئه‌شکه‌نجه‌ی کۆیلایه‌تی دا
هه‌رگیز نه‌مرد...ژیا....
ژنیک ده‌ناسم سالاره...
سالگاریکی ته‌نیا ته‌نیا
ته‌نیاپی پتوا....
له سه‌رپێ ما و وانه‌ی عه‌شق ده‌لێته‌وه

ژنیک ده‌ناسم له خێلی شیر
هه‌وراز و نشیوی نه‌هامه‌تی
پیرگی بوون
به‌ر
ره‌شه‌بای قاموسی نیرینه‌ که‌وت
خواه‌ندی نیر حاشایان کرد
که‌چی ئه‌و هه‌موو پوژ چرویکی تازه‌ی ده‌دا

ژنیک ده‌ناسم دا‌بران وه‌ک کلێه‌ پێچایه‌وه و ورد هه‌ریی...
که‌چی هه‌ناسه‌ی گه‌رم گه‌رم هه‌رما

ژنیک هه‌یه بێده‌نگی کرده‌ته‌ هه‌وار
چهن کتێبه‌ هه‌واری خسته‌ته‌ بازار
باسی سه‌ره‌به‌ستی خۆی ده‌کا

ژنیک هه‌یه ئه‌و ده‌مبێنه‌ی
له سوونه‌ت به‌ ره‌نگی هه‌یاوه له ده‌میان کرد خواردووپه‌تی...
ئێسته‌ ناویان ناوه یاخی...

ژنیک هه‌یه چی قانونی نیر هه‌یه نایه‌زینی
لیوی به‌ وشه‌ی نازادی سوور کردوه
بپیاره‌ ناشیزه‌ بکری...

ژنیک ده‌ناسم ژنانی تر خۆیان له شیعریا دیتوه‌ته‌وه
بپیاره‌ هه‌موو بێنه‌ به‌ر له‌م باخه‌دا...
ژنیک ده‌ناسم هه‌چ خه‌میک هه‌چ نازاریک
هه‌چ ریگریک نه‌یانتوانی له پێی بخه‌ن
دایک بوون نه‌بیت....

له ناو دێ دێی و راده‌بری هه‌تا پوو شت له گۆل ناکه‌ی
له مه‌خلوقی خودا غه‌یری که‌مالی خۆت قبوول ناکه‌ی

به‌هاره و به‌زمی دل‌داری ئیتر کانیاوی هه‌ز تۆقین
له پوو‌باری چه‌می چاوا دا ده‌گه‌ل بولبولی چل ناکه‌ی

به‌ ئه‌سپایی ده‌می هه‌ینا به‌ بن گویم دا گووتی : شیرکۆ :
عه‌جایب وه‌سفی من ئه‌م شه‌و به‌ شیعری خۆت نه‌قل ناکه‌ی

له شه‌وقی پوومه‌تت ئه‌م شه‌و شه‌واره‌ن دیده‌که‌م ئاخه‌ر
ئه‌تۆی شه‌م قه‌ت به‌ ره‌فتاری منی په‌روانه هه‌ل نامه‌ی

شکسپیری غه‌زل به‌یتی له دل‌داری هه‌ته‌ر ناکه‌ن
به قاموسی ئه‌وین کاریک به‌ ئه‌فلاتوونی دل ناکه‌ی

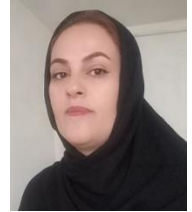
له به‌نگی پوومه‌ت و په‌نگی په‌ره‌نگی گواره که‌ت دپاره
هه‌ناسه‌ی سه‌ردی ناکامیم ده‌گه‌ل لیوی سک‌ل ناکه‌ی

شه‌ره‌ف گریا به‌ سه‌ر ریشی سپی مه‌جنوونی مندا
گووتی له‌یلا ئه‌تۆ شه‌رمیک له مه‌رگو و گوڤ و گل ناکه‌ی

به‌ خویناوی جگه‌ر بسکی هه‌تا قه‌وسی که‌مه‌ر سووره
به فتوای شه‌رح و قانونی ئه‌وینداریم ده‌گه‌ل ناکه‌ی

ده‌لیم دیم و سه‌ری دێوی شه‌رم ده‌برم له ژیر پیت دا
ده‌لی بزانه ئه‌ به‌و واسواسه‌ خۆت تووشی قه‌تل ناکه‌ی

گۆفاری ئیلیک‌رینی نه‌جوه‌می نه‌ده‌بیبی بانه

مه‌ریوان. شه‌هین حسینی

سه‌فه‌رت خیر هه‌ناسه‌که‌م
چاوه‌پروانتم تاسه‌ت ئه‌که‌م

خوریه که‌وتۆته ناو دلم
ژینم تاله و بی مه‌نزلم
چه‌ند گرانه دهردی دووری
خوایه گیان بدمدی سه‌بووری
داباریوه بارانی خه‌م
ژیان نه‌ما نه‌ زور، نه‌ که‌م
هه‌موو ژینم بی‌به‌ر ئه‌کا
ته‌مه‌نم گشت په‌ر په‌ر ئه‌کا
دیسان باخی ژینم، به‌ری
به‌یه‌کجاری هه‌مووی وه‌ری
ئهو‌ی که‌ من خو‌شم ئهو‌ی
پو‌ژی لی کردومه شه‌هو‌ی
بارگه‌ی هه‌لگرت بو‌ سه‌فه‌ری
نه‌ باسی ما، نه‌ خه‌به‌ری
ئه‌م شاره‌ بی ئهو‌ ویرانه
دهردی دووری زور گرانه

گلوپیک...

سنه. عه‌لی سوهرابی

له ولاتیکی پو‌ژه‌ه‌لاتی ناوه‌پراست
له‌ کو‌شکی دیکتاتوری ئیفلیج
گلوپیک ؛
به‌ په‌له‌و پی‌خاوسی خو‌ی هه‌لو‌اسی!!
کاتی شاده‌ماریان پشکنی
نووری پرچه‌سره‌ت و خه‌ست بازره‌قه‌ی به‌ست که‌:
"بوومه‌ته که‌پجاری ده‌ستی په‌ستی شه‌وپه‌ره‌ستی
نرخ‌ی رو‌شنایی نازانی و
ری له‌ نازادی ده‌به‌ستی..."

ویژدان نامری

پاوه. ئوسمان ره‌حیمی هه‌جیجی

ئه‌رچی له‌شیعروو نووسینا شه‌لم
ئه‌وه‌ی ئه‌زانم ئه‌لیم به‌ گه‌لم
قه‌له‌م و میژوو هه‌رگیز نامرن
ویژدان وغیره‌ت ئارام ناگرن
هه‌رچه‌نده‌ ناحه‌ق له‌حه‌ق بیزاره
خودا ئه‌فه‌رمی حه‌ق بو‌حه‌ق داره
پو‌ژی هه‌ل‌ئه‌ستی ویژدان و غیره‌ت
ئه‌گریته‌ پی‌شی ریگه‌ی به‌سیره‌ت
ناپو‌خ‌ی ریگه‌ی راست و گه‌ش و پوون
با ناحه‌ق ئینکار لی‌بکا به‌ توون

گوفاری ئیلیکترونی ته‌نجومه‌نی ئه‌ده‌بیه‌ی بانه

ملوانكه يه كي پچراو

سليمانى. عومەر كهريم بهرزنجى

درهخته كانم بينى

بو با دهچه مانه وه

له ترسى شكان نهك خو شه ويستى

گه واله هه وريكي تووره

چه م و جوگه و پووباره كانى ئاوس كرد

گياكان كه وتنه نهرمه غار

له ترسى گرمه و برووسكه

له خاكدا خوئى ناشاريته وه قارچك

تيردهكات گه دهى برسپيه كان

بهري هه رچى درهخته

بووبوو به دل و تير

خهونى ئه وينداریكى سووتاو

له گه ل مه رگى گه لاكاندا

ده لورينيت باى پايز

شوشه ي په نجه ره ي مالى ژيان هاره دهكات

شه و به عه بايه كي ره شه وه

رووى سپى پوژ داده بو شيت

بريسكه ي ئه ستيره كانى پى ناشاريته وه

كه ده ركه وت رووى

شه قام له رزى ته نيابى ليديت

بوئى ئه رخه وان؛ مردووه كان به ناگا دينيت

نالى و سالم

له سه فه ر ده گه رينه وه

كه حه بيبه؛ بيژه دا دهكات عبور

مه له ك مه وتى هينا

شا ته خت و تاراجى ئه شيوى

خوا؛ له سولتان نيان تره

ئاور نايسووتيتنى

خه نده ي ئه و گوله ي راهه ي ژيان دهكات

هاوكاروانه؛ ئيبراهيم

هاژه ي چه م و وژه ي باو جريوه ي مه لان

سيمفونيايه كن بو نه مرى ژيان

ئاوازي شادى ده چرن

ئارام له ئارامگه دا ئوقره ناگرى

هه موو ساليك له تهنگى سه ره وه خوئى دهكات به مالى

ماركسدا

بيژه فايه ماركس جاريك نه هات بو تهنگى سه ر

كه ريشه روى

گه رميان به قومىك خوين خنكا

به ر له وه ي گيژه لوكه ي مه رگ هه لكات

ئه نفال له بيابانه وه هه ليكرد

خهونى كچه گه رميانيه كي زراند

زپه ي زنجيره كه ي؛ حه جاج

له كوفه بارانى وه فا ناباريت

شمشيريكى چه ند ره زاگرانه مه رگ

حسين؛ سه رى براوى خوئى له شامه وه دينيته وه

ئه و پووگرژيه ت خه نده ي ژيان ده كوژيت

دره ختى به رمالتان چروناكا

ده زانى به په نهانى ئه روى

ده چه سه ر پشتى ئه سپه بوراقه كه وه ده روم

له سه ر پشتى په لكه زيپينه كان

تريفه ي مانگ ده چنمه وه

سهدهشت . محهمهدهه ليزاده (هئيرش)

باده

باننه . كهوسهر خوداپه رسته

به بادهی غمزه و عیشوه
 مهستی دهستی سیحری چاوه کانت بووم
 به تاوانی هوشیاری له جهننهت دهرکراوم
 کهچی، گیلن، گیلن، له من ناگه
 ئەمن بۆ بههستی چاوی تۆ
 له دینم دابراوم

تۆ

تۆ، تیشکی خۆره تاوی
 له ژیر سینهری شوره بی ناو چیره کی بوون و نه بوون
 ئەدهی له خهونی تاریکیم
 تۆ، نمهی بارانی غه ربیت
 له ناو سامالی ته نیایی
 به سهر وشکه سالی تهمه نما دهباریت
 تۆ، سروودی ژیا نه وهی ژینی
 له کاره ساتی مهرگه وه له دایک ده ربیت
 تۆ، ناسوی به رینی رووناکیت، له تهم و مژی ئەم
 خاکه وه هه ل ده دینه وه
 تۆ، ئیلهامی چیره کیکی بی دایکی که به هه تیوی له
 دایک ده ربیت
 تۆ، ساعه قهی شهوی ترسی، چاوی هیوام
 ده گه شینینه وه

باننه . موسلیم

به من بی! به خوا ئەلیم
 جیی مانگ و خۆر بگۆرئ
 به شکم ته نیایی له دلی هه ژاران بتۆرئ
 خو ئەزانم هه مدیسان دلیان تهنگ ئەبی، به لام
 له ترسی وشک بوون، فرمیسکی چاویان نه چۆرئ
 به من بی! به خوا ئەلیم جیی چه قل و شلیر بگۆرئ
 نهک شلیر له کوستان و چه قل له گۆرستان بی
 گولی سه رقه بری شه هیدان وشک و نایلون بی
 گوله شلیریش خوی بۆ هه ر ناپیایک بنوینئ

تۆ ئەو بۆ نهی،
 شووشه ی هیچ عه تر فو شیک
 پیی ناکرئ به ندت بکا
 ئەو رووباره خرو شانیهی،
 له نگه ر و که ناریک نییه مه ندت بکا
 ئەو ناسمانه ی،
 ئەوین نه بی له نیو دلتا بال ناگرئ
 ئەو گو له گرانبه هایه ی،
 له به رو کی که س نادرئ
 تۆ ئەستیره ی،
 ئەستیره یه کی گهش و ورد
 که دهر کهوت، مانگی ون کرد
 تۆ هیوامی،
 خوینی سووری شاهه ماری ژیا نی
 ئەوانی تر ئازیزیش بن
 تۆ له خومی، تۆ گیانمی
 تۆ هه ناسه ی سه وزی له ناو
 لاپه ره کانی شیعری من
 له دلدا ی و ئازاد و ون
 تۆ دهوامی
 بۆ دهوامی ژاره ژینیکی شینتانه
 تۆ هه وامی،
 بوونت، سه ره کیتیرین هۆکاری
 بوون و هه ناسه کیشانه
 هیلانه می،
 ئەی تاراوگه ی ئاواره ییم
 ئەهی بارانی ناسمانی
 شیعی ته ری ئیواره ییم
 هیلانه م به ،
 ناسمانم به ،
 ژیا نم به ،
 ئەستیره که ی شه وانم به ،
 تا کوشکیکت بۆ بنیا ت نیم
 خشتیک شیعی و خشتیک ئەوین،
 خشتیکی ماچ، خشتیکی سۆز
 بتپاریژی له وهیشوومه و ریبه ندان و
 سه رما و باهۆز

پاوه، گوندى دهره وهيان.
مۆبين ئەحمه دى

له يلاخ. مام خه يال

گۆفارى ئىلىكترۆنى ئەنجو بهنى ئەده بىبى بانه

چ كيشىكى ههيه
 وشهى مهودا
 ته نانهت كۆلبه ره كانيش
 له ژيرى دهر ئەچن
 تا بگا به شيعره كانى منا
 بو خۆم بىرى ئەمهه ئەكرد
 له ئەم شه وهى پاييزى دا
 كه چى دلم له خه وهستا
 وهك منداليك
 چۆن بيانوى دووچه رخه بگرئ
 ئاوا بيانوى لئ ئەبارى و
 بئ وچان داواى تۆى ئەكرد
 منيش نهم ئەزانى چى بلئيم
 ههر وا وشك ويستا بووم
 له ته نشت تيك، تىكى كات ژميره كه دا
 چى ده لاقهى ژووره كه يشم
 به نيگايه كى مه خمه لئ سه يرم ئەكا
 ئەو سه يرى منى ئەكرد و
 منيش سه يرى
 دلئ گريونم
 ده موت خوايا
 ئاخىر بوچى وايه؟
 من ده زانم ئەو ديتته وه
 وه لئ ئيستته نه كه زۆر پئويستمه
 به لكوو
 له داها توودا ده گه رپتته وه

گه رچى له م دهوره و زه مانه كيش و هه ورى باو نيهه
 هينده شيرينى به سه روين هيز و بينى چاو نيهه
 زولفه كهت بو هته مه حافيز ژير مل و چالئ چه نهت
 سه يره ئەو كارى به مووروو ژير چه نه و كه لاو نيهه
 ته ختى سينگت ته خته چه شنى ته ختى هه ورامانى ته خت
 كئ ده لئ كانياو ده مى تۆ خوړخوړه ي به فراو نيهه
 رۆژئ شه نگالم ده سووتئ وهك هه له بچه ي پر شه هيد
 بو هه ژارى گه ل ده سووتيم خو خه مم شو رباو نيهه
 هينده چه وت و چه پگه ره ئەو به خته كه ي ئاخىر شه رم
 ده چمه سه ر كانى له حاندم ويشكه چۆرى ئاو نيهه
 بيتقهرارم تاكوو ديمه سه ر قه رارت سه ر خو شم
 گه رچى رۆژئ رووت ده بينم هه وره تاوى ساو نيهه
 هينده نا هينئ ژيان بينه ده ست خه نئو ده سم
 بو مه گه ر داها تى دونيا يه ك دوو ميتره چاو نيهه ؟
 كه وتمه نئو چالى غه ريبى بيكه س و ته نيا و غه ريب
 هيج كه سى وهك مامه لئره بيكه س و داماو نيهه

به چاوان راده مالم گه رده كه ي بيت
 به شانازى ده زانى عاشقى شپت

قسه ي تالت شيفايه بو برينم
 ئيشارهت كه عه زيزم بيمه سه ر رپت

مه‌هاباد. موحب مه‌هابادی

مۆسیقا ده‌ستپێده‌کا زارت وشه‌ی گهر بئ ته‌واو!
 مۆسیقا ده‌ستپێده‌کا تا وه‌سفی دل‌به‌ر بئ ته‌واو

سۆزی سازن دینه مه‌یدان یارمه‌تی هه‌ستی ده‌دن
 تا که‌لام بۆ په‌سنی دل‌داران سه‌رانسه‌ر بئ ته‌واو

به‌س نه‌وایه مه‌ره‌مه‌ بۆ روو‌حی شه‌یدای عاشقان
 تا کۆل و ده‌رد و غه‌می دووری له‌ دل‌ ده‌ر بئ ته‌واو

میلله‌تی دنیا هه‌موو خاوه‌ن مه‌قامی تایبه‌تین
 تا به‌ چیرۆکی ئه‌وین یادگار و پێوه‌ر بئ ته‌واو

نه‌ک ئه‌وین، پێویسته‌ بۆ هه‌یما و هه‌یماسه‌ش مۆسیقا
 با له‌ بۆ رووداوگه‌لی سه‌ره‌به‌ستی په‌یکه‌ر بئ ته‌واو

نه‌ک هه‌یماسه، بۆ خواناسی و ریگای عیرفان ده‌بئ
 ده‌وری گه‌ردوون مۆسیقایه، جوا‌نه‌ بیه‌سه‌ر بئ ته‌واو

پۆژی هه‌ینی دیمه‌نی‌کم دیت نه‌گونجا ناو شه‌یر
 هه‌ر که‌می مابوو له‌وئ ئاگر له‌ گیان به‌ر بئ ته‌واو

بۆیه گویم دا سۆزی گو‌رانی و ده‌روون ئارام بووه
 فولکلۆر زۆر خۆشه‌ کاتێ دێری و یێژه‌ر بئ ته‌واو

مۆسیقا پیرۆزه ئه‌مما ده‌نگی عه‌شقم خۆشته‌ره
 کوا سه‌دای یارم موحب تا داخ و له‌مپه‌ه‌ر بئ ته‌واو؟

سه‌فه‌ز. مه‌ریه‌م یه‌تیمی

- ١- پچرا قۆچه‌ی شه‌و
 پژان گۆل ئه‌ستیره‌کان
 پوون بوو بوومه‌لیل
- ٢- به‌ شه‌مال کویستان
 زستان هه‌ر ئه‌به‌ریته‌وه
 له‌ گه‌رمی خۆرا
- ٣- هه‌ورئ که‌ قورس
 له‌ سه‌رشه‌هیدئه‌بارئ
 فرمیسی دایک
- ٤- کانالی می‌شک
 له‌ گه‌ل هاواری وشه
 چیرۆکی قه‌پن
- ٥- مرۆف ئه‌فسۆرده
 تۆژی خه‌م لیوی گرتوون
 بارین خه‌وه‌زه‌نگ
- ٦- گوم بوو بزهی لیو
 له‌ مه‌رگی مرۆقانی
 ئینسانم ئه‌وئ
- ٧- داربه‌ له‌ پشتی
 زیده‌تر ده‌هارووژئ
 به‌شدار به‌ر ده‌رکه
- ٨- چۆله‌که‌ی تینوو
 ده‌نووک ئه‌دا له‌ سه‌راب
 کۆچی هه‌وره‌کان
- ٩- دیسان پاییزه
 گه‌سه‌که‌گه‌لا پامالین
 به‌ره‌ و زبڵدان
- ١٠- خه‌می نان سووره
 له‌ ده‌م گۆله‌ی وێله‌کی
 ژیا‌نی کۆله‌به‌ر
- ١١- هه‌موو به‌یانی
 به‌ردیکی سینگ خویناوی
 که‌ دیاری نانه
- ١٢- جۆگه‌له‌ی ویشک
 مه‌زراکان زه‌رد هه‌لگراو
 به‌هار پاییزه
- ١٣- مالی لاپوخواو
 سواله‌ت گۆلدانی شکاو
 کاتی سه‌رماوه‌ز
- ١٤- له‌ سووپی پۆژگار
 نیرگزی هه‌لوهریوه
 تال تال ئاره‌زوو
- ١٥- ماچی شه‌پۆلی
 لیوی ده‌ریا وشک هه‌لات
 سالی بئ باران
- ١٦- گۆلی شه‌یره‌که‌م
 له‌ گۆشه‌ی چاو ئه‌پۆژئ
 گلاره‌ی فرمیسیک
- ١٧- وشه‌کان وه‌په‌ز
 له‌ دێر هه‌لیت و پلایت
 نه‌زانی مرۆقه‌کان
- ١٨- ژیان سارد و سپ
 هه‌ناری شه‌ق بردووه
 ناو دل‌ی شاعیر
- ١٩- ناکه‌س ئه‌و که‌سه‌ی
 وینه‌ی زاڕۆک برسی گرت
 له‌ به‌ر کئ به‌رکئ
- ٢٠- بلێسه‌ی سینهم
 که‌پری خه‌یال پوون ئه‌کا
 دونیام خه‌می تۆ

چوار خشته کی

بۆکان. عومەر محهمه دی "مه زهەر"

جاران دلخۆش بووم به خهونی شهوگار
که دهمدی لهویدا پوخساری دلدار
بهلام ئیستا که له بهختی چهوتم
خهویش له چاوی من بووه بیزار

دوور له بالاکهت ئه می خوین شیرینم
له شهو رهشتره رۆژگاری ژینم
من که شاعیری جوانی و ئهوین بووم
ئیستا نووسه ری چیرۆکی شینم

هەر نهفه سیکی ئه م ژینه تاله
بۆ من درێژتر له مانگ و ساله
شهوانه دهنگی هاوار و رۆرۆم
عالم دهخاته گریان و ناله

له دووری بالات هیند بيقه رارم
دهگاته ههوران دهنگی هاوارم
گهر برپا ناکه ی به شیعره کانم
بروانه حالی زار و نزارم

جوانیت ناگونجی له ناو خه یالا
ئه وهنده جوانی به بهژن و بالا
بۆ من که شهیدا و شیتی ئهوینم
پیرۆزه بالات وهک داری ئالا

دیت ..

مه ریوان. ندا کهوکه بی

وا خهریکه هاوین خۆی له سووچی نادیا ری
وهرزهکاندا ئه شاریته وه
ژیان ئه له ی "با" یه که و له ته نیشتمان ده ره ئه چی و
ئیمهش له ده ریای ون بووندا
سهول لی ده ده یین و
وهک نوqm بوویهک خۆمان له پیتش شه پۆ لهکانا
ده ره ئه خه یین

له پاییزداین به لام چ پاییزی؟!
ههتا وهیه و باران نییه
پیا سه ی عاشقانه و
خشه خشی گه لای سه ر شوسته ی شه قامه کان نییه
له گشت وهرزی

له ده فته رهکان ئه نووسین :
وا خهریکه ئه وه وهرز دیت و
ئه م وهرز ده پروات ...
ئه وه ی که هه ر نه هاتو وه و
هه رگیزیش نایهت ، بهس ژیا نه !!
وا ئیستا پاییز ته وا و بوو
زستان هیشتا نه هات بوو ، رۆیشت
خه ریکم له پرسه ی به هارا ئه گریم و
هاوینیش له میژه مردو وه
ئه وه ژیا نه که

هه ر هیشتا دهستی پی نه کردو وه ، کۆتایی دیت
ئه وه ئیمه یین که له نه مان ناترسین و
له هه بوونیش هه ر تینا گه یین
هه ر خۆمان له خۆمان وه رس بووین
بیکهس وتی :

له م رۆژمیره ی ئیسته دا
سه عات له رۆژ
هه فته له مانگ
مانگیش له سال وه رس بو وه !
هه ر ئه م وه رس بوونه و
هه ر ئه م مردنه یه
که جهسته ده کاته وه به رهنگ
رهنگ ده کاته وه به گیان
گیان ده کاته وه به ژیا ن و
ژیانیش ده کاته وه به نه مان !..

گۆفاری ئیلیکتریکی تهنجو به می ئه ده بیی با نه

خانم موحه ممه دى

دهگلان. له يلاخ. . نه دا محه ممه دى

ده ربه ست...

چاويكم له شوڤيرى به سالاجوو كرد مروڤيكي به ريز ديار بوو، سوار بووم

- دهچى بو كوڤ خوشكم؟

- ئهرك نه بى له يلاخ، نه خوشخانهى شهدا

- نه خوشخانه دهچى خوشكى؟ ده لىن ئهه شوينه بوته خانه قاي ئهه دهره بى ده وايه... نازانم ناوى چى بو..

- كوڤونا

- ئهه!!! خوا له زارت پروانى، كارىك ماريكت هه به له وى خوشكى؟

- دوكرم

له ئاوينه پيشه وه را چاوم لى ده كرد كه ترساو و په شوكا بوو به ده ستىك فه رمانى راگرتبوو بهه ده ستى ترى له داشبورده

ده مامكيكى دهره ئينا، به كجى له ده موچاوى دا

چاويكم له ده مامكى سى لايه و ده ستكى شه كانم كرد و سه ريكى لى بادا..

به گرنگى پى نه دانى شوڤيره كه بزيه كى بچوك هاته سه ر ليوه كانم... له پشت شووشه ى خو لاوى، شار جوان نه ده ديترا..

تا كه پشتن به له يلاخ هيج قسه به كه مان پي كه وه نه كرد.

بببم له بى دهنگى ديگولان ده كرد وه.. ئيتر قه ره بالغه و ترافىك زور نه بوو... كچه ى مزلووم له سه ر چوارپى و كوره كه كه

پرزق و نانه كه ى ده چرا سوور دابوو تاكوو به خاوينكر دنه وه شووشه ى ماشينى ده وله مه نده كان حه بى فشارى داى كى بكرپت،

له وان هه واليك نه بوو... دووكانه چوو كه كه ى كاك كازم به تال بوو له كه لانه..

- كه يشينى خوشكى

كرايه ى ماشينيم پيدا، سه ر سووراند وه ديتم شوڤيره به په شوكا ويه كى سه ير، ئهه شوينه ى كه من لى دانى شتبووم (ضد

عفونى) ئهكات

حه قى بوو ئه وپيش نيگه رانى سلامه تى ژن و مندالى بوو...

چوومه ناو حه سارى نه خوشخانه... ئاشقى نه ما و ميعمارى نه خوشخانه بووم...

ئاونه ماى رهنگى شين زور جوان به شيوه ى كلاوى شه رى له به ردهم ده رگاي سه ره تاى ساختمان شيوه به كى زور جوانى دابوو

به نه خوشخانه...

له ته به قه ى ئه وه ل بو ته به قه ى دووهه م پليكانى له جنسى سنگ هه بوو و كه متر كه سيك چاوپوشى لى ده كرد... ئهه

نه خوشخانه له نه خوشخانه كانى تازه ساخت بوو شيوه ى ميعمارى به كى تايبه ت و دلرپينى هه بوو.

دواى قامك نيگارى چوومه ناو وه تاغى جلگورين يا ره ختكه ن، ئهه ره ختكه نه به دوو لاي ته واو جيا دابهش كرابوو كه له

به ينى خو مان به ره ختكه نى لاي خاوين و پيسمان ده كوت... دوايه گورپينى جل و "ضد عفونى" بيكانى جوراوجو، چوومه

ره ختكه نى خاوين و ده ستم به پوشين جلى كارى ئيزوله كرد، جليكى لايلىونى زور گه رم و خه فه بوو... ته نانه ت ئيجازه ى

ده رهاوردنى جله كانمان له كاتى پشوودان و نان خواردنيش نه بوو

چاويلكه ى شيلد و ده مامكى فيلتيردارم له ده موچاوم دا كلاوى تايبه تى كه زورتر به شه كانى ده موچاو داده پوشيت له گه ل

پرووكيشى پيلاو...

چوومه ئازمايشگا و پووشه كانى سى تى اسكن و ام آر آى يم هه لگرت و بو لاي وه تاغى په رستارى چووم.. ته قه به كم له

ده رگاي هينا...

- خانم موحه ممه دى... خانم موحه ممه دى ده توانم بيمه ژووره وه... ته قه به كى ترم له ده رگا هينا... خانم موحه ممه

دى؟ ولا ميكم كوڤ لى نه بوو.

ده رگام كرده وه ديتم خانم موحه ممه دى به هه مان جله كانى تايبه ت بيهوش له سه ر عه رزى كه وتوو... پوشه كام... گه رماى

جله كان له گه ل ئاره قه ى ناوچاوانم دوو به رامبه ر ببوو

- ئه ى هاوار به مالم... خانم موحه ممه دى؟ ئه ى داد و بيداد... خانم موحه ممه دى... به هه لاتن بو لاي په رستاره كان چووم

به ريز كيانى له به شى خوينگيرى ده هاته دهره وه، به هات و هاوارى من گيژ ببوو ئامازهم ده كرد بو لاي ده رگا و له تاو گه رما

نه مه توانى قسه به كم، ولا مى نمونه كان له ده ستى كه وته خواره وه و سه ر كاشيه كان و له گه ل به ريز سه رمه ستى بو لاي

وه تاغى په رستارى چوون... دواى به ريز كردنى خانمى موحه ممه دى بو به خش زانيان كه ويروس زور به تووندى مه جارى

هه ناسه ى خراب كر دووه به لام هيج شتىكى ترى جگه له تهنگى هه ناسه نه بووه.

گوفارى ئيلكترنى نه جو به ى نه ده ببى بانه

بەشى ئىمه شېوا بوو له تهواوى هاوکاران و کارکەرەکان پى سى ئار هەلگىرا بوو، هېچکاممان حەقى رۆيشتنمان تا نەرینى بوونى ولامى ئازمايش نەبوو...

دلەپراوکی تهواوى دەروونى گرتبوو... دوايه دیتنى ولام که شوکری خواى نەرینى بوو و گەپامهوه بۆ شیفتم... دواى تهواو بوونى شیفتم ماندوو و هیلاک گەپامهوه بۆ مالى... لهسەر شامى بووم که مۆبايلم زهنگى خوارد... دایکم گوشى داخستهوه

- بخۆ کچم... بخۆ گيان بگری.. برینج بکیشه.. ئەم دەورییه جیهیه... بهیله خۆریشتت بۆ تیکهه..

- نا دایکه بهسه

مۆبايلم دووباره زهنگى خوارد و دایکم به توورهی دایخستهوه.. به ژیر چاوم چاویکم لی کرد

- پارچهی دۆم پر کرد و لیوانى لای دەستم پر کرد...

زهنگى مۆبايلم دووباره دهنكى هات، ئەمجاره مۆبايلم له لای دەستی دایکم هەلگرت و دووگەمى سهوزم لیدا

- گيانم شهوبۆ

- گولاله... له پشت تهلیفوون دەمتوانى ههست به دهنكى ناراحت و پر غەمى بکهه... سهدهف ههوالت ههیه چبووه؟ خانم موح مەمه دى به رەحمەتى خوا چوو... ئیشتیام تهواو رۆیشت... بى خواحافیزی مۆبايلم داخست و رۆیشتم بۆ لای وهتاغهکهه... کهوتمه بیری خانم موح مەمه دى... نزیک شهست سال بوو که به ئەشق و خۆشهویستییهکی تاییهت تهواوى ژيان و ته مەهنی فیدای کارهکی کرد.

گولوبالیزم و کورد و ئەفغان

سنه. عەلی سوهرابی

زانای سیاسی ئەمریکی "جۆزیف نای"، یهکێ له دامهزێنه رانی بیروۆکهی پێوهندیگهلی نێودهولتهی نیو لیبیرالیزم به لگهی هیتاوه تۆ که مه بهست له گولوبالیزم هه رجۆره راقه و شرۆقه یه که که تاییه ته مندییه که ی؛ تۆرگه لی له و په یوه مندیانه یه که له مه ودا ی به ین قورنه یی /قاره یی بلاو بوونه ته وه. و نا بێ له گه ل جیهانی بوون تیکه ل بکرێ. چون مه بهست له جیهانی بوون زۆر یان کهم کردنی پله و ئەندازه ی گولوبالیزمه. " ویکی پیدیا

نه ته وه ی کورد پتر له سه د ساله خه بات ئەکه ن و شه رو بیکدادان و به ربه ره کانی و شه هید بوون و ده ربه ده ری و ئاواره یی و مالویرانیان چه شتوو به لام به قه د ئەم ماوه که مه که ئەحمه د مه سه وود له ئەفغانستان هه ستاو ده ژ به تاله بان، دهن گدانه وه وه هه لو یستی جیهانی نه بووه. ئەگه ر گولوبالیزم ئەم بۆ لد کردنه وه ناکا کی ده یکا؟! بۆ نموونه یانی کاره ساتی کیمیا بارانی هه له بچه و سه ره ده شت و ئەنفال و شه ری پێشمه رگه ده ژ به داعش و ده وله ته پاوان خوازه کان له کوبانی و ... به قه د شه ری چه ن رۆژه ی په نجشیر گرن گ نه بوو؟! له یه ک دابرا نی چوار پارچه و گرن به ستی لۆزان و ... به قه د ناوچه ی په نجشیر گرن گ نه بوو؟! خه یانه تی کرا به راپرسییه که ی ۱۶ ی ئوکتۆبر به قه د هاتنه سه رکاری تاله بان بۆ ناوچه ی رۆژ هه لاتى ناوه راس ت و جیهان گرن گ نه بوو؟! ئەم بۆ ئەو پرویا گه ندا سیاسییه ئەو ده م بۆ کورد نه کرا؟! ته نانه ت به قه د کاتالۆنیا ش باسی له سه ر نه کرا!!! هه ربۆیه بارودۆخی ئەفغانستان و ئەحمه د مه سه وود گه لاله ی گولوبالیزمه و خه ریکی کارو کاسبی خۆیان و به سه. ئەسه لهن سه ربه خۆیی و شوړشی نه ته وه کان لای ئەوان بۆ نازادی مانای نییه . ئەگه ریش پێیان ده لێن مامه، چون چۆ له که یان بۆ ده گرن و به سه. بوول و چه ک و ته قه مەنی و تیکنۆلۆژیا له ئەمریکا خه وتوو وه پیلان و گه لاله و نه خشه ی جیهانی ش له ئینگلیز و بێجگه له ئەورووپییه کان ولاتی چینیش وه ک هێزیکى ئابووری سه ری هه لیتاوه و ده یه وه ی ل ه م ئاوه لیله دا ماسی خۆی بگرێ. ئەمه ته وه هوممی ته وته ئە نییه به لکوو نموونه کانی وه ک کوبانی، که رکوک و خه لکی ولاتانی جیهانی سیهه م؛ ئەفغانستان و سو ریه و لوبان و ... به تاییه ت کورد له به رچاوه و جیهان به سه ردێ زۆربۆ ئەوان گرن گ نییه. ئەحمه د مه سه وودیش جارێ ئاویان بۆ گه رم ده کا بۆیه باره که لای ی بۆ ده که ن. به ره ی باشاری نه ته وه یی و خه لکی ئەفغانستان دوا یی سه ریان بێ کلا و ده میتنی. ئەگینا دوا ی ۲۰ سال دووری تاله بان له ده سه لات چۆن کو توو پر و به خیرایى له ماوه ی ۱۰ شه ودا ده سه لاتى گرتوه وه ئەو گشته چالاکییه بۆ دیموکراسی له ئەفغانستان درا به ئاودا؟! هیتانی تاله بان یان له چی و به ربه ره کانیی ئەحمه د مه سه وودیان له چی؟! یان ئەو گشته شووتی ژیربالدانى کوردیان له چی و ئاکامی گه وره ترین ئەزموونی کورد بۆ سه ربه خۆیی له ۱۶ ی ئوکتۆبر یان له چی!؟

گولوبالیزم و ئەفغانی

مههاباد. هاوژان شارویرانی

هەر کهسی یاری لهبار و چاوکهژالکی ههیه
پادشاهیعاله مه چون روو بهخالکی ههیه

خۆزگه بهو لاوهی له جیژوانی که جیژنانه ی ههیه
شیر و ههنگوین و نهبات و کولمه ئالکی ههیه

ئهی ههوینی شیعرهکانم تۆی دهلیلی مانهوم
گهر ئهوین تینم بداتی دل ههوالکی ههیه

دانهپیوه قامهتم، سست و شل و پهککهوتهمه
ئهو کهسهی جی باوهشت بی دیاره مالکی ههیه

تا گهشی رووخساری تۆ رووناکی کا مالی دل
چی تنۆک و تاربییه، فهوتان و کالکی ههیه

عومرهکه م چاوم له تۆیه رووگه مه بهرقاپی تۆ
هەر کهسی لهو کۆیه بی پیموایه شالکی ههیه

شه و نژی روحی منه، چون خۆرهتاوم بزره من
ئهو شهوهی ویسالی تۆ بی گیان کهمالکی ههیه

ژین به بی یاریکی نازدار قهدری پووشیکی نییه
خوورم ئهو لاوهی له ژینی کهزیهکالکی ههیه

خوا نهکا یهک دم له من دوور بیتهوه چاوکاله کهم
چرکه بی لیم دوورکهوئ، دل ههستی سالیکی ههیه

شه و له گهل عاشق گه لان مهیخانهیه هیلانه مان
چی خهمین و عاشقه سووتان و قالکی ههیه

مهیکه ده جیگای مرۆقی زالم و لاسار نییه
لیی حهرا مبی ئهو کهسهی گهر کهیف و حالکی ههیه

مهست و سهرخۆشی دوو چاوی تۆمه من گول شیوه کهم
کوانی عاشق بی نیگار ئاسمان و بالکی ههیه

هیجران

سه قز. هاوار

هیجرانی تۆ هه موو رۆژی
ئه یگریت دلی شیواوم
دهست و لاقم دینه له رزین،
بۆم ناچیته پیش ههنگاوم

هیجرانی تۆ هه موو رۆژی
دهه ژینیت دلی ماندووم
وشکی دهکات لقوو پۆپی
دارئه وینی له دل چاندووم

هیجرانی تۆ شیوانوویه
شه و ورۆژی پر له تاسه م
چاوبه فرمیسک، مل به هه نسک
هاتوته کزی هه ناسه م

هیجرانی تۆ گرانی کرد
دهردی بیده رمانی (هاوار)
پی م بللی هه تاوه کوو که ی
له جه فات بکیشم ئازار

گۆفاری ئیلیکتریکی تهنجو به منی ته ده بیی بانه

نامهیهک بۆ تۆ

بۆكان. هيدايهت ئازهرى (خه ميار)

با بنووسم نامهیهک بۆت، دل به فیدای تۆ دهکهم شهو له گهڵ یادو خه یالت، شیوهن و رۆ رۆدهکهم

چاوهکەت دهريای ئهوينه و پرله پازى عاشقى دشتى تینوو ی دل بدیره، چهز به میوهی نۆدهکهم

هیند په رۆشتم تابه یانی، خه و له چاوم ناکه وئ چاوبه فرمیسک بیرى حهیران و، ههواى لالۆدهکهم

تاسه حه ر دادی مه لی دل، بۆت له شاخ و کێو دها شاعیریکی مال له کۆلم، خه م له دلدا کۆ دهکهم

هینده عاشقتم به وه لالا، خۆم له بیر بر دۆته وه من له تهکیه ی خۆشه و یستی، وهک مورید حه ی خۆدهکهم

شه و نومی چاوت ده ریژئ، زامی سهخت و پر خه مم زولفی شیعرم هه ربه شانیه، عه شقی تۆ لۆلۆ دهکهم

تۆبه ژوانیک و به ماچی، گه ر خه نی که ی ئه و دلهم جا دوو په لکی ئه فعی ئاسات، جوان له ئه ستۆی خۆدهکهم

قه لبه زه ی کانیاوی شیعرم، هه لقولاوی جوانی روت گول چرووی هیوامی وهک مه ل، نه غمه خانیت بۆدهکهم

زامی عشقت وا له دلدا، خوین ده ریژئ سروهکهم زایه له ی جوانیته بۆیه، رووم به ره و ئاسۆدهکهم

لزگه یی شیعرم له مل که، ئه ی کچی شیعرو غه زه ل جامنیش ناوت له سینیه، پر خه مم تانۆ دهکهم

قالب : غه زه ل

به حر : په مه لی هه شتی مه حزووف
کیش: فاعلائن، فاعلائن، فاعلائن، فاعلائن

پاوگه ر

مه ریوان. جه مال مه ریوانی (هه لبه ست)

کوا وهک "باران"

سروودی ژین ده لئیته وه!

کوا وهک "به فر"،

له بهر پیی "خۆر" ده تویته وه!

نییه رهنگی شهق و ئه وین

له روخسارتا!

قاقات پره له زایه له ی مه رگی سروشت!

چاوت پره له تاریکی و

هیمای شهوی!

تۆ بکوژی ئاوه دانی و

بزه ی هه رد و

قاسپه ی کهوی!

پامال

"باران"

په یقی سووری "زامی"

نه شو رده وه

له ده فته ری شیعری "خاکمان!"

کوا "لافاویک"

بیٹ و

له گه ل خۆیدا بببا!

بۆكان. په روین نازری

مشاری مه ینه تی ژین،

که به رده بیته جهسته ی

نه مامی روح،

فرمیسکی نه رمی باران،

ده گاته فریام و

منیش...

بۆ له یاد کردنی ئازار،

ورد ورد ده هۆنمه وه

پرچی شیعریکی کرچ و کال!

دهربهست

مه‌هاباد.م ئ "هۆگر"

دلته ناسکه وه‌کوو ههستم هه‌ناسه به یادی تو ئه‌من مه‌ستم هه‌ناسه

کوته دیاریه روژی جیژنی قوربان دل‌م داناله سه‌ر ده‌ستم هه‌ناسه

هه‌تا ده‌مرم وه‌فادارم وه‌فادار به په‌یمانیک که‌وا به‌ستم هه‌ناسه

نیه ئاشق که ئاوا خه‌ست و خوڵ بی به‌گیانی خو‌م ته‌واو خه‌ستم هه‌ناسه

کوتیان هه‌ستی ئه‌وه‌ی هه‌ستی ده‌کاگوڵ له سه‌ر ئیزنت ده‌بی هه‌ستم هه‌ناسه

غه‌زل ئه‌وشو په‌یامیک بوته ده‌هینی به هه‌ستی خو‌م ئه‌گه‌ر وه‌ستم هه‌ناسه

کوته‌ی ده‌ربه‌ست ده‌بی هۆگر به‌من بی به‌وه‌ی مه‌ستم که ده‌ربه‌ستم هه‌ناسه

غه‌زه‌ل

به‌جوانکارت بللی له‌و نیوه لاچی نه‌وه‌ک بمرم که زولفت هه‌له‌ده‌پاچی ده‌زانم بو بروته هینده هه‌له‌ده‌کیشی هه‌تا وه‌ک تیر له جهرگی به‌نده راچی ده‌کا خیری که‌سیک سه‌وداسه‌ری بی سه‌رو مالی ئه‌گه‌ر دابی به‌ماچی به‌سه‌ر سه‌ودای ئه‌ویندار هه‌لمه‌وه‌ستن په‌بی مالو به‌ده‌ردی قه‌ند و چاچی که‌مالم بی له نیو باغی جه‌مالت که مالی دیم ئه‌گه‌ر نه‌ش بی ده‌جاچی سه‌کی دنیا به‌ ناوت لیده هۆگر به‌بی وینه‌ی هه‌ناسه‌ی سووکه ناچی

بانه. ک.د. نازاد

فرمیسک

زور قسه‌م هه‌ن نابنه شیع‌ر و قه‌ت نانوسرین ده‌بنه فرمیسک و هه‌له‌ده‌په‌ژین!

رووبار

ئهم رووباره، وه‌کوو منه

- شیت و شه‌یدای نیشتمانی - بو هه‌ر بستی خاکی تینووی گیانی ده‌کا به قوربانی!

بیده‌نگی

میژوو

دوای ئیمه‌ ده‌نووس:

پازی نه‌بوون به تاریکی و شه‌وه‌زه‌نگی به‌لام تیکرا ده‌نگیان دابوو به بیده‌نگی!

نیشتمانم

نیشتمانم

ته‌نیا بو ئاشتی خو‌لقاو به‌لام مه‌خابن روژیکیش بی شه‌ر و کیشه نه‌ژیاوه!

هاوار

له‌ دوای نه‌شته‌رگه‌ری دل‌م دوکتور وتی: به‌س پیش وه‌خو به‌رگه‌ی بیده‌نگی ناگری بقیژینه!

گۆفاری ئیلیکترونی ئه‌نجومه‌نی ئه‌ده‌بیی بانه

تایبەت به منالە چاوگه شه کانی کوردستان

گۆفاری ئیلیلکتێرێنی ئەنجومەنی ئەدەبییی بانه

له یلاخ. واحد کهریمی
سهنگه کیک تازه

دا زۆکه شاتر دیره
دوو نانم به پی بچم
هاتومهسهو له سهه کار
سهراپا تۆز و گهچم

بچوه ناو سهف خالۆ گیان
مهگهر نازانی نووهس!
ئیمهیش لیرا به شههین
ههر نازانی نوّه چهس!

تهک شاترا باس ئهکهه
کاورای بی کۆت و کلاو!
بۆچه خوهت ئهخهیهته بهین ؟
وهیهته کوتهک ناو چلکاو

قسهی دهمت بفامه!
سهراپا تۆز و گهچی
وهم فرم قسه کردنته و
له پیاو عاقلی ناچی

شهه نهکهن خت و خالی
هه ویرمان نه ما به خوا
سهنگهکی خانه شیویا
ئهونه چۆنه گۆ یهکا!

بۆ منالانی کوردستان

داوهل

دلی خه مینه داوهل
ئازای ئه نامی شهکهت
له دهسیه وهق ئه م سوچه
په دهلقیک قورس و شهه بهت

میروو کراسی چهفت چیل
کلاویک فهتار فهتار
له بهر خودیهو قۆزه
قۆز
ئه یوت : تف له رۆژگار!

نه کهس ره فیقیم ئه کات
نه تیتته ماله کهم کهس
منت بۆچهق ئه ی خوا؟
ناشی بیرسی ههر ههس

ناشوگری ناکهه به خوا
ژیان ژهحری پهتیه
وه قهول پیاویک له یلاخی
بۆ مردن قسهه نییه!

بووکه به فرینه

له دهرحه وشا ویسیاوه
دانهی بووکه به فرینه
له بهر باکشهی
به فره و
فره جوان و شیرینه

نه تهقهی دیانی ئه تی
نه یاو ئه کات له سهرما
وه بچه و کهشه ی وتی:
فهقهت قینمه له گهرما!

گه زهری بیوه لوتی
زوراتیکی بیوه دیانی
کریوه بیکی له بای زه لان
بیوه بیخوه و نانی

له یلاخ بهم گشته سهرماو
به ههشت بووکه به فرینهس
له شهون ئالاسکا و قوتبا
مال باوانی ئه و شویتنهس

په پووله

کی ئه زانی په پووله
بۆچه په رووشه حالی!
له بهر چه کاره ساتیک
ژان ئه کات ههر دوو بالی؟

وهک داویکی بی رۆحه
وا چهز ناکات به کانی
بیۆهریه له گۆل سوور
دهفتهر نه قاشیه کانی

کهفتوه بهر چاو چهپه ل
داوته نه بیکی قولم و لاتهو
دووعا نووسیک شک ناوهن
دهم کتیوی بوو کاتهو

digitata

باوه گه و دایه گه و ره

باوه گه و ره م ناساچه
ئازای ئه نامی تهوه
وه خاتر قورس و شهه بهت
کهسه له و کاری خهوه

دایه گه و ره ههر ئه یژئ :
خوهت ناپاریزی ههروا
خالخالۆکه ی بۆچه که له
پای نیاوه ئازه کهتا

ئاش نیسکی نیاوه دایه
باوه گه و ره ی خوهش گه رهک!
وه شه ره مه و ' ئه یژئ : " کوره "
دونیا م بی تۆ نه گه رهک!

پیرن به لام عاشقن
عشق پیر و جوان نانا سی
دل ههر که سیک وه بی عشق
له خه فه تا ' ئه ماسی !

گۆفاری ئیلیکتریکی تهنجو به منی ئه ده بیسی بانه

ئاژه لان

بانه. باوکی نیشتمان

فیل

فیلی هیندستان
واله دارستان

به ژینگه ی شاده
تیادا ئازاده

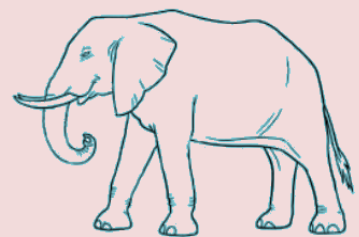
له ناو بیشه یه
به بی کیشه یه

له پروبار و چۆم
ئه چیته ناو گۆم

به په له و پرتا و
بۆمه له ی ناو ئاو

ئه و زه به للاحه
هیند به ته ماحه

چی دیت و ده پوات
گژ و گیا ده خوات

پاندا

ئه ی ورچی پاندای چینی
به چاوت چهن شیرینی!

به پهنگی به له ک جوانی
سپی و ره شو قه ترانی

قامیشی بامبو ده خوی
بۆکوئ پیت خو شربی ده پوی

هیمای چینی ده زانین
ئه ی ورچی زۆر نازه نین

جیی ژینت دارستانه
لیژایی و شاخستانه

گیانله به ری له سه رخوی
که س نالی تو زیانه خرۆی!

ئه ژدیهای گۆمۆدۆ

ئه ی راوچی بیسۆز و هه ست
که نیچیرتان که وته ده ست

ده وری ئه گرن به گشتتان
له ورد هه تا درشتتان

هاشاو لی بۆده به ن
هه ره ره شه ی لیده که ن

هه ر گازیکی لیبگرن
ماوه یه ک خو رابگرن

کاریگه ر ئه بی ژارتان
له نیچیری هه ژارتان

ته واو گیزو ویژ ئه بی
جیگه ی ژینی لیژ ئه بی!

به لادا ئه که وئی بۆی
ئه مجا ئیوه ش ئه چن بۆی

به کۆمه ل ئه چنه سه ری
به بی هیچ ده ردیسه ری

کاژیرچ نابا ئه یخۆن
چی لینا هیلن ئه پۆن

له ژینگه تان ئازادن
به پراوکردن دلشادن!

گۆفاری نیلیک پرتنی نهجو مهنی نه ده بیی بانه

بانه. باوكى نيشتمان

ئازهلان

ئهسپى ئاوى

قالاو

شير

ئهى ئهسپى ئاوى
لهچى ترساوى!
ئاله و تيمساحه
وا زه به لاحه
يان له ئه و شيره
دهنگى دليره
يان له و پلنگه
فرزو زرينگه
يان له و فيلانه
يان له و پيلانه
له و ماره دريژه
زووكه پيم بيژه
نانا وا نيه
ئه زانم چيه!
تو خو ت زلهيزى
ئازاو به پييزى
له هيچ ناپرسى
هه رگيز ناترسى
هه ر بويه تاوتاو
ئه چيته ناو ئاو
بو مه لهى خو شى
له جو شو خروشى
بوى به په روشى
بوى تينه كو شى
بيهينه پيش چاو
فيتكه ناو ئاو
ئه بيته زاخاو
له تيشكى هه تاو
مه لهى ئه و ناوه
هيزى هه ناوه
سارپيژى زامه
به چيژو تامه
گومى قوول و مه ند
مه قبوول و دل به ند
دايم به شت بيت
به پيشكه شت بيت

هه رچه نده قالاو هه شه
مه نشووره به وهى رووره شه
هيمى دزى ورده واله
گو شته كه يشى دياره تاله
له هه رشو ينى كه بقرينى
نه هاتيان بو ئه هينى
بو كوئ پروات هيلانه كات
بو يان ئه بى به كاره سات
ته مانه و قسانى قولبر
هه مو و ناخوش و گورچكبر
بو به دناوى قالاو به سن
به لام لاي ئه وانهى كه سن
ئهم ئازله بيكه لك نيه
هيچ ئازارى بو خه لك نيه
گيانله به ريكه خو لقاوه
خو ا تاي به تمه ندى پيداوه
حه زى زور له زرق و برقه
قسهى هه له به ستر او بلقه
كارى خو ا گيان بيهو نيه
كه سى پيره نجه رو نيه!
با تيرو انيمان بگورين
با به پرو و نه دوپين
هه ر گياندارى به شيوازي
به ئيش و كارى دهنازى
قالا و يش له چى جيگه يه
پاكو كه ره وهى زينگه يه
له كه لاي گيانله به ران
له هه ركويى ناو ده شت و ده ران
زوريك ئافه تى كشت و كال
ده سه رنجمان ليئه كه ن به تال
خوراكن بو مه لى گو شت تال!
به سيه تى قسه ي كرچ و كال
كه وابوو پينه زان نه بين
دوژمنى به سته زمان نه بين
بو راوى چى بو ق و مشكه
قالاو ليها تووو سه رپشكه
ليى گه ريبن با بيت و پروات
ئافه تى مه زراو باخ بخوات
كه وابوو قالاو به كه لكه
وه كو و خزمه تكارى خه لكه!

شير به هه ژموونه
كارى گه ردوونه
گه ليدليره
ئي جگار بو يره
له هيچ ناترسى
له كه س ناپرسى
راوچى بيوتنه
له هه رچى شوينه
ئازاو ئازاده
شاگه شكه و شاده
به زينگه ي شازى
جوان و جياوازي
له و ناو سروه شته
جه سته ي درشته
سو لتانى ده شته
له سه يرو گه شته

گو قارى ئيليك پرتى نه جو به منى نه ره بى بانه

وانه ي ژيان

بو منالان و قوتابيان

شروقه ي په ندى پيشينيان، وانه.....)

ئه و ههويره ئاو زور دهبان.

بوكان. سهعهدين خوسرهوى

مانا: كاتى ئارد و ئاوليكدهدن دهبي به ههوير، به لام هيندى ههوير بيپيزن، درهنگ پوخت دهبان و شيلانى زورتر و ئاوى زياتر له پيوهريان دهوى. دهبي زياتر له شيوازى ئاسايى له گهلى ماندوو بيبى تا كهلكى ليوهگرى.

وانا: ههمووكارى ئه نجامى ئاسان و ئاسايى نيبه. هيندى كار و ئيش، ئهركى قورس و كهلىن و بو شايى و تنگه ژهيان ههيه، وهك ويستى مرؤف به ئاسانى پيك نايه و رى ناكهون. پيوستى به سهبر و تهقللا و ماندوو بوونى زوره بو پيكهينان و بيگهيشتن و كهلك ليوهگرتن.

ههركار و ئهرك و پلانى، كيشه و گرفت و ناواخنى ههبي و كاتى زورى پيوست بيت به سهرسوورمان چاوى ليدهكرى! وهك پيشينيان دهلىن: (ئه م ههويره ئاو زور دهبان).

خوايه گيان كارمان ئاسان پيكهوى ههويرى ژينمان، ئاوى زور نهوى....

پهپوله پايزه، پهيتووكه (قاصدك)

بوكان. سهعهدين خوسرهوى

به شوين يهكدا به پوزه هات پهپوله پايزه!

دهركهوت له درك و بان وهكوو قاسيد و ميوان

خولكيشى نهكا پوروى! بيفهرموو ديتته ژوروى

دهخوليتتهوه، بيدهنگه هيماى پهيام و زهنگه

شهله مكه ره، ناسرهوى دى و دهجى، ليژه و لهوى

به گه مه و به تيتالى دهلى: ليم ببن حالى

ههستن، راپه رن، راكمه دانه ويته پهيداكهن

هاوين ماوهى كه م ماوه پايز وا به ريگاوه

"به رگى هه ژار دراوه" سه رما سه رى هه لداوه

ئه منيش كارم ته واوه تا سالى ديبى مالئاوا....

گوفارى ئيليك پرتى نهجو به منى نه دبى بانه

شهله مكه ره: دهركهوتنى پهپوله پايزه له قهديم دا، دياردهى كاتى سازكردنى دوينه و ترخينه و شهله م و دانه ويته... بو پايز و زستان بوو. به رگى هه ژار دراوه: له فولكلور وه رگيراوه

کۆڵبه‌ر

سنه . ره‌حيم لوقماني

ئه‌گه‌ر ئه‌م کۆڵه‌ی من نه‌بێ ،
 پاساژه‌کان ، ته‌لاره‌کان ، بالا ناکه‌ن
 بازرگانان جه‌ژنی دۆلار به‌رپا ناکه‌ن
 ئه‌گه‌ر ئه‌م کۆڵه‌ی من نه‌بێ ،
 لیۆی مندالم یه‌ک بزه و
 سفره‌ی مالم نان نابینی
 ئه‌گه‌ر من و کۆڵباری ناچاریم نه‌بێ ،
 لافاو چی بکاته بابۆله ،
 بو ناو گه‌رووی ئه‌م چۆمانه ؟
 به‌فر داخی کانیهی خنکاو ،
 به‌سه‌ر کێدا هه‌ره‌س بینی ؟
 تفه‌نگ چی بکاته نیشانه ؟
 ئه‌گه‌ر ئه‌م کۆڵه‌ی من نه‌بێ ،
 مندالی من سفره‌ی خالی و
 مالم بیه‌ش له ژيانه...

مامۆستا

مه‌هاباد . ره‌حيم خزری "خوشناو"

مامۆستای زاناو دانا
 ئه‌ی دلسۆزی به‌ توانا
 ناوت گه‌لیک پیروژه
 وته‌کانت به‌ سۆزه

ره‌نجی تو ، له به‌رچاوه
 چه‌ند پیروژه ئه‌و ناوه

بو ئیمه ماندوو ده‌بی
 سه‌لامه‌ت بی یاره‌ببی

فێرکاریه‌که‌ت زۆر جوانه
 پیشه‌ی پیغه‌مبه‌رانه

هه‌رچی فێری بووی ئه‌توو
 بو ئیمه‌ی ده‌هینییه‌ روو

گویتان لی ده‌گرین به‌ دل
 له ئه‌و کاره نابین سل

خه‌مه‌تکارین ، قوتابین
 چۆنی باشه‌ با وا بین

په‌یمانکی ده‌به‌ستین
 له فێر بوون راناوه‌ستین

ئیمه‌ش په‌پووله و مه‌لین
 هیوای دواوژی گه‌لین

بیپاریزی خودایه
 هه‌رکسه‌ی مامۆستایه

گۆفاری ئێلیکتریکی ته‌نجه‌مه‌نی ته‌ده‌ببی بانه

داستانى شيرورپوي

پوانسەر. موحه‌مه‌دعه‌زیز ر‌حمه‌تى

پوژی له‌جه‌نگه‌ل وه‌ها بوو ته‌قدیر زکی نیشه‌ ژان گه‌وره شیرئ پیر

نه‌عه‌ته‌ی کیشه‌ ئه‌ینالان له‌ ده‌رد تن پلی ئه‌خواره‌سه‌ر داروبه‌رد

که‌فته‌ سه‌کالا ئه‌ینالان له‌ ئیشه‌ هیزی نه‌مابو بو په‌س و بو پیش

پیوی پاو دیده‌ ژنه‌فتی ناله‌ زانی که‌ شیره‌ و ئه‌وقاتی تاله‌

گوچه‌که‌ی قوتو کرد دووی نیا له‌ سه‌رشان چو بو خزمه‌ت شیر پیوی فره‌ ژان

له‌ به‌رچاوی شیر پیوی به‌گریان دلی شیره‌که‌ی ئه‌کرد به‌ بریان

وتی ئه‌ی مام شیر چیت لی قوماوه‌ بوچی به‌م جوړه‌ هیژت نه‌ماوه‌

بیژه‌ بزانه‌م بوچی وا کزی برینه‌ت چیه‌ بوچی عاجزی

شیر وتی پیوی دانای میهره‌بان منی کوشتووه‌ ئیشه‌ی ناوسک ژان

چاره‌ی ده‌ردم که‌ ده‌ردم کاریه‌ خه‌وو خوراکم شین و زاریه‌

پیوی راشنیا خه‌تاب کرد به‌ شیر بژنه‌فه‌ عه‌رزم هه‌تا نه‌وگه‌ دیر

ئه‌بێ بیکوژی گیانداریکی زل ریخۆلۆی گیاندار بده‌ی له‌ده‌ورمل

له‌به‌ر تیشه‌کی خۆر بیچی به‌تن ریشه‌ی ناخۆشیت ده‌رتیرئ له‌بن

شیرده‌رجاکوشتی یه‌ک دانه‌ که‌ل زل ریخۆلۆی که‌لی پیا له‌ ده‌ور مل

له‌ گوشتی خوارد و خه‌فت له‌ به‌ره‌ه‌تاو ریخۆلۆ وشک بوو وه‌ک نه‌یجیه‌ی ناو ئاو

هیچ که‌ خۆش نه‌بوو ئیشه‌ی ناوسک ژان که‌لقی هاته‌ یه‌ک که‌فته‌ حال خنکان

له‌م کاره‌ سه‌ته‌ مشکی فرته‌ی کرد شیرئ بیچاره‌ په‌نای به‌ مشک برد

وتی ئه‌ی مشکی ژیری ورد ده‌ندان ئا ئه‌م ریخۆلۆ خو منی خنکان

ده‌ستم به‌دامان چالاکی و تیژیت گیری تیرم بو‌ت هه‌رچی که‌ بیژیت

ئه‌ر بده‌ی نه‌جات له‌م گیر وداره‌ نه‌جاتی بده‌ی ئه‌م شه‌رمه‌ ساره‌

چاکه‌ی کاری تو ئه‌که‌م به‌ میژو که‌ خه‌لک بزانه‌ن کارئ وه‌ها بوو

مشک به‌ زیره‌کی به‌تیژی ده‌ندان ریخۆلۆی له‌ مل جه‌ناب شیر قرتان

شیر که‌ خه‌لاس بووله‌م ده‌نگو باسه‌ وتی سه‌ری خو‌م هه‌ل بگرم خاسه‌

شیرئ که‌ پیوی بی به‌ ته‌بییی مشک بو نه‌جاتی بی به‌ حه‌بییی

بو مردن خاسه‌ وه‌ها سولتانی بابچه‌م ریمۆ که‌س پی‌م نه‌زانی

ئا وه‌ها شیرئ چاره‌ی مردنه‌ یام ته‌رکی کیوو جه‌نگه‌ل کردنه‌

يادى مندالى

سه قز. له تيف عه لهوى

دۆخى پاکی و یادی مندالی به خیر
 پۆژگارو سهردهمی کالی به خیر
 ئەو شهوانه ی پر تریفه ی کۆوه بوون
 لهو دلهدا چه شنی خه رمان کۆوه بوون
 بوونه هه رمانی ژيانی ئیسته کهم
 بۆیه هه ر سات و دهمی بیری ده کهم
 ژین چه نی ژیکال و جوان و ساده بوو
 هیچ نه بوو، کۆی وسته کان ناماده بوو
 به زم و پمبازین و هه ردهم کایه بوو
 ژینی ئەو دهم هه ر دهمی سه رمایه بوو
 دهس له نیو قور، سه ر شکاو و پیکه نین
 گه وزی یه کتر، ناوبه ناوی هه لپه رین
 بۆ دهمی و ساتی له یه کتر خاک ئەبووین
 چۆن بلیم، لهو عالهمه بیباک ئەبووین
 دهست و دلمان هه ردوو چون یه ک ئاوه لا
 گیان فیدا بووین بۆ هه موو کهس بی به لا
 نه فرهت و کینه له نیو دلدا نه بوو
 جوابی چاکه و پیاوه تی سه ودا نه بوو
 مالی دنیا بایه خی ئەوتۆ نه بوو
 چه شنی ئیستا من من و تۆتۆ نه بوو
 لهو په ری ته نگانه دا شادی و سه روور
 شین و شایی هه ر دوو چون یه ک پر له نوور
 هه ر له خۆرا دایمه سه رقالی هه بوو
 یه کیه تی بوو، کوانی ده مقالی هه بوو
 دهسته یه ک سه واره به سه واری چیلکه ییک
 ئەوسه ر و ئەمسه ر به بازو فیکه ییک
 تیروپر بای، بایی میوانت نه بوو
 قهت خه می خاک و په می نانت نه بوو

مال و سامان هه ر له تیک قاشوولکه بوو
 شانترین ماشین به ته نیا شوولکه بوو!
 شای به بی جوققه به بی ئالا و عه له م
 باوی خۆشی، کۆله مان دا بوو به خه م
 ساف و بیگه رد هه ر وه کوو ئاوینه بووین
 راسته قینه وینه یه ک، بیوینه بووین
 تیکه نانیک بایه زوو به شمان ده کرد
 جووکه ییک بایه هه موو غه شمان ده کرد
 هیند خه نی بووین بهو قور وئاو وگله
 تاکوو پۆژاوا ده بوو پر بهو دلە
 جار نه جارئ هه ر به غار تیمان ده کرد
 خوارو ژووری گه شتی نیو تیمان ده کرد
 چۆن بوژم هه رده م و ساتی له لام
 ئۆقره یی بوو، کاتی مندالی به لام
 خۆزگه جارئ تر له بۆم ده لوایه وه
 رۆحی تامه زرۆم له وا ده تویه وه
 بانگه شه ی کورپی هه و الا نم ده کرد
 وه ک په یووله سه یری یالا نم ده کرد
 بان وده ر، کۆلان به کۆلان رام ئە کرد
 بانگی نه شمیل و گه لی و له یلام ده کرد
 خاله ق و عه بلام ده هینا بۆ گه مه
 زایه لی ده نگی مه جی پر بهو چه مه
 هه ر به ها بوو سه د به های دا بوو به ئی
 بۆی هه ناسه ی سه و ره گول تا ئیره ئی
 ئەو گراوه ی نامه وی ناوی به رم
 هه ر به هیما ده یخه مه نیو ده فته رم
 ئەی به دیه یته ر مه جالیکم ده یه
 چۆر بیری که م هه رچی ناوی باده یه
 مه ست و سه ر خۆش تاکوو ده رچوونی گیان
 بمبه وه دۆخه که هیور بوو ژبان .

گۆفاری ئیلیکترونی ئەنجومه نی ئەدەبیی بانه

پشيله

پشيله چاو زیته کهم
توکنه ی گوئ قیته کهم

چرنووک گره ی چنگ خپه
جارجار باش جارجار دپه

نهرم و نوئل پپ به کوشه
شیر و ماستی پپ خوشه

ههر کهس نازی راگرئ
قته گازی لی ناگرئ

دایم له نیو خوئل و خشت
کلکی خستوته سهر پشت

دهپوا بی خشپه و خشکه
حهزی له گوشتی مشکه

زور وریا و فیئل بازه ئه
پاو دهکا مشکی قهلهو

له کون دهریان دههینی
بووهی برسی نه مینی

دهیکا به کفته ی شامی
له لای ئه و خوشه تامی

مامه ی چه رچی

له نیو دیدا غه و غایه
شادی و به زم و هه رایه
ژینی دئ پپ به هایه
کانگه ی سوژ و وه فایه
زیل و بهندی منالان
له نیو کوئلانی مالان
سه رقالی ی یاری و کایه ن
بو داها توو سه رمایه ن
مامه ی چه رچی له و لاه
ورده واله ی هیناوه
کوئلانه و کوئلان دهکا
هه رای شتی جوان دهکا
نوقل و نه باتم پپیه
توپ و هه لماتم پپیه
دهرزی و قژگیره م پپیه
دهسمال و گیره م پپیه
بازنه و خرخاله م پپیه
په رنگ و پپاله م پپیه
غورابی و توشه م پپیه
نوقلی سی گو شه م پپیه
شانه و ئاوینه م پپیه
قوچچه و قرتینه م پپیه
فرۆکه و چه ترم پپیه
گولاو و عه ترم پپیه
گواره و پوانه م پپیه
دهزوو زهنگیانه م پپیه
پوول بینن هیلکه بینن
خوری و موو کولکه بینن
بنیشت و مینووم پپیه
خورما و ئارده تووم پپیه

بانه به نداوی کتله برایم جه میانی

سابوون و خه نه م پپیه
گول و ژیرچه نه م پپیه
قوری و چادانم پپیه
کل و کلانم پپیه
مووروو ملوانکه م پپیه
په وره وه و لانکه م پپیه
ته شی و تیرۆکم پپیه
گه ز و پپفۆکم پپیه
که یک و کولپچه م پپیه
بووک و جیک جیکه م پپیه
وهرن بو ورده واله
هه رچی پپووستی ماله
ئه وی شایانی شایه
له و سندوو قه ی من دایه

گوفاری ئیلیکترونی نهجو مهنی ئه ره بی بانه

سێ شەممە ۲۳ی خەرمانانی ۱۴۰۰

کۆبوونەوه‌ی هەفتانە‌ی ئەنجومەنی ئەدەبیی بانە

وینە‌ی چەند کەس لە شاعیران و ئەندامان و لایه‌نگران ئەنجومەن

گۆفاری ئێلێکترۆنی ئەنجومەنی ئەدەبیی بانە